manib⁹ ꝓplxetaꝝ aſſimilatus ſū
Jõ enī ſimilitudĩes multiplicat
vt p multa corporalia vnuz pſua
deat̃ qd̓ ē ſpūale Pŝ· Tūc locu
tus es in viſiõe ſãctis tuis ⁊ dixi
ſti poſui adiutoriū ſup potētem
h̓ eſt ergo qd̓ dicit ¶ Ca·vi·

POſt hec abijt ihs) Hic
incipit agẽ de maifeſta
cõe verbi ſm ptãtem q̃
creatuãs trãſmutat ad ſeipm Et
hec ps habet duas ptes In q̃rū
pma pmittit miraculū hui⁹ ptã
tis oñſiuū In ſecūda autẽ ponit
doctrina ex miraculo ſumpta ibi
amẽ amen dico vobis q̄ritis me
nõ qꝛ vidiſtis ſigna· Adhuc an
terior iſtarū pciuz diuidit in du
as· In q̃rum pma ponit miracu
lū panū qui ſacm̃entū eucariſtie
ſignãt· In ſecūda autẽ declarat
ſuã ptãtem ad hoc faciẽdū in ele
ctis ibi Jhs autẽ cū cognouiſſet
qꝛ venturi ⁊c̃· Adhuc autẽ pma
iſtarū pciū in tres diuidit In q̃
rū pma ponūtur ea q̃ antecedūt
hoc miraculū ſicut mouẽcia ad h̓
ꝙ fiat In ſecūda ponūtur ea que
faciūt ad hui⁹ miraculi pfectõez
ibi· Dicit ergo ihẽſus facite homi
nes ⁊c̃· In t̃cia ponūtur cõſequẽ
cia h̓ miraculū ⁊ ipm magnificã
cia ibi vt autẽ impleti ſūt· In p
ma harū q̃tqꝫ notãtur Tangit
pmo ncc̃itas miraculi ex pte loci
cõmunis q̃ erat deſertū In q̊ eſcu
lentū ⁊ poculentū nõ inueniebat

ſecūdo tangit ncc̃itas ex pte mul
titudis que ex vie lõgitudĩe labo
rauerat ⁊ ad loca refectõis veni
re nõ poterat Tercio tãgitur ncc̃i
tas ex pte loci ꝓprij q̃ mõtib⁹ cin
ctus fuit ⁊ aq̃ Jta vt facile diſceſ
ſū ad loca ꝓpria remeãdi nõ pre
bebat· q̃rto vero tãgitur cõueniẽ
cia ex pte tpis feſtiui in q̊ aliq̃d
diuinū oñdendū fuit qd̓ cenã fu
turã eucariſtie demõſtraret q̃rto
vero ncc̃itas deſcribit ex pte ſūp
tuū qui aliūde niſi p miraculū nõ
ſuppetebãt· dicit ergo pmo: Poſt
hec: nõ quidẽ cõtinue qꝛ pcedẽs
factū eſt in feſto pẽtecoſtes ⁊ trã
ſijt totū tpˀ illi⁹ anni vſqꝫ ad pa
ſcha futurū q̄n iohẽ iã incarcera
to dñs in ſcd̓o anno pdicacõis
an̄ paſcha hoc pfecit miraculū ⁊
õnia facta illi⁹ anni trãſijt iohẽs
tñ ꝓpter hoc ꝙ ab alijs euãgeli
ſtis vidit illa ſufficiẽter eẽ deſcp
ta ⁊ nõ voluit ſupflu⁹ eſſe· tñ eciã
ꝓpter hoc qꝛ illa ſuo ꝓpoſito nõ
apte cõgruūt· iſtud tñ ponit qd̓
eciã Math·xiij· ⁊ Luc·ix· ⁊ Mar
ce·vi· cõtinet· ꝓpterea ꝙ quedã
ad inſtructõnem diſcipuloꝝ pti
nẽcia de potẽcia diuinitatis verbi vi
dit ab alijs omiſſa ⁊ maxie qꝛ
doctrinã cene corpis ⁊ ſanguinis
eius q̃ ex hoc miraculo orta ſunt
õnis cõmuniter omiſerãt ⁊ ideo
eciã hoc miraculū nõ niſi ad hoc
inducit vt locū habeat ſequẽs in
ſtructio quã verbum incarnatū

pncipalit̃ intẽdit Deut᷒. viij. vt
ſciatis q᷒ nõ in ſolo pãe viuit hõ
Pap. xv. nõ natitatis fruct᷒ pa
ſcit hoies. ſ; ſermo tu᷒ dñe q̃ pa
ſcit oia. hac ergo de cã induat̃ h᷒
miraculũ ab alijs poſitũ qd᷒ facẽ
nõ ↄſueuit euãgeliſta. hoc eſt er
go qd᷒ dicit: pt᷒ h᷒: nõ ↄtinuo tpe
ſ; interpoſita tota eſtate autũno
⁊ hyeme in cui᷒ fine fecit hoc mi
raculũ abijt a tumultu ſecedẽs vt
q̃ecius doceret diſcipulos ⁊ lõgi᷒
a tumultu turbas abſtraheret.
Mar. vi. veite ſeorſũ in deſertu;
locũ ⁊ reqeſcite puſillũ Exo. 3. mi
nabat gregẽ ad interiora deſti ⁊
vidit viſionẽ magnã Ihs autor
ſalutis vt õnia relinqñda docẽt
Ps. Obliuiſcere populũ tuũ ⁊ do
mũ pris tui Gen. xij. Egredẽ de
terra tua ⁊ de cognacõe tua (trãſ
maẽ galilee) nõ erat ſalſũ ſ; lac᷒
q̃ iordanis fluẽtis infũdit̃. maẽ
tũ võt moẽ hebreoꝝ q̃ oẽm ↄgre
gacõe; aq̃ꝝ vocãt mare Gen. p.
cõgregacões aq̃ꝝ appellauit ma
ria. galilee ãt vocat̃ qꝛ galilee ci
uitatib᷒ adiace; ⁊ ad eas effundi
tur ⁊ hoc ẽ qd᷒ dicit (qd᷒ ẽ tyberia
dis) tybeia vocat̃ cĩtas galilee q̃
in honore ⁊ noie tyberij ceſaris ẽ
edificata ⁊ adiace; mari galilee.
trãſijt aũt ihs mare illd᷒ ad finũ
ſolitudis que vltra lacũ fuit ſicẽ
dixim᷒ vt doceret mundũ qui per
mare ſignificatur tranſire debere
oſtenderet. ps. hoc mare magnũ

⁊ ſpacioſũ manib᷒ Yſa. xxvij.
Cor impij q̃ſi mare feruẽs qd᷒ q̃
eſcẽ nõ põt ⁊ redundãt fluct᷒ ei᷒
in cõculcacõne; Cauſa aũt ſtãlis
fuit mors iohis q̃ ſibi nũciata fu
it ⁊ tũc rabiẽ herodis in deſertu;
declinauit nos docẽs furorẽ hoim
ꝑ tpe caute declinare Marc. vi.
quo audito diſcipuli eius venert
⁊ tulert corp᷒ ei᷒ ⁊ poſuerũt illd᷒
in monumẽto ⁊ cõuenietes apli
annũciauert ei õnia q̃ egerant ⁊
docuerãt ⁊ ait illis. venite ſeorſũ
in deſertũ locũ ⁊ requieſcite puſil
lum. Erant enĩ qui veniebãt ⁊ re
dibant multi nec ſpaciũ mandu
cãdi habebãt ⁊ aſcẽdentes in na
uim abierũt in deſertũ locũ ſeor
ſũ. ſic ergo ⁊ iſta de cauſa abijt ĩ
hoc deſertũ (⁊ ſeq̃bat̃ eu; multi
tudo) hic tãgitur ſecũdu;. ſ. neci
tas ex pte multitudinis q̃ exiuit
Mar. vi. ⁊ vidert eos abeũtes ⁊
ↄgnouert multi ⁊ pedeſtres de õ
nib᷒ cĩtatib᷒ cucurrerũt illuc ⁊ p̃
uenerũt eos. tãta ei erat auiditas
audiẽdi eũ ⁊ videndi deſideriũ qꝫ
oblita ꝓpoꝝ ad eũ vndiq; ↄuenie
bãt Dan. 3. Nũc ſeq̃m᷒ te in toto
corde nro ⁊ timem᷒ te ⁊ q̃rim᷒ fa
ciẽ tuam. Ozee. vi. viuem᷒ ſeque
murq; vt cognoſcam᷒ dñ;: mul
titudo (magna) ex diuerſ gñib᷒
⁊ locis. quidã enĩ ſeq̃bãtur vt v᷒
ho vite iſtruerẽt Io. vi. v᷒ba vite
e. h. q̃dã ex curioſitate vt miracu
la viſa ãmirarẽt ps. veite ⁊ vi. o.

dñi que poſuit ꝓdigia ſup terrā
Tercij aũt vt in ſe vel amicis ab
infirmitatib⁹ curarētur Luc. iiij.
Omēs q̄ habebāt īfirmos varijs
lāguorib⁹ ducebāt illos ad ih̄m
qꝛ virt⁹ de illo exibat ⁊ ſanabat
oēs Q̄rti vt cū eo reficerētur vel
vbi inuitat⁹ fuit vel vbi ex ꝓprijs
hoīes refecit Jo. vi. Querītis me
nō qꝛ vidiſtis ſigna ſ3 qꝛ mādu
caſtis ex panib⁹ Quīti vt inſidia
rent̄ ⁊ capent eū in ſermōe vel fa
cto ⁊ accuſarēt ſicut phariſei Ma
th. xxi. Magiſter ſcim⁹ qꝛ verax
es ⁊ viā dei in veritate doces. Ex di
uerſis aũt cauſis magna fuit mł
titudo q̄ ſeq̄batur ſignificat aũt
multitudiem fideliū q̄ ſeq̄tur cri
ſtū ad refectōnem eucariſtie pſ.
Oīa a te expectāt vt des illis eſcā
ī tpe Cauſa aũt q̄re ſeq̄bāt̄ ſeq̄t̄
(qꝛ videbāt ſigna q̄ faciebat) ex
q̄bus q̄dem ad fidē edificabant̄
q̄dam autē curioſitatē paſcebāt
q̄dā autē inuidētes obſeruabāt
Joh. iij. Nemo pt̄ hec facere ſiḡ
q̄ tu facis ⁊c. (ſup hijs q̄ īfirma
bātur) Nō eni inutilit̄ ⁊ ex vani
tate fecit ſiḡ ſ3 neceſſitatib⁹ ⁊ vtili
tatib⁹ hoīm ſubueniēcia ſic dicit
petr⁹ aplus in itinerario clemētis
pſ. Qui ꝓpiciat̄ omnib⁹ iniq̄tati
bus tuis q̄ ſanat oēs infirmita
tes tuas Luc. ix. Excepit eos ⁊ lo
q̄batur eis de regno dei ⁊ eos q̄ cu
ra indigebāt curabat Mat. xiiij.
Vidit turbā multā ⁊ miſert⁹ eis
curauit lāguidos eorū (abijt ergo
in mōtē ih̄s) qꝛ deſ̄tu fuit mōtu
oſū ⁊ in mōtē abijt vt turbā ocu
lis miſericordie vndiq3 cōfluentē
videre poſſet ⁊ vt eciā diſcipulos
turbas aſpicē doceret ⁊ hic mōs
eminēcia eſt vite cū gradu digni
tatis ſeu p̄lacōnis Yſa. xl. Sup
montē excelſū aſcēde tu q̄ euāge
liſas ſyon Math. v. Videns ih̄s
turbas aſcēdit in mōtē (⁊ ibi ſe
debat) vt a q̄eſcēte doctrīa veri
tatis effluere (cū diſcipul̄ ſuis)
q̄s ſpecialit̄ inſtruere intēdebat
vt p eos pt⁹ ea tot⁹ orbis inſtru
eret̄ Ecc̄ı. xxxviij. Scribe ſapiā
in tpe vacuitatis Ozee. ij. Addu
cam eā in ſolitudinē ⁊c. Et attē
de qꝛ qd̄ alij euāgeliſte vocāt de
ſtū Johes ꝓpter ſitū vocat mōtē
qꝛ ⁊ deſtū erat ⁊ mōtuoſū ⁊ ſic dif
ficilē recedēdi ⁊ accedēdi p̄bebat
acceſſu3 ⁊ abceſſu3 (Erat autē)
tangit tpis cōgruenciā qꝛ in pa
ſcha futura erat cena ſacramenti
eucariſtie ſignificās ⁊ ideo cōueni
ens erat miraculum facere ex q̄ do
ctrīa eucariſtie h3 exordiū vt ſuo
tēpe cenātes ſcirent q̄d in miſte
rio cene ſignificaret̄ ⁊ hoc eſt qd̄
dicit Erat autē (ꝓximū paſcha)
in q̄ m̄ltos optebat aſcēdere ihe
roſolimā q̄ forte ad ih̄m cōflue
bant vt cū eo aſcenderēt (dies fe
ſtus) āthonomatice qꝛ hoc feſtū
mai⁹ fuit (iudeoꝝ) Exo. xij. Eſt ei
phaſe. id ē trāſitus dñi. p̄. Cor.

vi· Paſcha nr̄m ymolat⁹ ē xp̄s
itaqȝ epulemur ⁊c̄ (Cū ſubleuaſ
ſet ergo oculos ih̄s) hic tangit̄
neccītas miraculi ex p̄te defect⁹ ſu
ptuū qui aliūde nō ſuppetebant
Dicitur autē hic q̄tuor· p̄mū ē
mīe reſpect⁹ in multitudine· ſecū
dū aūt interrogacō ad philippū
apl̄ inſtructōez· t̄ciū āt deuocō ā
dree qd̓ hȝ exhibētis ad refectio
nē· q̄rtū autē ſignuȝ imꝑfectōis
fidei andree ad tot ⁊ tātaꝝ turba
rū ſaturacōez· dicit ergo: cū ſuble
uaſſȝ ergo oculos ih̄s: oculos in
q̄ꝑ mīe ſue Mar· viij· miſereor ſu
ꝑ turbā q̄ ecce iā t̄ duo ſuſtinēt
me nec habēt qd̓ manducēt ⁊c̄·
Mat· xi· Subleuatis oculis ī ce
lū dixit pr̄ venit hora clarifica fili
um tuū· ps̄· Ad te leuaui oculos
meos q̄ hītas in celis (⁊ vidiſſet
q̄ multitudo maxia venit ad eū)
q̄ tota⁹ mundi ſignificabat mul
titudinē ad xp̄m ꝯcurrētē Mat·
viij· multi venient ab oriēte ⁊ ab
occidēte ⁊ recūbent cū abraham
yſaac ⁊ iacob ī regno celoꝝ yſa·
xlij· ab oriēte adducā ſemē tuū
⁊ ab occidēte ꝯgregabo te dicā
aq̄loni da ⁊ auſtro noli ꝓhibē·
h̓ enī ē gaudiū ⁊ finis incarnacō
nis ⁊ legacōis eius vt ōnes veni
ant ad eū Mat· xi· venite ad me
ōnes qui laboratis ⁊ qui onerati
eſtis ⁊ ego reficiā vos (dicit ad
philippū) tāgitur h̓ inſtructōis
diſcipuli interrogacō· ⁊ dic̄ tria

inſtructoriā interrogacōez ⁊ int̄
rogātis intēcōez ⁊ puſille fidei in
diſcipulo inſtruēdo r̄nſionē· dicit
ergo: dixit ad philippū: ſi q̄rat̄
q̄re philippo poci⁹ fecit iterroga
cōez q̄ꝑ alijs: due ſūt cauſe· vna q̄
dem Criſ· dicētis q̄ hic apl̄s ru
dior fuit ⁊ magis indigēs inſtru
ctōe qd̓ ꝑꝫ infra· xiiij· vbi dixit
ſic rudis dn̄e ondē nobis prēȝ ⁊
hoc in anhabitis dictū eſt· ſecū
da cauſa ē q̄ philipp⁹ de illis ꝑ
tib⁹ fuit vt dicitū ⁊ magis de mlt̄
titudine curauit· ſȝ hec nulla cau
ſa eē ꝓbatur· q̄ ⁊ petr⁹ ⁊ andre
as de illis ꝑtibus fuerūt ⁊ tn̄ ab
illis michil q̄ſitū fuit: dixit ergo
ad philippū: vt ſpecialit̄ inſtrue
ret Prou· p̄· vt detur puulis aſtu
cia adoleſcēti aūt ſcia ⁊ intellcūs
ps̄· Declaracio ſermonū tuoꝝ il
luminat ⁊ intellectū dat puulis
(vn̄ emenius) hoc eſt vn̄ ſuppe
tit facultas ꝑcij cū paupes ſim⁹
michil habētes (panes) q̄ ī pa
ne eſt neccītas refectōis nō ei ſup
flua curauit dn̄s Ecci· xxix· Ini
ciū vite hōis aq̄ ⁊ panis ⁊ veſtim
tū ⁊ dom⁹ ꝓtegēs turpitudineȝ·
p̄· Tbi· vl· habētes alimēta ⁊ q̄
b⁹ tegamur hijs ꝯtēti ſim⁹ (vt
mādicēt hij) Videt̄ autē ꝯtrari
um eē ei qd̓ hic dicit Mat· xiiij·
Acceſſert ad eum diſcipuli eius
dicētes· deſertus eſt loc⁹ ⁊ hora
iā p̄terijt dimitte turbas vt eun
tes ī caſtella emāt ſibi eſcas ēgo

diſcipuli dixerūt hoc dn̄o ⁊ nō ipſe philippo Ad hoc rn̄det aug9· dicēs ꝙ vtrūqꝫ verū fuit ꝫ prius dixerūt ea q̄ matheus dicit diſcipuli dn̄o· ⁊ tūc rn̄dit qd ibi dicitur nō hn̄t neceſſe quoqꝫ ire ⁊ illud date vos ill' mādūcare ⁊ tūc ſpecialit' dixit philippo h' qd hic dicit Criſoſtom9 tn̄ dicit ꝙ domin9 ex benignitate ſua ſepe pauit turbas ⁊ ꝙ aliud miraculum eſt iſtud ⁊ aliud qd refert Mathe9 ꝙuis i multis ꝯcordet ⁊ tunc obiectio nulla eſt Dicit ergo volens erigē philippū ad diuitatis potēciā ⁊ ideo pmo p q̄ſtionē eū excitat vt ꝯſiderꝫ qꝛ ex p̄cio nll'a emēdi ſuppetebat facultas Ipſe eīn tā potēs fuit vt ex q̄vellꝫ paſcēt· ⁊ h' ē qd ſequit' ex v̄b euāgeliſte (h' autē dicebat temptās eum) Sꝫ cōtra h' iterū obicit' Iac·p· Nemo cū tēptat' dicat qm̄ a deo tēptat' ·ipſe eīn intēptator malorū ē ⁊c· ꝫ ad h' dicēdū ꝙ duplex ē tēptacio· vna ē que ē impulſio tēptatoris ad illicitū· ⁊ temptat vtrū mouere poſſit a bono ⁊ iclinare ad caſum ⁊ ſic dicit Iac·p· Vnuſquiſqꝫ tēptat' a ꝯcupiſcēcia ſua abſtract9 ⁊ illectus ⁊ ſic tēptator ē dyabolus q̄ īſidiando circūuolat ⁊ pmittēdo decipit ⁊ ſuadēdo blādit' ⁊ opprimendo rapit ⁊ minādo terret ⁊ deſperando frāgit vt dicit btūs Gregori9 ſuper iob· habet aūt q̄ſi īſtrumēta quib9 hoc pficit ꝯcupiſcēciam ⁊ improbā volūtatē ⁊ alia quibus in pctm̄ inclinat hoīeꝫ ſic dicitur Iac·p· Eſt autē alia tēptacio experimēti accepcō ⁊ hec ē duplex ſcilicet hoīs qui pbat ſeipſū qd habeat in ſeipſo·p· Cor·xi· probet autē ſeipſū homo ⁊ ſic de pane illo edat ⁊ de calice bibat· alia eſt tēptacio dei q̄ nō de9 ſibi expimētū accipit· ꝫ poci9 homini de ſe vl' de alio experimentū facit· qꝛ pdeſt homini aliquādo vt ſeipſū ꝯgnoſcat vt vel magis de ſe cōfidat vl' magis hūiliet' pſ· Proba me domine ⁊ tēpta me vre renes meos ⁊ cor meū ⁊ vide ſi via iniq̄tatis i me ē h' ē fac me videre vl' alios et ſic tēptauit abrahā Gen̄·xxij· ſic eciā h' tēptat philippū vt imbecillitatem fidei ſue cognoſcat ⁊ fidē oīpotencie verbi accipiat Dic ergo dixit h' Hic tēptans eū (Ipſe) xp̄us vt de9 (ſciebat) ⁊ ideo non ſibi ꝫ diſcipulo itēdit facere probacōis expimentū Gen̄·xlij·iam nunc expimentū vrī capiā·ſapi·v· Deus tēptauit illos ⁊ inuenit eos dignos ſe (q̄d eſſꝫ factur9) ex potēcia ſue diuitatis ſine precio facultatū frenarū Actu·v· Argētū ⁊ aurū non ē michi ⁊c·pſa·lvi· Venite ⁊ comedite abſqꝫ argento ⁊ abſqꝫ vlla cōmutacone· (Rn̄dit ei philipp9) p ſe ⁊ p oībus alijs ex puſilla fide quā adhuc habebāt apli (ducentorum

denarioꝝ) empti (panes nō ſuf
ficiunt eis) putabat enī ꝑcio emē
dos eſſe panes ⁊ ꝑcīi tātū forte
habebant in loculis iude vt q̇dā
dicunt ⁊ ideo quātitatē hui⁹ pre
cij exhibebant Marc. vi. Euntes
emam⁹ ducentis denarijs panes
⁊ dabi⁹ eis mādūcare (vt vnuſ
quiſqȝ modicū quid) min⁹ ꝙ̄ re
ficiēde ſufficiat neccāti (accipiat)
in manū poci⁹ ꝙ̄ diſcumbat ad
manducandū Luc. ix. Niſi forte
nos eam⁹ ⁊ emamus in omnem
hāc multitudinē eſcas. Sz tūc
queritur quare hāc queſtionem
n̄ fecit poci⁹ iude q̇ loculos hēbat
⁊ ꝑcia portabat ꝙ̄ philippo Ad
hoc dicenduz ꝙ in veritate ꝙ̄uis
domin⁹ ꝓpter preſentem iuſticiā
elegerit iudam. tamen ab inicio
ſciebat ꝙ ipſe euz traditur⁹ erat
⁊ ideo inſtructōis ſue queſtiōes
ei non faciebat qꝛ inutile fuiſſz ⁊
docuit nos ꝙ in electōib⁹ nr̄is
nos debem⁹ in homine cōſiderare
quid eſt in preſenti ⁊ non quid
erit in futuro qꝛ hoc ſcire non poſ
ſumus Eccl̄s. vij. Conſidera ope
ra dei ꝙ nemo corrigē poſſit quē
de⁹ deſpexit (Dicit ei) iheſu (vn⁹
ex diſcipulis eius) Tangit hic
tercium andree ſcilicz deuocōem
qui maiorez ꝙ̄ philippus habu
it fidem nō tamen ſufficientem:
⁊ dicit ei iheſu vn⁹ id eſt vnicus
qꝛ deuocior Joh. ꝑmo. Vnus ex
duob⁹ qui audierant a iohāne ⁊

ſecuti fu erant dominū (andreas
frat̄ ſymōis petri) qui iā ꝑ fidez
licz inſufficientē pabulo doctrīe
domini rn̄debat (Eſt puer vnus
hic) vel ex diſcipulis vn⁹ vel ali
quis de turba ſibi notus ⁊ dn̄o
deuot⁹ qui qḋ habuerit facile of
ferret in obſequiū dn̄o. ij. pali.
vlt. que de manu tua accepim⁹
obtulim⁹ tibi Sed cōtra hoc vi
detur qḋ dicit̄ Math. x. Nichil
tuleritis in via vobiſcū neqȝ ſac
culum neqȝ peram. Rn̄ſio dicend̄
ꝙ hoc dictuz fuit aplis in ꝑdica
cōem miſſis. ſz modo fuerāt de ꝑ
dicacōe reuerſi ⁊ in ſolitudinem
venerāt tarde ⁊ ideo aliq̇s noctur
nam cenam ſecuz portauerat qḋ
domin⁹ permiſit ꝓpter hoc ꝙ ad
huc erāt inpfecti (qui habz qn̄
qȝ panes) ex quibus cor confor
tetur pocius ꝙ̄ venter ſaturetur
(ordeaceos) ne delicati eē credā
tur. quia ordeum groſſum ⁊ aſpe
rum pocius eſt cibus iumentorū
ꝙ̄ hominū Yſa. xxx. Pulli aſino
rū cōmixtum migma comedent
⁊ ſicut in area ventilatū eſt. mig
ma autē eſt ordeum cū palea Cri
ſoſt. Nos q̇ voluptati attēdim⁹
qui ꝯcupiſcēcie vacam⁹ diſcam⁹
q̇d comederīt illi mirabiles ⁊ ma
gni viri ⁊ quātitatez eoꝝ que in
ferebantur ⁊ qualitatem ⁊ vtili
tatē menſe eorum attendamus.
Amos ſexto Qui comeditis ag
nū de grege ⁊ vitulos de medio

armēti·bibentes in phial' vinū ꝛ
optimo vngento delibuti non cō
paciebantur ſup contricōne Io
ſeph (ꝛ duos piſces) q̄b⁹ ꝑ dul
coramēto vtebant̄ cōtra panis
aſperitatē ꝛ erāt eis piſces ꝑ pul
mento Ioh̄·xxi·pueri nūq̄d pul-
mentū habetis? Moraliter ſimul ꝛ alle
gorice ꝛ anagogice faciem⁹ qui
q3 paēs: penitēcie·doctrine· ꝛ re
fectionis eterne Penitencie quin
q3 ſūt panes·panis ɔpūctionis
ex cōſideracōne pcti·panis affli
ctionis ex ɔſideracōne paſſionis
xpi Pais ɔpaſſionis ex conſideā
cōe defect⁹ proximi·panis timo
ris ꝛ tremoris ex cōſideracōne fu
turi ſupplicij·panis ſuſpirij ꝛ de
uocōis ex cōſideracōne dilacōnis
pmij De pmo dicit̄ in pš·Ciba
bis nos pane lacrimaruz ꝛc̄·iij·
Reḡ·vltio·Mittite virū iſtum i
carcerez ꝛ date ei panem artum
ꝛ aquam breuē Iſte pais ſb̄uer
tit caſtra dyaboli Iudic̄·vij·Vi
debat̄ michi pais ſb̄cinericī⁹ ex
ordeo volui ꝛ in caſtra madyan
deſcendere cūq3 perueniſſet ad ta
bernaculuz percuſſit illud atq3 ſb̄
uertit ꝛ terre fundit⁹ coequauit·
De ſecundo pane dicitur deut̄·x
vi·ſeptem dieb⁹ comedes panē
afflictionis abſq3 fermento quo
niā in pauoꝛē egreſſus es de egip
to vt memineris diei egreſſionis
tue de egipto ōibus diebus vi
te tue De tercio eccī·xi·Mitte pa
nē tuū ſuper tranſeuntes aquas
ꝛ poſt multa tēpora inuenies euz
Tranſeuntes aquas ſunt paupe
res Yſa·lxiij·Frange eſurienti pa
nē tuū De quarto pane thob̄·ij·
Manducauit panez cum luctu ꝛ
tremore memorās illū ſermonē
quē dixit dn̄s per Amos ꝑphetā
Dies feſti veſtri ɔuertentur in lu
ctū De quinto pane in pš·Fuer̄t
michi lacrime mee panes die ac
nocte Omnes iſti panes ſunt or
deacij Ideoq3 ſunt cū amaritudi
ne ſūpti Piſces aūt duo ſūt ſpes
venie ꝛ dulcedo vite eterne quaz
penitencia reſtituit Ezech̄·xlvi·
Erūt piſces multi ſatis Iſti enim
ſufficiunt ꝛ ſatis ſunt ad peniten
ciam peragendam Panes aūt al
legorice ſunt vt dicit gloſa quin
q3 libri moyſi·ordeacij ꝑpter lr̄e
duriciā reficientes tamen ſpūali
ter intellecti·p̄·Coꝛ·xiiij·Malo
quinq3 verba in eccleſia loqui ſē
ſu meo vt alios inſtruam q̄ȝ de
cē milia verboruz in lingua·duo
autem piſces ſunt vt dicit gloſa
dulcedo ꝑphie ꝛ dulcedo pſalmo
rum Luc̄·xxiiij·Oportet impleri
ōnia que ſcripta ſunt in lege mo
yſi ꝛ prophetis ꝛ pſalmis de me
Anagogice āt panes ad quos
ſuſpiramus ꝛ ex quibus reficiām̄
in eternitate eciam quinq3 ſunt
Vnus eſt preſēcia dei Philip̄·p̄·
Cupio diſſolui et eſſe cum criſto
multo magis meli⁹·ij·Coꝛ·v·

doctrine

R2

Audem⁹ autē ⁊ bonam volūtatē
habem⁹ magis pegrinari a cor
pore ⁊ pñtes eē apud deū Decū
dus eſt pulchritudo viſionis fa
ciei dei Cant. p. Onde michi faciē
tuam ⁊c. pš. Speciosus forma
p̄ filijs hoīu̅. p. Pet. p. In quē
deſiderāt angeli ꝓſpicere Terci⁹
autē eſt ſocietas angelorū inter
quoꝝ ſortes eſt ſors noſtre bea
titudinis. pš. Funes ceciderunt
michi in p̄claris etenī hereditas
mea p̄clara eſt michi Deu. xxxij.
ſm traſlacōez. lxx. Statuit ťmi
nū populoꝝ iuxta nūeꝝ angeloꝝ
dei. Q̄rtū ſuſpiriū eſt ꝯſorciū ſcō
rū qui cū xp̄o regnant in celis.
vn̄ eccīa canit. O q̄ₚ glorioſum eſt
regnū in quo cū xp̄o gaudēt oēs
ſancti amicti ſtolis albis ſequū
tur agnū quocūqꝫ ierit Mat. xi
ij. Tūc iuſti fulgebūt ſicut ſol in
regno pr̄is eorum Dan. iij. Ful
gebunt iuſti ⁊ tanq̄ₚ ſcintille ⁊c.
Q̄ntū ſuſpiriū eſt interne btitu
dinis q̄ beati ſunt dulcedo quāħ
parū̄p expimur Prou. vl. guſta
uit ⁊ vidit q̄m bona eſt negocia
cio ei⁹ In oībꝰ hijs ordeū eſt di
lacio ſuſpirātis ad iſta. pš. Heu
michi qꝛ incō. me. ꝓlon. eſt Dul
cedo aūt duoꝝ piſciū ꝯſolaciū ē
certitudo ꝯſcie ⁊ certitudo fidelita
tis diuine. p. cor. iiij. nichil michi
ꝯſcius ſū. ij. Cor. p. gl'a nr̄a hec
eſt teſtimoniū ꝯſcie nr̄e qui ē pi
ſcis qui deſcēdit ad hamū petri i
cuius ore inueit redempcōnē a
tributo. De ſecūdo autē piſce dr̄
Math. xiij. Elegerunt bonos in
vaſa ſua. boni enī ſunt qui in fi
delitate domini multa habent re
ſeruata. ij. Thimo. vl. Scio cui
credidi ⁊ certus ſum ⁊ hoc ē qd̄
dicit: qui habet quiqꝫ panes or
deceos ⁊ duos piſces (Sed hec
quid ſunt inter tantos) Hic no
tatur aliquātula puſilla fides q̄
licet in ſe exigua ⁊ nulla ſint tam
in manu domini ſufficiencia fue
runt ibi multo plures. Pš. Ma
le locuti ſunt de deo dixerunt nū
quid poterit de⁹ pare menſā i de
ſerto Mar. vi. Nō habent nceē
ire date vos illis māducarē (dicit
ergo ihs) Tangit hic miraculi
pfectio ⁊ dicit qñqꝫ ſcꝫ credenciū
diſcubitū. comedenciū ꝯmodū. cōe
denciū nūeꝝ. faciendi miraculum
modū diuinū ⁊ ꝙ oībꝰ ſatiſfcm̄ ē
ad appetitū. De p̄mo dic (facite
hoies diſcūbere) In hoc āt ꝙ di
cit facite officiū notat p̄latoꝝ q̄
rū eſt ordiare diſcubit⁹ ecclīaꝝ a
xp̄o reficiendaꝝ pš. Diſtribuite
domos ei⁹ vt enarretis in ꝓgenie
altera. p. Cor. xi. oīa ſm ordinē
fiāt in vobis vñ dr̄ in alio euan
gelio ꝙ diſcubuerunt per famili
as et familias. aliter enim ordi
nandi ſunt religioſi ⁊ aliter ſecu
lares ⁊ aliter layci ⁊ alit̄ clerici ⁊
ſic de alijs homines quia racōna
les ⁊ non animales debemus eſſe

in mēſa dei·p̄·Cor·iij·Animal'
homo non percipit ea que ſūt ſpi
ritus dei Phil'·iij·quorꝫ deus vē
ter eſt ⁊ gloria in confuſionez eo
rū qui terrena ſapiunt·homies enī
ſunt qui non minus verbum dei
eſuriunt q̄ꝫ cibum ſumunt corpo
ralem Aug⁹·non ſole vobis fau
ces ſumant cibum·ſꝫ ⁊ aures eſu
riāt verbuꝫ dei:diſcumbē:qđ eſt
cenaculum quādo ſeſſio fit cōmo
da vt ex labore fatigacōis interi
dum cibus ſumitur mēbra quie
ſcāt Gen̄·xviij·Ponā bucellam
pais ⁊ requieſcite ſb̄ arbore yſa·
xxix Reficite laſſum hoc eſt meuꝫ
refrigeriū (Erat aūt fenū multū
in loco) in quo fatigati per tridu
um poterāt habere quietis ꝯmo
dū Alit' autē fenū carneꝫ ſignifi
cat Yſa·xl·oīs caro fenū nec ad
menſā dei digne ſedē poterit qui
carneꝫ per ſeruitutē ſpiritus non
ſubiciāt·p̄·Cor·x·caſtigo corp⁹
meuꝫ ⁊ in ſeruitutem me redigo
(Diſcubuerūt ergo viri numero
quaſi quīqꝫmilia) p̄ter puulos
⁊ mulieres Math·xiiij·mandu
cancīū aūt erāt quīqꝫmilia viro
rū exceptis paruulis ⁊ mulierib⁹
Mar·vi·Erant autē qui mandu
cauerūt:quaſi quīqꝫmilia virorꝫ
Luc·ix·Erant autē viri q̄ſi quīqꝫ
milia ⁊ notant' debere eſſe viri q̄
manducāt cenā domini non ī co
cupiſcencijs emolliti ſic̄ femine
nec puerilē ſenſum habētes ſicut
puei de p̄mo dī heb·xiij·Habe
m⁹ altare ſiue menſā de quo edē
non hn̄t poteſtatē qui tabernacu
lo deſeruiūt hoc eſt corpori ſicut
ibidē dicit gloſa De ſecundo dici
tur heb·iiij·perfectorū eſt ſolid⁹
cibus eorꝫ qui per conſuetudineꝫ
exercitatos habent ſenſus ad di
ſcrecōneꝫ boni ⁊ mali·ſic ergo ſē
ſu ⁊ virtute mentis debent eſſe vi
ri qui cū domino mādūcant Dic̄
autē quaſi:vt notetur q̄ ſi parꝫ
plures erāt vel pauciores q̄ ſcrip
turā minucias nō curat:quīqꝫ āt
milia dicunt' qꝛ quinari⁹ pertinꝫ
ad quinqꝫ ſenſuū delectacōnes·
millenari⁹ ad virtutis cubicam
perfectionē qui ſurgit ex denario
ſicut ex radice Denari⁹ ergo ad de
calogum quadratuā ad virtutis
quadraturā ſcilicꝫ prudencie for
titudinis iuſticie ⁊ tēperācie·Du
ct⁹ autē duplex denarij ſcꝫ in ſe
⁊ denarij ī quadratum eſt q̄ vir
tutis modū accipiat denari⁹ qꝛ
aliter nō habet boni racōnē ⁊ to
cius ductus in formā caritatis ſi
ne qua nichil eſt meritoriū ſicut
enī dicit' p̄·Thi·p̄·Qꝫ finis pre
cepti ē caritas de corde puro ⁊ con
ſcia bona ⁊ fide nō ficta·qꝛ ſic to
tū ꝯpletur caritate·ſic ergo ſunt
quīqꝫmilia (Accepit ergo ihūs
panes) Tāgit modū q̄ perfectū
eſt a dn̄o iſtud miraculū Dicit er
go:accepit ergo ihūs panem vt
tactu ſue manus virt⁹ ī panem

agerẽ ſuę ↄ̄imitatis Math·ix·te
tigit me aliquis ego ei cognoui
virtutẽ de me exiſſe Luc·viij·Vir
tus de illo exibat ⁊ ſanabat ōnes
(Et cum grās egiſſet diſtribuit
diſcūbentib⁹) ſicut in ōni menſa
facere ↄſueuit vt nos doceret nō
ſine graciarumactōe ⁊ verbo ora
cōis panē ſumere⁊ ideo cum alia
miracula ſinē tactu ⁊ orōne pfece
rit hic ⁊ tāgit ꝓpter benedictōeȝ
⁊ grās agit ꝓpt̄ ↄ̄ine largitatis
donacōeȝ p̄·Cor·iiij·Ōis creatuā
dei bona⁊ nichil immūdū qd̄ cū
grārumactōe accipit̄·ſignificat̄
autē p verbū dei ⁊ orōem Lu·ix·
Acceptis ergo qn̄qȝ panibus ⁊
duob⁹ piſcib⁹ reſpexit in celuȝ et
bn̄dixit ⁊ fregit ⁊ dabat diſcipu
lis vt apponerēt(ſimilit̄ ⁊ ex pi
ſcib⁹ quātuȝ volebāt) qn̄tuȝ q̄ a
vniuſcuiuſqȝ ſatiſfecit deſiderio·
Pap·xvi·Voluntati vniuſcui⁹
qȝ eoꝝ deſeruiēs ad qd̄ quiſqȝ vo
lebat ↄuertebat̄·ps̄·Deſideriuȝ
eoꝝ attulit eis domin⁹ nō frauda
ti a deſiderio ſuo·hoc eīn vt dicīt
prēs habuit eſca dn̄i ꝙ volūtati
credētis pl⁹ alijs eſcis deſuiuit·
ps̄·Paraſti cibū illoꝝ qm̄ ita eſt
ꝑparacio ei⁹·Querūt autē q̄daȝ
quare nō ſicut in miraculo vini
optimū vinū fecit ex aquā·ita ⁊ ī
miraculo panū·i·panē triticeuȝ
frumētū panē fecit ex panib⁹ or
deaceis·Ad hoc autē dicendū ꝙ
aliud eſt hic ⁊ aliud ibi·Illd̄ ei

miraculum deſeruiuit iocūditati
nubenciū ⁊ ideo cōueiebat aquā
mutari in liquorem iocunditateȝ
facientem Iſtud autē deſeruiuit
ncc̄itati communis turbe ⁊ ideo a
forma ncc̄itati deſeruienti illū pa
nem nō mutauit·maxime vt dic̄
Criſo⁹·ne gule deſeruire videret̄
Queritur autē vlteri⁹ cū illd̄ mi
raculū eucariſtiam pn̄cipalit̄ ſig
ficet quare nō dedit paneȝ de fru
mento ſicut eucariſtia nō fit niſi
de pane frumēto· Ad hoc auteȝ
dicendū ꝙ iſtud eſt ſignū remo
tum ⁊ ideo exp̄ſſam ſimilitudieȝ
in materia nō habuit·ſȝ ſi ꝓpriū
cōuertibile ſignum eſſȝ tūc obie
ctō locū haberet·q2 in multis eu
cariſtia figurabat̄ q̄ eciā in mate
ria nullā habebāt couenienciam
ſicut in manna ⁊ ter ⁊ in carnib⁹ ag
ni ⁊ quibuſdā alijs·Signū ꝓpi
quū in ſacramento dari nō ↄueit
niſi in elemēto ipſi⁹ ſacramēti·q2
ſacramentū eſt ſignū ⁊ ſi ſignuȝ
ꝓpinquū haberet tūc ſigni ꝓpin
qui eſſet ꝓpinquū ſignuȝ qd̄ ōni
no incōueniens eſt ⁊ ↄtra ōnem
artē·vn̄ eciaȝ piſces qui dulcedi
ne ſua ⁊ caſtū p̄bent nutrimētuȝ
dulcedinē grē ſacramētalis deſi
gnāt ⁊ tn̄ nō ſūt ſignū niſi remo
tū ſacm̄eti ⁊ nō ſm̄ materiā ſūt
ſignū cōueniēs·Si autē quera
tur quid eſt qd̄ hic duo piſces ſi
gnificēt·Dicendum ꝙ vnus ſig
nificat corporis edulium et alter

ſignificat anime preciū (vt autē
impleti ſunt) Tangūtur hic cōſe
quencia que faciunt ad miraculi
magnitudinē. Dicitur autē hic
duo ſcȝ ſigna magnitudinis mi
raculi ⁊ magnitudo ꝑconij diui-
De primo dicit tria. implecōem eſu
riencie. preceptum collectōis ſu
perfluorū ⁊ qūtitatē remanēcie
Dicit ergo: vt aūt impleti ſunt:
eſuriei ⁊ laſſitudini ⁊ labori ⁊ de
ſiderio ſatiſfacientes Luc. p. Eſuri
ētes impleuit bonis Pſ. Mandu
cauerunt ⁊ ſaturati ſunt nimis ⁊
deſideriū eorū attulit eis. p. Re.
ij. Famelicā ſaturati ſunt Luc. ix.
Manducauerūt ōnes ⁊ ſaturati
ſūt Pſ. Repleti ſumus mane mi
ſericordia tua ⁊ exultauimus ⁊ de
lectati ſum⁹ (Dixit diſcipulis ſu
is) vt inſtrueret vt turbas etiā tē
porali ſbſidio cū poſſent tēpoē in
digencie paſcere deberēt Johis.
vltio Paſce oues meas (Colligi
te que ſupercreuerūt fragmenta ne
pereāt) Queritur quarē dns ſupflua
miniſtrauit cū hoc viciū quoddam
dicatur Ad hoc dicēdū ꝙ nō eſt
viciū ſed virtutis largiſſime indi
ciū quādo ſuperfluū cōuertitur ad
vtilitatē pauperū ſicut hic Nee. ix.
Comedite pinguia ⁊ bibite mel
ſum ⁊ mittite partes eis qui non
ꝑparauerūt ſibi Hūc enī modum
adhuc tenet dns qꝛ habentibus
agros multo plus miniſtrat ꝙ̄ i
digeant vt habeāt vnde tribuāt
paupib⁹ Luc. vi. qđ ſuper ē da
te elemoſinas ⁊ ōnia mūda ſunt
vobis. ideo enī precepit colligi vt
collecta pauperibus diſtribuerēt
Pſ. diſperſit dedit pauperibus.
hec autē collectio facta ab aplis
vt dicit gloſa ſignificat illa ſub
tilia ſacramēta q̄ a ſimplicib⁹ in
preſenti capi nō poſſunt q̄ aplis
colligenda cōmittunt qꝛ per pa
nē ſignificat panis verbi dei p
cui⁹ rudimenta paſcūtur ſimpli
ces ⁊ per eius ſbtilia plati illumi
nant ad fidei defēſionē ⁊ edifica
cōem. p. pet. iij. Parati ōni poſcen
ti vos reddere racōem de ea que in
vobis eſt fide ⁊ ſpe (collegerunt
ergo ⁊ impleuerūt duodecī cophi
nos fragmentorū) Cophin⁹ eſt
ſporta magna ſuſpēſa in brachijs
in dorſo portat ſic ea in q̄ ſim⁹ ⁊
purgamenta portātur de plateis
⁊ ſic patet ꝙ ſuperabūdācia ex
creuit panū quinqȝ in effectu ſa
turitatis ⁊ ſupfluitate remanēti
um in q̄ ſigr̄ ꝙ ſemē qđ ſemi
nat quis in elemoſinā in paupe
res in premio illo ſuperabūdat
⁊ i futuro excreſcet in immenſum.
ij. Cor. ix. qui aūt āminiſtrat ſe
men ſerēti ⁊ panē comedēti pſta
bit ⁊ multiplicabit ſemen vrm ⁊
augebit incremēta frugū iuſticie
vre Jac. p. Dat oib⁹ abūdāter
⁊ nō improperāt Math. xiiij. Tule
rūt reliquias duodecī cophinos
fragmētorū. iij. Re. xvij. Ydria

farine nō deficiet nec lecbitꝰ olei
minuet̄ .iiij. Reg̃. vi. Illi offere
bāt vaſa ⁊ illa infūdebat (ex q̄n
q̄ʒ panibꝰ ordeaceis) qui q̄ſi pri
mū ſemē fuerūt in manibꝰ xp̄i ſi
cut p̄mo dixit Gen̄. p̄. Creſcite et
multiplicamini ⁊ replete terram
ordeaceis q̄ꝛ hic panis delicatus
nō eſt guſtandꝰ ſʒ in futuro Da
niel. ix. Panē deſiderabilē n̄ cōe
di. pſ̄. Cinerē tanq̄ panē mādu
cabam ⁊ poculū meum cum fletu
miſcebam (qui ſuperauerāt) in
pauperꝝ ſuſtentacōēʒ (hijs q̄ mā
ducauerāt) Job. xxix. Si come
di bucellam meaʒ ſolus ⁊ nō cōe
dit alienꝰ ex ea. Dicit autē h̄ Cri
ſoſt. ꝙ magis miratur ꝙ copbi
ni ſuperexcreſcentes ſaturitati cōe
dencium excreuerūt ad numerꝝ apo
ſtoloꝝ q̄ ꝙ intātum panes fuit
multiplicati Et dicit ꝙ inuit ſen
ſum ſpūalem. q̄ꝛ ſcʒ de reliquijs
verboꝝ xp̄i que ꝑ q̄nq̄ʒ panes ſi
gnant̄ excreſcit doctrina apoſto
lica in ſaturitatē mūdi Yſa. xxij.
Nō cōdentur neq̄ʒ reponentur q̄ꝛ
hijs qui ſurrexer̄t corā dn̄o erūt
mercedes eius vt cōmedant vſq̄ʒ
ad ſaturitatē veſtianturq̄ʒ vſq̄ʒ
ad vetuſtatē Ad hoc enī cōgrega
ta fuit ſuperflua ecclēe (Illi ergo ho
mines) aliquid de racōne habētes
(cū vidiſſent) potēciā diuinā ꝑ ef
fectū ꝓbatā. ꝑ hoc enī ad fidē fu
erūt edificati (qd̄ fecerāt ſignū) i
quo ſe deū eē ꝓbauit Jo. v. niſi ſi
gna ⁊ ꝓdigia videritis nō credi
tis (dicebāt) deū magnificātes.
(q̄ꝛ hic eſt vere ꝓpheta) de quo dr̄
Deu. xviij. ꝓphetam ſuſcitabit vo
bis dn̄s de fratribus veſtris tanq̄
me audietis eū (qui venturꝰ eſt i
mundū) ſcd̄m dictū legis Sʒ vide
tur eē dubiū qd̄ dicit. q̄ꝛ xp̄s cō
prehenſor fuit ⁊ ꝑ ſpeciē faciē ad
faciē deū vidit. ꝓphete aūt videt
in ſpeculo ⁊ iſta viſio nō cōgruit
cōprehenſori ergo xp̄s nō ē ꝓphe
ta. Ad hoc dici poſſet ꝙ xp̄us in
veritate ꝓpheta nō fuerit ſʒ cōprehēſor
⁊ dn̄s ꝓphetaꝝ. ſʒ turbe hoc dixer̄t
imꝑfectam fidem de ipſo hn̄tes.
nō enī crediderunt ipſū eſſe deuʒ
ſʒ aliquē diuinū ⁊ ꝓphetam ꝑ quo
deus iſta magnalia facerꝫ. Pōt
eciā dici ꝙ dominꝰ i deuteronōio
ꝓphetam ſe ſuſcitaturꝝ ꝓmiſit ꝙ il
le fuit iohēs baptiſta qui plꝰ q̄
ꝓpheta fuit In hoc enī ꝙ inſpiraci
onē diuinaʒ habuit ꝓpheta. in h̄ ꝙ
nō in futurꝝ p̄dixit. ſʒ in p̄nti iudi
cabat fuit plꝰ q̄ ꝓpheta In hoc au
tē ꝙ legis ꝓmiſſa ad grām exhi
bitam terminauit ⁊ terminataʒ
eē oſtendit fuit finis ⁊ terminus
ꝓphetarum Math. xi. Lex ⁊ ꝓphe
te vſq̄ʒ ad iohānem baptiſtam
Mat. xi. ꝓphetaʒ ⁊ plꝰ q̄ ꝓphetam.
Lu. p̄. Tu puer ꝓpheta altiſſimi vo
caberis ⁊ ſic fuit ⁊ t̄m̄ nꝰ ꝓphetaꝝ
⁊ ꝓpheta ꝓmiſſus i lege. tūc dicitꝰ
ꝙ tria ſunt q̄ ꝓphetā cōſtituunt
ſubſtancialia prophete quorum

vnū ē inſpiracio diuina· ſecundū
autē enūciacio de futuro· terciū
aūt eſt imobilis veritas q̄ eſt in
vtroq̄ ſcꝫ in enūciacōne ⁊ in īſpi
racōe ⁊ nō dr̄ xp̄us ꝓpheta niſi q̄
ad terciū· q2 imobile eſt ōne qd̄
xp̄s enūciat· math· vij· Verba
mea nō trāſibunt· ps̄· In eternū
dn̄e permanet v̄bū tuū· ſic ergo
dicūt: hic eſt vere ꝓpheta: a veri̇ta
te immobilitatis dictoꝝ ſuorū·
Luc· xxiiij· Qui fuit vir ꝓpha po
tens in ope ⁊ ſermone corā deo
⁊ ōni populo: qui venturus eſt in
mūdū Aggei· ij· veniet deſideāt⁹
ōnib⁹ gentib⁹ ⁊ replebit̄ gloia
dom⁹ domini Joh· iiij· dn̄e vt vi
deo ꝓpheta es tu· hoc eni fuit di
ctū turbaꝝ Math· xvi· quem di
cūt homines eſſe filiū hominis ?
Et rn̄derūt diſcipuli: alij Joban
nē baptiſtā· alij vero Jheremiam
alij helyā ā vnū ex ꝓphetis (Jhe
ſus ergo cū ꝯgnouiſſet) Hic in
cipit ps in q̄ in electis turbe ⁊ di
ſcipul̄ domin⁹ oſ̄dit ſuā poteſta
tē ad faciendū ōnia q̄ vult vt qui
eū ꝓphetā eſſe dicebant· nūc fidē
deitatis eius accipiāt· Diuiditur
autē hec ps in tres ptes In q̄rū
pria oſ̄dit̄ q̄liter deuētum ē ad
hoc miraculū· qd̄ tria in ſe cōtinꝫ
miracula In ſecūdā poītur mira
culorū iſtorū perfectio ibi: mare
aūt magno vento flāte exur· In
tercia aūt poitur āmiracio ex mi
raculo illo ꝯſequens ibi alteā au

tē die turba que ſtabat In prīo
aūt iſtoꝝ dicitur tria ſcꝫ q̄lit̄ do
min⁹ a diſcipulis eſt ſepatus· q̄
liter diſcipuloꝝ ex impio dn̄i na
uigio ꝓuiāt⁹ eſt receſſus· ⁊ q̄liter
impulſſus nauis ex tēpeſtate ꝯt̄
nauim eſt exort⁹ Dicit ergo: ihe
ſus ergo: qui panes multiplica
ueāt: cū ꝯgnouiſſꝫ: ſignis exterio
rib⁹ ſenſibilit̄: cognouit: qd̄ ſēp
i ſapiētia ſue diuinitatis preſciuit
Ecci· xxiij· domino deo anteq̄ cre
arentur omnia ſūt cognita· ſic ⁊
poſt pfectū maifeſta ſūt oīa (q2
venturi erant) illi qui mādūcaue
rāt (vt raperēt eū) Nouit eni eos
vt dicit Criſoſtom⁹ q2 tam facili
ter multos ꝓuiāuit ⁊ ideo ab ip
ſo ociosā ⁊ reſolutā ⁊ caſtrimar
ginoſā putabāt ducere vitā qui
oīb⁹ abundarent ⁊ nichil labo
ris vel impēſaꝝ impēderent ⁊ ido
corruptā eoꝝ noueāt eſſe intēcio
nē (vt facerēt eū regē) Videbant
eni q̄ non oporteret q̄ ꝓ ipſo ar
ma ſumerent· q2 ſeipſū ab oīb⁹
poſſꝫ defēdē ⁊ hāc reſolucōeꝫ doi
n⁹ i eis deteſtabat̄· q2 mala fuit
q̄uis eni ipe rex eſſet terren⁹ he
reditarie ſucceſſionis ⁊ celeſtis a
pře Ps̄· Ego cōſtitutus ſum rex
ab eo ſup ſyon mōtē ſanctū eius
p̄dicās preceptū eius Jhē· xxiij·
Regnabit rex ⁊ ſapiēs erit Luc·
p̄· regnabit in domo iacob in et̄
num ⁊ regni ei⁹ non erit finis q̄
uis inq̄ ita fueit rex tn̄ nō ꝯſenci

ens reſolute ociositati ⁊ guloſita
ti eorū (fugit) ab eis. q2 q̄uis bo
num vellent tamen non benevolu
erunt Joh. xix. Regnum meū nō
eſt de hoc mundo. Aug9. fugit cri
ſtus cum eum voluerūt facere regē
ōnia enī bona terrena cōtempſit
homo xp̄us vt cōtemnenda mon
ſtraret. omnia mala ſuſtinuit vt
nec in illis quereret felicitas nec
in iſtis timeretur aduſitas (iterū
i mōtē ip̄e ſol9) a q̄ iā turba receſ
ſerat ⁊ ſolitari9 erat. mōs enī ſibi
ↄpetebat qui mōs fuit eminēcia
q̄dē nature dignitatis ⁊ ſanctita
tis. pſ. Mōs in quo bn̄placitū
eſt deo habitare in eo. De eminē
cia dignitatis Yſa. ij. Erit mōs
domus domini in vertice mōciū
De monte ſāctitatis Jhere. xxxi.
Bn̄dicat tibi dn̄s pulchritudo
iuſticie mōs ſanct9 Ita ergo con
gruent' fugit ad mōtē ⁊ gracias
acturus patri de bn̄ficio ⁊ oratu
rus pro turba ⁊ diſcipulis vt da
retur eis fidei iam inchoate ↄple
mentū ⁊ vt oſtenderet ſe longe a
diſcipulorū navigio ⁊ ideo in mō
tem aſcendit ne alibi in ripa ma
ris putaretur accepiſſe navigiū.
(vt autē ſero factum ē) ecce ſecū
dū in quo oſtēditur q2 diſcipuli
eius ſuo impio ſine ipſo inceperūt
navigiū. dicit ergo: vt aūt ſero
factū eſt: hoc iō dictū eſt vt ſciat'
poſt ōnes remāſiſſe. q2 diſciplo
rū navis vltio fuit ſepata a ripa
⁊ in illa nō fuit (deſcēderūt diſci
puli ei9 ad mare) ex impio dn̄i.
Math. xiiij. Statī cōpulit illos
aſcēdere in naviculā ⁊ pcedere eū
trās fretū donec dimittēt turbas
(⁊ cū aſcēdiſſent navi) ſm̄ pcep
tū dn̄i navigātes (venerūt) hō ē veni
re iceperūt (trās mare i capharna
um) hō ē tūſlatū illō genaſaeth
q2 tyberias i alteā ripa ſita ē ⁊ vl
tr' lacū navigātes p bethſaydā
tādē venerūt capharnaū vbi deſcē
dētes de navi dimiſerūt navigaci
onē ⁊ ſic ſoluit' ↄrietas q̄ videt' eē
int' lucā q̄ dic q2 venerūt bethſay
dā ⁊ iohez hō. nec ſtatī venerūt ca
pharnaū. ſz veīre itēderūt navigio
i navigādo trāſeūte hora veſparū
(⁊ tēbre) noctis ⁊ nubiū (iā fcē
erāt) tū ex nocte tū eē ex nubib9
obſcurātib9 aerē ⁊ iō iam oblata
eāt nautis via ad miraculū Joh.
xi. q̄ ābulat i tēbris ne. q̄ va. tre
norū. iij. me minavit ⁊ adduxit i
tēbras ⁊ nō in lucē (⁊ nō venerat
ad eos ih̄s) ſaluacōis pn̄cia q̄ ē
cā ſalutis navis ſicut abſēcia ei9
cauſa eſt piclitacōis navis Nū.
xiiij. ſi non tuipſe pcedis nos ne
educas nos de loco iſto Deu. xxx
ij. dn̄s ſol9 dux eius fuit ⁊ nō eāt
cū eo deus alien9 (mare autē ma
gno vento flāte) tangit miraculū
Dicit autē q̄tuor In q̄rū pmo tan
gitur in quo factum eſt miracu
lū. In ſecundo tangitur ſaluato
ris ſup elementa dniuum Tercio

tangit eoꝝ qui erāt i periculo ſal
uatoris ſaluātis auxiliū Quar
to tāgit q̄liter ſine mora attige
runt ſalutis portū. dic ergo: Ma
re aūt ſtagni illi⁹ magno vento
flāte qui in nocte ꝓpter frig⁹ no
ctis forcior erat (exurgebat) in
undās Jone. p̄. mare ibat ⁊ in
tumeſcebat ſup eos Math. ix.
Ecce motus magn⁹ factus eſt in
mari ita vt naucula opiret flu
ctib⁹ (cum remigaſſent ergo). ſe
cūdū eſt in quo p̄rio tāgit locū i
quo oñdit dominiū ſup elemēta
Cum ergo remigaſſent per lacū
(q̄ſi ſtadia viginti quiq₃ ā trigi
ta) hoc ideo dicit q₂ circa h̄ fuit ⁊
ſcriptura de minucijs non curat.
hūc autē locū ſic diligēter menſu
ratū a tyberiade deſignat. q₂ ibi
erāt maior maris ꝓfūditas ⁊ ma
ius piculū (videt ih̄m ābulātem
ſupra mare) nō tn̄ cognouerunt
q̄ dn̄s ih̄s erat Pš. in mari vie
tue ⁊c. Math. xiiij. Nauicula in
medio mari iactabat̄ fluctibus
Erat enī eis vētus cōtrari⁹ ⁊ ideo
ābulabat ſup mare vt dominium
ſuū ſuper elemētū liquidū ⁊ ſup
aerē eū habere cognoſcerēt ⁊ in
ōni piculo ſalutis ſue firmā ſpē
in eo haberēt ⁊ ideo dicit (⁊ ꝓxi
mū naui fieri) Yſa. xliij. Cū per
trāſieris per aq̄s tecū ero ⁊ fluia
nō operient te Pš. Prope eſt doi
n⁹ ōnib⁹ hijs qui tribulato ſunt
corde (⁊ timuerūt) Math. ix. do

mine ſalua nos: perim⁹ Math. x
iiij. vides vero vētū validū venien
tē timuit ⁊ cū cepiſſet mergi ⁊c.
Jone. p̄. Timuerunt viri timore
magno (Ille autē dixit eis) ſc₃
ſaluator q₂ tunc tēp⁹ erāt q̄ allo
quēs ꝯſolaret̄ eos q₂ fātaſma pu
tauerāt Math. xiiij. vidētes eū ſu
pra mare ābulātē turbati ſūt di
cētes. q₂ fātaſma eſt. ⁊ pre timo
re clamauerunt ⁊ ſtati locutus ē
ih̄s ad eos (nolite timere) habe
te fiduciā q₂ ego ſū ⁊ hoc eſt qd̄
ſequitur (ego ſū) q̄ſi diceret ego
ſū qui ſtabile eſſe ⁊ ineternū ha
beo ⁊ ideo etiā in liquidis ſto ele
mētis. defluētib⁹ enī hijs q̄ cir
ca me ſūt ego ſū ſtans ego idē ip
ſe ſū Pš. Tu idē ipē es ⁊ āni tui
non deficient. nolite timere q₂ in
mea permanencia nō peribitis ⁊
in hoc intelligitur q̄ ſtati facta
eſt trāquillitas qd̄ eſt ſecūdū mi
raculū Math. ix. Surgēs ih̄us i
perauit ventis ⁊ mari ⁊ facta ē trā
quillitas mag̃ Yſa. lxiiij. eduxit
eos per abiſſos q̄ſi equū in deſer
to impingētē (Voluerūt) quoq₃
apl̄i (accipē eū) ſaluatorē (i na
uim) ſicut cauſā ſalutis nauis. ſ₃
cōtrariū hui⁹ dicit videt̄ Math. x
iiij. Dn̄e ſi tu es iube me venirē ad
te ſup aq̄s ⁊ extēdit manū ⁊ ap
ꝓhendit eū Rn̄ſio dicēdū q̄ vtrū
q₃ fuit Prīo enī i nauim voluerūt
recipere eū ⁊ cū veniret petrus ve
nit ad eū ſupra mare ⁊ cū eo ad

ripam ad aquã venerat añ eum
ihesus. tamẽ Criſ. dicit ꝙ aliud
hic ⁊ aliud in matheo narrat̃ mi
raculũ q̃uis in multis cõueniant
(et ſtatim nauis fuit ad terram
ad quã ibant) qḋ iam terciũ eſt
miraculũ. qꝛ ſine more diſpendio
quã tẽpeſtas facere ↄſueuit vene
runt ad portũ Yſa. lxiiij. Eduxit
eos de mari cũ paſtorib⁹ gregis
ſui Job. xxxviij. hucuſqꝫ venies
⁊ nõ ꝓcedes amplius ⁊ hic cõfri
ges tumẽtes fluctus tuos. Eſt ãt

Reqre ſr̄ folio .394. ¶ queſtio quotidiaꝫ hic de miracu
lo illo p̃mo ꝙ dñs grũi mole cor
poris ſup liquidũ elemẽtũ ambu
lauit vtrũ hoc fuit ex hoc ꝙ elemẽ
tum ſolidũ fecit aut ex hoc ꝙ ele
mento liquido remanẽte corpois
glorioſi ſpũalitateꝫ ⁊ agilitatẽ aſ
ſumpſit vel vtroqꝫ modo Et vide
tur btũs Grego. p̃mã ptẽ diuiſi
onis aſſerere. qꝛ dicit ꝙ mare ſe
ſub pedib⁹ ſuis calcabile p̃buit.
⁊ mgr̃ Hugo de ſancto victore
dicit ſecũdũ ꝙ dñs tũc dotes du
as ſpũalitatem ⁊ agilitatẽ ad tẽ
pus aſſumpſit ſicut claritateꝫ aſ
ſumpſit in monte trãſfiguracõis
⁊ impaſſibilitatẽ in die cene qñ
corpus ſuum ad mãducandum
exhibuit. ꝫ videtur hec õia non
eẽ de intencõe euãgelij. qꝛ p iſtḋ
miraculũ intẽdit oſtendere ꝙ de
creaturis facit quod vult. vt dic̃
Ambroſi⁹ ſed hoc non oſtenderꝫ
ſi ſup calcabile elemẽtum ambu
laret nec aliquod eſſet miraculũ
ſi ſpirituale ⁊ agile corpus ſuper
liquidũ ambularet ⁊ ideo ſine p̃
iudicio dico ꝙ nec in elemento
nec in corpe aliquid effecit quod
de natura vtriuſqꝫ fuit vt veritas
ſimplex ſimpliciter operaretur et
nichil fingeret. Sed quedaꝫ fe
cit miracula vbi miraculoſe red
didit nature corrupte organum
⁊ potenciã ⁊ tunc illa natura na
turaliter operabatur per natura
le ſuũ inſtrumentũ ſicut quando
claudis reddit greſſum per reſti
tutam tybiam ⁊ cecis viſum per
reſtitutum oculum ⁊ hmõi In q̃
buſdam autem maioribus mira
culis adhibuit actum ſine poten
cia vel cum potencia ad cõtrariuꝫ
ſicut erat virginis partus ⁊ tale
miraculum in argumentuꝫ deita
tis fecit h̃ qñ ſup liq̃dũ manẽs li
q̃dũ ponderoſo corpe ãbulauit ⁊
petꝝ ãbulare ↄceſſit ⁊ h̃ intẽdit
euãgelium iohis qui ſemp aqui
linis oculis verbi deitatem nitit̃
oſtendere Ex hoc iterum patꝫ qḋ
conſueuit queri de hiſtoria prece
dente Vtrum ſcilicꝫ dominus mł
tiplicauit pães nouam materiaꝫ
creando vel materiam elementa
lem in formam panis inuiſibili
ter inducendo vel i ſeipſis nichil
penitus creando vel factum indu
cendo. q̃uis enim quodlibet iſto
rum trium ſalua fide catholica di
ci poſſet. tamẽ probabilius dicit̃

diciꝭ ꝙ michil addendo panes in
ſeipſis multiplicauit nõ quidez
extēdēdo vt quidā dicūt· ſꝫ multi
plicando ad libitū in ſue deitatis
argumētū ⁊ hoc maxime ꝯpetit
ſm criſoſtomum qui dicit ꝙ ali
ud fuit miraculū panū factū hic
⁊ in alijs euāgeliſtis Johēs eñ
ſēper intēdit deitatis potēciā in
verbo incarnato demōſtrare (Al
tera autem die) Hic couenienter
poſt miracula tria ponitur mira
culuꝫ illud ꝙ ſup vndas ābula
uit magnificencia Et dicitur hꝫ
tria ſcꝫ argumēta veritatis mira
culi Inſecucio turbe poſt xp̄m q̄
fecit miraculū ⁊ queſtio āmiracō
nis Argumēta veritatis ſūt duo
quoꝝ vnū ſumiꝭ ex cōiecturis et
alteꝝ ex nūcio veritatis Cōiecturē
autē ſūt due· vna q̄ dē quā dicit:
Altera die poſt noctē in q̄ ābula
uerat Jħs ſupra mare ⁊ diſcipu
li fuerūt piclitati (turba que ſta
bat trās mare) ī loco vn̄ nauiga
uerāt diſcipuli (vidit) coniectu
rādo veritatē miraculi (qꝛ nauicu
la alia n̄ erat ibi) ī ripa vbi diſci
puli nauim aſcēderāt (niſi vna)
Si eñ alia fuiſſet poſſet eſtima
ri ꝙ in illa iħs trāſiuiſſet (⁊ qꝛ)
in illam vnicā (nō introiſſet ihe
ſus cū diſcipulis ſuis) ſap· xiiij·
Oſtendis q̄m ī ōmb⁹ potēs es
ſaluare· eciā ſi ſine rate aliq̄s ad
eat mare (Sꝫ ſoli diſcipuli ei⁹ ab
iſſent) Hec ē ſecūda veritatis cō

iectura· qꝛ ſic ſolus noe cū fami
lia ſua ſaluat⁹ eſt Jta ſola fami
lia xp̄i ſaluatur ī vndis· nec alij ſūt
cuꝫ eis· ſap· xiiij· Spes orb̄ terra
rū ad ratem cōfugiēs miſit ſecu
lo ſemē natiuitatis que manu tua
gubnata eſt (alie vero ſuperuenerit
naues a tyberiade) Secundū ē
in quo cōtinetur nunciū veritatis
(Juxta locū vbi manducauerāt
panes) multiplicatos in quinqꝫ
milia hoīnū (grās agentes dō)
Pria Vbi· iiij· michil in mūdum
q̄d cū graciaꝝ actōne percipitur
Ps̄· Edēt pauperes ⁊ ſaturabun
tur ⁊c̄· ⁊ iſte naues idez nūciaue
rūt ꝙ ſcꝫ dn̄s iħus ſine adminī
culo nauis mare trāſierat (Cum
ergo) iſtis coniecturis ⁊ nuncijs
(vidiſſet turba) id ē certitudina
liter cognouiſſet (qꝛ iħs nō erat
ibi) ſꝫ in vndis mare tranſiuiſſet
(neqꝫ diſcipuli eius) quos ante
ſe nauigare preceperat (aſcēderūt
in nauiculas) timentes ꝙ ad ip
ſos iterato non eſſet reuerſurus·
qꝛ diſcipulos euocauerat (⁊ vene
rūt capharnaū) ad locū ad quē
diſcipuli nauigauerant nō ſuſti
nētes ſeparari ab eo· ps̄· Nō diſce
dim⁹ a te viuificab̄ nos· iiij· Re·
iiij· Viuit dn̄s ⁊ viuit aīa tua
qꝛ non dimittam te (querentes
iħm) videre p̄ magnitudīe mirā
culoꝝ ⁊ ſpe refectionis Yſa· lv·
Querite dn̄m dū inueniri poteſt
Cāt· iij· Surgā ⁊ circuibo ciuitatē

querā quē diligit anima mea(⁊
cū inueniſſent eū trās mare)hec
eſt queſtio āmiracōis(dixerūt ei)
āmirātes(rabbi)forte putabāt
ꝙ ſapiēcia ſua facerꝫ q̄ꝺ̇ feciat et
ideo vocāt eū mgr̄m qui ſciat ea
q̄ circa deum ſunt ex quib⁹ mira
cula poſſet efficere Joh̄·iij·Scī
mus q2a deo veniſti magiſter ne
mo poteſt hec ſigna facere ⁊c̄·(qū
huc veniſti?)qui nauē nō intrīſti
min⁹ autē dicit hic·q2 in Mat·
xiiij·dictū fuerat·qui autē in na
uicula fuerūt adorauerūt eum di
centes Vere filius dei es vn̄ q̄ſti
onē ammiracōis p̄mo fecerunt ⁊
cognoſcentes miraculum poſtea
adorauerunt·Moraliter autem
mare mundus eſt·nauicula peni
tencia vel crux xp̄i eſt·Sapiēcie
xiiij·vt nō eſſent vacua ſapiēcie
tue opera ꝓpter hoc exiguo ligno
credūt hoīes ai̅·ſu·⁊ trāſeuntes
mare liberati ſunt·motus autem
maris mot⁹ eſt temptacionū ex
flatu demonū·p̄s·Mirābiles ela
cōes maris·Itē qui deſcendunt
mare in nauib⁹ facientes opacio
nem in aquis multis Ipſi viderūt
opa dei ⁊ mirabilia eius in ꝓfun
do Eccī·xliiij·qui nauigāt mare
narrant picula eius Diſcipuli ſo
li ſunt in naui quia penitēcia q̄
eſt ꝑticipacio crucis ⁊ paſſiōis x̄i
nō cōtinet niſi diſcipulos domi·
ſicut Gen̄·vi·⁊·vij·figurat In
gredere archam tu ⁊ filij tui ⁊c̄

Exo·xv·Equum ⁊ aſcenſorem ꝓ
iecit in mare·hoc eſt ſuperbum ⁊
cōcupiſcencijs deſeruientem Ihe
ſus non eſt in naui quia peniten
cia non indiget eo ꝙ aquas ↄcu
piſcēcie calcauit Yſa·liij·qui pec
catū nō fecit nec inuētus eſt dol⁹
ī ore eius·hec eſt ſecūda tabula
poſt naufragiū vt dicit Ihero⁹·
ſine qua null⁹ venit ad littus ſoli
de vite eternitatis Ih̄s autor ſa
lutis inducit tranquillitatē q2 ſe
dat tēptacōeꝫ·p̄s·Tu dn̄aris po
teſtati maris motū autē fluctuū
eius tu mitigas Ammirātur ec̄
turbe q2 nil talis tranq̄llitatis ī ſe
experiuntur Yſa·lvij·Cor impij
quaſi mare feruens ⁊c̄·Non eſt
pax impijs dicit dominus·Alia
autem de hac materia ſuper ma
theum marcum ⁊ lucam notata
ſūt vt omnes autoritates ſuper
litteralem ſenſum hic inducte va
lent eciam ad ſenſum moralem·
(Reſpondit ihēſus et dixit amē
amen dico vobis)Hic incipit i
ſtructio per miraculum intenta·
Diuiditur autem in duas par
tes·In quarum prima de ſpiri
tuali manducacōne perfectaꝫ po
nit doctrinam·In ſecunda autē
carnaliuꝫ cōpeſcit ſcandalū diſci
pulorū ibi:multi ergo audiētes
ex diſcipulis Adhuc doctrina di
uiditur in duas ꝑtes In quarū
p̄ma tota doctrina ponitur In ſe
cūda locus publicus vbi doctrīa

facta est ostenditur ne in angu
lo facta credatur ibi hec dixit in
synagoga docens Adhuc prima
harum in tres ſbdiuiditur par
tes in quarū prima doctrina po
nitur· in secunda murmur de do
ctrina exortum exprimitur ibi: mur
murabāt ergo iudei· in tercia lis
de intellectu doctrine que continen
videbatur dirimitur ibi: litigabāt
ergo iudei Adhuc in prima harum
duo sunt· in quorum primo reprehē
sio ponitur nō ex deuocōne doctri
ne xp̄m sequencium · in secundo
autē doctrina saciati iudeis instru
endis exhibetur ibi Operamini
cibum qui non perit· in primo tria
facit Confirmat veritatē ponit q̄
rencium inquisicōnem et malam eo
rum manifestat intencōem Dicit
ergo amē amen notat duplex cō
firmacio veritatem ne negent hoc
qd habet in corde qd solus deus
scire poterit· p̄· Re· xvi· deus intu
etur cor Ps· scrutans corda et re
nes deus (queritis me) exterius se
quendo Ysa· lviij· me de die i diē
querūt et scire vias meas nolunt
quasi gens que iusticiam fecerit
et iudicium dei sui non dereliqui
rit (nō quia vidistis signa) ape
rit inquirencium se intencōnem
Et duo dicit· ostendit enim primo
quod nec curiosorum habebant inten
cionē· et secundo ostēdit quod habu
erūt intēcionem turpem Dicit er
go Non quia vidistis signa: sicut cu

riosi querunt et sicut multi de tur
ba querebant Johis· vi· Seq̄
batur eum multitudo magna· quia
videbant signa super hijs qui i
firmabantur (Sed quia māducastis
de panibus) sicut gulosi querūt
quos castrimargos vocat Joh·
Crisostomus a greco castris qd ē
venter et margeno margenas qd
est insanio isanis quasi pro ven
tre insanientes Ecci· vi· Est ami
cus mense et non pmanet in tpe
tribulacōnis Prouerbi· xix· Mul
ti colunt personā potentis et ami
ci sunt dona tribuentis (Et satu
rati estis) hoc sonat inuoracitatē
Ecclesiast· ij· Quis ita deuorat et
delicijs affluit vt ego Dan· xiiij·
An non vides quāta comedit et bi
bit quotidie &c Phil· iij· Quorum
deus venter est et gloria in cōfusi
one ipsorum &c (Operamini)
Hic incipit instructio de cibo spi
rituali Diuiditur autem in duas
partes· in quarum prima in gene
rali ostendit esse spirituali cibo i
tendendum· in secunda autem ex
plicat hoc in speciali ibi· dixerūt
ergo ad eum In prima dicit tria
spiritualem esse cibum operandū
et ostendit illum a se esse accipiē
dum· et in tercia dicit racōem vn
de de hoc habet facultatem Dicit
ergo Operamini laborando tamē
aliud est opus et aliud labor· quia
opus proprie dicit actum virtu
tis· quia hoc et opem fert et opes

a quib⁹ opus deriuatur ⁊ ſic di
cit opariu̅ opꝫ re virtutis (non
cibum q̄ perit) quia in illo ⁊ op⁹
⁊ opera ꝑdita ſunt Yſa. lv. Qua
re appenditis argentum veſtruꝫ
nō in panibus ⁊ laborem veſtrū
nō in ſaturitate. Aggei p̄mo. co
mediſtis ⁊ non eſtis ſaturati ſei
naſtis multū ⁊ intuliſtis parum
⁊ qui congregauit merces miſit
eas in ſaccū ꝑtuſum. Videtur er
go ſ̄m līām iſtam ꝙ laborans ꝓ
tēporalib⁹ male faciat Math. vi.
Nolite ſolliciti eē dicentes quid
mādu cabim⁹ aut quid bibem⁹
ſcit enī pater celeſtis quid vobis
necēe ſit. Adhuc Math. x. Repre
hendūtur qui perā portāt ⁊ ſaccu
lum. Ad hoc dicendum ꝙ domi
nus non intendit ꝙ inercie ſtudē
dum ſit ſicut quidam male intel
ligentes locum hunc dixerunt. ſꝫ
cibum qui non perit operatur ō
nis ille qui intencōem ſpirituali
um ad lucrum temporale non re
fert ſicut illi qui dominū ſeq̄ban
tur ad hoc ꝙ corporaliter paſcerē
tur qui autem laborem corporalē
ꝑ intencōnem refert ad ſpiritua
lia. hic operatur cibum qui nō pe
rit ⁊ ſcd̄m hunc intellectum loq̄
tur domin⁹. Qꝫ autem obicitur
Nolite ſolliciti eſſe iā ſup math.
⁊ lucā eſt ſolutum qꝛ interdicit
ibi ſollicitudinē ſuffocantē ſpūa
lia ⁊ nō interdicit ſollicitudineꝫ
ꝓuiſiōis neccāriorꝫ labor ergo vt

dicit Aug⁹. exercēd⁹ ē ſollicitudo
tollēda. tn̄ dn̄s ꝓ certo non hic
loq̄tur nī de eis q̄ ſupflua ad tpa
lia referūt. Illi enī tā ſpūalib⁹ q̄
corpalib⁹ cibū opantur q̄ pit qđ
nō eſt faciendū. (ſꝫ q̄ pmanet in
vitā eternā) hic autē cib⁹ eſt ver
bi dei ꝑ cuius deuocōe ſeq̄ debue
rant Yſa. xl. Verbū domi manet
ineternū Joh. xv. Fruct⁹ vr̄ ma
neat Rō. vi. grā dei vita eterna.
cib⁹ ergo verbi ⁊ cib⁹ grē eſt qui
pmanet in vitā eternā. yſa. xxxi
ij. Panis ei datus eſt aq̄ eius fi
deles ſūt panis ſcꝫ grē ⁊ aq̄ ſapi
encie in doctrina verbi veritatis
(quē fili⁹ hoīs) de theſauro pr̄is
(dabit vobis) Ille enī ſic dꝛ ma
th. xxiiij. fidel' ſ̄u⁹ ⁊ prudēs quē
cōſtituit dn̄s ⁊c̄. Gen. xlix. Aſer
pinguis panis eius ⁊ p̄bebit de
licias regib⁹. aſer btūs interp̄ta
tur ⁊ ſignificat filiū hoīs q̄ pi
guib⁹ medullatis ſuos paſcit h̄
eſt ergo qđ dicit (hūc enī) filiuꝫ
hoīs (de⁹ pat̄ ſignauit) hoc ē ple
nitudine ſue diuinitatis ad hoc vt
paſcat ab alijs diſtinxit. Ipſe
enim habet vnde paſcat alij aūt
nō habent niſi ab ipſo accipiāt.
Heb. p̄. Qui cū ſit ſplendor glo
rie et ſ̄ne ⁊ ſilitudo ſb̄ſtācie ei⁹ Ag
gei. ij. ponā te q̄ſi ſignaculū qꝛ te
elegi. ſic ergo habet cib⁹ iſte a cri
ſto (Dixerūt ergo ad eū) hic incī
pit determinare de ope cibi ſpūa
lis i ſpēali. ⁊ diuiditur hec pars

in duas In quarū prima tangit
de opere quo acquiritur hic pa
nis In ſecunda autem oſtendit
hunc panem per ſuppoſitum ibi
ego ſum panis vite: In pria ha
ruz dicit tria In quorum primo
tangitur opus quo cibus acqui
ritur In ſecundo certitudo operis
illius exponitur In tercio deſide
rium ad cibum illum accenditur
In primo hoꝝ dicit adhuc duo
ſcilicet queſtionem de opere ꝛ de
terminacōnem operis Dicit ergo
Dixerunt ergo ad eum iudei volē
tes ad cibi corporalis operacōnez
criſtū prouocaē (quid faciem⁹)
Ps̄. Multi dicunt quis oſtēdit
nobis bona (vt operemur opcā)
bona (dei) hoc eſt deo accepta ꝓpt
que nobis ſemper det cibum ſine
corporali labore Simile habetur
marci. x. ꝛ Math. xix. quid faciē
do vitam eternaz poſſidebo Luc.
xviij. Quid faciam vt vitam etē
nam poſſideam. ita iſti opera deo
accepta ꝓpter que cibum ſine la
bore deus concederet petebant.
Dicit quidem ſalomon Prou. xij.
Qui operatur terram ſuam ſatu
rabitur panib⁹. ſed iſti ſine labo
re manuum mercedem ſequētes
ſacietate potius deſiderabant con
tra hoc qd̄ dicitur. ij. Teſſalo. vl
tio. qui non laborat non mandu
cet. p̄. Teſſa. iiij. Operamini ma
nibus veſtris ſicut precepimus
vobis hoc enim non eſt contrari

um ei qd̄ eſt Operamini cibum q̄
non perit dūmodo labor referatˀ
per intencionem ad ſpiritualia.
(Reſpondit ihesus ꝛ dixit eis)
hic determinat opus (hoc ē op⁹
dei) hoc eſt qd̄ acceptat deus (vt
credatis in eum) hoc eſt credēdo
tēdatis in eum Ad hoc autē qui
q3 exigūtˀ: vt ſcilicz veritati aſſen
ciatur. vt fides per dilectionē ope
retur. vt forma virtutis opus ſi
dei iformetur. vt de credito cum
diſcrecōne cogitetur. vt conſiliū
diuinum in hijs credens amittatˀ
De prīo dicitur Ro. x. Corde cre
ditur ad iuſticiam ore autem cō
feſſio ſit ad ſalutē Hoc ātˀ ſit per
aſſenſum veritatis De ſecūdo Gal.
v. fides que per dilectionē operatˀ
De tercio Jacobi. ij. ego oſtēdā
tibi ex operibus fidem meam Et
ibidez Fides ſine operibus mortua
ē. hoc enī itelligitˀ de operib⁹ vir
tutis De quarto. ſap. xv. Noſſe
te cōſūmata eſt iuſticia ꝛ ſcire iu
ſticiam ꝛ virtutez tuaz radix eſt
immortalitatis Hec enī noticia
conſiſtit in cogitacōe ꝛ ſciēcia cre
diti in articulis fidei De quinto
ꝛ vltimo. pſa. lx. Videbis ꝛ afflu
es ꝛ mirabitur ꝛ dilatabitur cor
tuū. hoc enī eſt in viſu ꝯfilij dini
qd̄ hāc viā ſalutis per fidē inueit
Hic ergo: opus dei eſt vt creda
tis in eum (quē ille miſit) Ad hˀ
enim miſit vt in ipſū crederetis.
Joh. iij. vt ōmis qui credit in eū

nō peat Heb·xi· Sine fide ipoſ
ſibile eſt placere deo· ꝛ addit be
atus Gregoriꝰ quĩmo diſplicere
neceſſe eſt· videtur autē credere
nō eſſe opus Rō·iij· Arbitrãmur
iuſtificari hoīē p fidē ſine opibꝰ
legis· adhuc Rō·iiij· Beatitudi
nē hominis cui deꝰ accepto fert iu
ſticiam ſine opibꝰ ꝛ loquitur de
credentibꝰ Ad hoc autē dicendū
ꝙ opus ꝓprie differt ab actu et
facto ꝛ labore ſicut notauimꝰ ali
bi· Opus enim eſt quod opem p̄
ſtat ꝛ hoc eſt virtutis opꝰ vel pr̄
actice vel intellectualis· Actꝰ autē
ſunt effectus vel effectōes forma
les in quolibꝫ ſicut hominis racōna
ri ꝛ intellectꝰ intelligere ꝛ hmōi·
facta autē ſunt extrinſecus facta
ſup materiã vel circa materias
exteriores· Sed labor eſt qđ fit
cū difficultate eius qui facit ꝛ laſ
ſitudinē inducit ꝛ ideo ſi ꝓprie ſu
mat opꝰ tunc credere eſt opus ꝛ
actus fidei· tamē aliquãdo opus
large ſumptuꝫ ponitur p actu ꝛ
facto ꝛ labore· Ad hͦ autē qđ ob
icitur ꝙ nō eſt opus legis· dicen
dū ꝙ hoc verū eſt qꝛ legis opus
ꝯſiſtebat in extrīſecus opatis ſi
cut in hyrco ymolato vel agno ꝛ
hmōi· Credere autē eſt intrīſecū
opꝰ ſine q̄ nunq̄ fuit iuſticia Eo
dē mō dicendū eſt ad ſeqūs qꝛ ſi
talibꝰ legis opibus deꝰ accepto
ꝓpt̄ fidē fert ꝛ donat iuſticiã· Ad
huc autē obicit̄ qꝛ Jacobi·ij· di
ꝙ fides ſine opibus mortua eſt·
ꝛ glō· ibidē dicit ꝙ p opera reui
uiſcit· ergo videtur inſufficienter
loqui cuꝫ dicit ꝙ opus dei eſt vt
credatis in eū· qꝛ eciam exteriorã
opa oportet habere ꝓpter hoc di
xerūt antiqui dicētes ꝙ eſt opꝰ
operãs ꝛ opus operatū· opus ope
rans eſt qđ eſt in operante virtu
tis opꝰ vel a virtute elicitum vel
qđ eſt eſſencialis actꝰ virtutis ꝛ
ſine illo nichil valet virtus ad
ſalutē· Opus autē operatū eſt ex
trīſecuꝫ factū qđ apotheleſma vo
cant ſancti· ſicut opatum legis ē
ſacrificiū factum vel circūciſio fcã
vel tale aliquid ꝛ ſine illo bene iu
ſtificat fides cuꝫ opibus virtutū
interioribus· hoc ē ergo qđ dicit
hoc eſt opuſ dei vt credatis in eū
quē ille miſit (Dixerūt ergo ei) hͥ
exquirit̄ certitudo opis quo ſpū
alis cibus acquirit̄· Diuidit̄ au
tē in duos pagraphos In quoꝝ
p̄mo ponitur peticō certitudinis
ꝛ ſubinfertur opinio erroris In
ſecundo autē remouetur decepcō
erroris ꝛ ſubīfertur doctrīa veri
tatis In primo dicit tria· petitur
enī ſignū veritatis· prouocat̄ xp̄s
ad exhibenduꝫ ſignū certitudīs
ꝛ qꝛ intendebant cibum alienuꝫ
ꝛ ideo tercio prouocatur ad ſig
num faciendum qđ deſeruiat gu
le ocōſitatis· dicit ergo (qđ ergo
tu facis ſignū) ꝓbã enī hoc qđ
dicit ſignis ꝓbare dꝫ ꝛ iō dicit

quod ergo tu facis signū ꝯ prīa
Coꝝ·p̄·Judei signa petūt Moy
ses eñi cū signis primo ostēde
bat ꝙ sibi esset credēdū (vt vi
deamus) illud signum (et creda
mus tibi) qꝛ verbū dei in ore tuo
sit verum·iij·Re·xvij·in hoc cog
noui quoniā vir dei es tu et verbū
domini i ore tuo verū est (Quid
opearis ꝯ) ꝓuocacio ē q̄si diceret ni
chil est qđ operaris·ordeaceis ei
panibus pascere semel valde pa
rū est·quid ergo operaris paruū
eñi est·sed cogita ꝙ magnū ali
quid facias·antiqui eñi mag̃ fe
cerūt·opeā eñi tibi dare debēt te
stimoniū Joh·v·Opera que ego
facio i nomine pr̄is mei ipsa sūt
que testimoniū perhibent de me
(patres nostri mādūcauerūt mā
na i deserto) ac si dicāt Da cibū
perpetuū qꝛ āntiqui exhibuerunt
cibum per totam viā deserti p q̄
draginta ānos·tu autē vna vice
tm̄ Exod·xvi·Iste est cibus quē
dedit vobis dominus ad vescēdū
(sicut scriptū ē)·ps̄·Panē āge
lorū mādūcauit homo Itē ps̄·
Portas celi aperuit eis et pluit il
lis mānā vt ederēt·sap·xvi·Pa
ratum panē de celo prestitisti il
lis sine labore habētē in se ōne
delectamentum et ōnem saporem
suauitatis (Panem de cel' dedit
eis mādūcare) Exod·xvi·dabit
vobis dominus vespere carnes
edere et mane panes in saturitatē

eo ꝙ audierit murmuraciones
vestras Celum autem hic ſm in
tencōnem istoꝝ vocatur celū ae
reū vt dicit Crisostom⁹·qꝛ de ae
re panis ille cecidit supra castra
eorum qꝛ ad litteram cū rore de
scendit et ros quidem fuit et ma
ne quando ros iacuit colligebat᷑
et post horam roris quando sol ac
census fuit liquefactus fuit pais
et ita intenderunt prouocarē domi
num ad similia faciendū (Dicit
ergo eis ih̄s) Hic rimouet erro
rē et inducit ad veritatē Illi eñi
per hoc ꝙ moysē fecisse hoc crede
bant·moysen cristo preferre vo
lebāt Et ideo dicit (amen amen
dico vobis) Duplex confirmacio
aufert errorē et inducit veritatem
(Non moyses) qui minister fu
it (dedit vob̄ panem de celo) qꝛ
et illi⁹ panis non nisi minister
fuit et ille panis de celo vero non
fuit·sed ille qui sig̃tur per istū
ille est de celo trinitatis Sꝫ con
tra·p̄·Coꝝ·x·Omnes eādē escā
spiritualē manducauerunt·sed
respōsio ad hoc est ꝙ illi spiritu
alem escam manducauerunt nō
in re sed in figura et illi qui inter
eos hanc figuram intellexerunt
spiritualiter panem de vero celo
manducauerunt (Sed pat' me
us) q̄ ē in celo trinitatis·math·
vi·Pater noster q̄ es in cel' (dat
vobis) spiritualiter (panē verū)
hoc ē vere ad vitā eternā ꝯficiētē

(de celo) trinitatis quia dedit vo
bis me qui cibus ſum in vitã et̃
nam vegetans per hoc ꝙ ſum ver
bum vera veri patris noticia/ Ma
thei·vi· Panẽ noſtꝝ ſupſubſtan
cialem da nobis hodie· Deut·vi
ij· Non in ſolo pane viuit homo
ꝫ in ꝛc̃· eſt eñ panis ſacramẽti q̃
ſpũaliter vegetat hominẽ ꝛ õia
ſpũalis vite deꝑdite in nobis re
ſtaurat Pſal· Pañis cor hominis
cõfirmat· Dicitur autẽ panis ve
rus ꝓpter ſex cauſas· quaꝝ tres
ſunt tres veri panis effectus q̊ꝝ
vnus eſt ꝙ ſedat eſuriẽm que ẽ
ex defectu ſpirituali· Ps̃· Saciã
bor cum apparuerit gloria tua·
ſecũdus eſt ꝙ reſtaurat deperdi
tum ꝛ ſicut deꝑdicõ induxit debi
litatez ſic inſtaurando inducit cõ
firmacõem Actuũ·ix· Cum acce
piſſet cibum ꝯfortatus eſt· terci⁹
eſt ꝙ cõtinuat vitam ꝛ ſic iſte pa
nis cõtinuat ad vitã eternã·iij·
Re·xix· Ambulauit in fortitudi
ne cibi illius vſqꝫ ad montez dei
oreb· quarta cauſa eſt qꝛ panis
vbiqꝫ in õni ꝑte ſua eſt eiuſdem
generis cib⁹ ꝛ ſimilit̃ xp̃s in õni
grã ſui cib⁹ eſt fideliũ· Ecc̃i·xv·ci
bauit illuz pane vite ꝛ intellcũs
qꝛ panis ille ad intellectum rela
tus in õni grã ſua cibus eſt fide
lium· qn̊ta cauſa eſt qꝛ abſcondi
t⁹ eſt cibuſ ille nec extern⁹ ꝫ i ſpũ
videt̃ Apoc̃·ij· dabo ei mãna ab
ſconditũ qḋ nẽo ſcit ñ q̃ accipit

Sexta cauſa eſt qꝛ ad veritatez
vegetat ſpirit⁹ ꝛ ad minoritatez
animalitatis· Ps̃· adipe frumẽti
ſaciat te Item· Cibauit illos ex
adipe frumẽti ꝛ de petra melle ſa
turauit eos· hic eñ panis cibat
vere cuius vegetacõ nõ tranſit· ꝫ
ꝑmanet in vitã eternam· qꝛ nos
mẽbris xp̃i incorꝑat ꝛ dulcedĩe
deitatis delectat p̊· Cor̃· p̊· Vnus
panis multi ſumus in xp̃o quot
quot ex vno pane ꝑticipamus·
Hic ergo eſt panis ver⁹ nõ qui
dem veritate panis naturaliter ꝫ
veritate vegetacõnis· qꝛ vegetat
ad diuinum eſſe ꝛ eternũ ꝛ hoc eſt
qḋ ſubdit (panis eñ dei ver⁹ ẽ)
veritate q̃ dicta eſt (qui de celo)
trinitatis (deſcendit) dum fact⁹
eſt homo ꝛ cib⁹ hominis Yſa·xxi·
qui habitas terraꝫ auſtri cũ pañi
bus occurrite fugienti· terra au
ſtri terra luminis ẽ ꝛ caloris lũinis
in veritate ꝛ caloris in caritate ꝛ
hij ſunt celeſtes qui terrã iſtam
inhabitãt ꝛ cum panib⁹ eterne
refectõis nob̃ occurrũt in pane
vno ſacr̃mẽtali qui candid⁹ ẽ veri
tatis puritate ꝛ decoct⁹ caritatis
calore (ꝛ dat vitã mũdo) in h̊ ei
dr̃a eſt materiał panis ad panẽ
ſpũalẽ· qꝛ pãis materiał mutat⁹
in carnẽ ꝛ ſãguieꝫ a nob̃ accipit
vitã Pãis autẽ ſpũał nos ad ſe
mutãs dat nob̃ vitã ſuã· vñ dcꝫ
ẽ Aug̊· Creſce ꝛ mãducabis me
nec tu me mutab̃ i te ſicut cibum

carnis tue · ꝫ tu mutaberis i me
Jo·x·Ego veni vt vitã hẽant ⁊c·
(Dixerunt ergo ad eum) hic ele
uat ad hunc panem ꝙuis nõ in
tellectũ audienciũ deſideriũ Dicũt
ergo (dñe) Criſoſtomꝰ Domi
nũ cõfitent̃ audientes qꝛ de the
ſauro pr̃is panem exhibiturꝰ eſ
ſet celeſtem ⁊ putantes hunc car
nalem eſſe in cuiꝰ ꝛfectione ocio
ſam ⁊ marcidã agerẽt vitã (Sẽ
per da nobis) non ad vnũ tẽpꝰ·
qꝛ ſemp redit eſuries· ꝫ ſemper
vt õni tẽpore ſine ſollicitudine ⁊
labore viuamꝰ (panem hũc) ſic̃
ſamaritana adhuc carnalis dixit
Jo·iiij· Da michi aquã hãc vt
non ſiciam nec veniaꝫ huc hauri
re· ꝫ deus h̃ nõ vult· ꝫ vult vt ho
mo laboret ꝓ cibo ſuo ne inercia
diſſoluat̃ Job·v· Homo ad la
borem naſcit̃ ſic̃ auis ad volatũ
Gen̄·iij· In ſudore vultus tui ve
ſceris pane tuo· pſ̃· Labores ma
nuũ tuarũ qꝛ manducab (Dixit
aũt iħs) Hic determinat ꝑ ſup
poſitũ hunc paneꝫ Dicit autẽ h̃
tria· in q̃ꝝ primo paneꝫ illũ i oĩ
bus figuris antiquis ſignatum
determinat· in ſecũdo icredulita
tem hoc non credẽciũ ꝛdarguit·
in tercio viã ad hũc panẽ veniẽ
di declarat· dicit ergo (Ego ſum
panis vite) pa̅is vite ex corpe vi
uifico hꝫ ꝛfectionẽ· ex aĩa ꝛdẽpcõ
nẽ ⁊ ex deitate hꝫ vite beate ſapo
rem· ſic enĩ panis qui eſt xp̄us a
manibꝰ ſapiencie eterne tãq̃ ex
tribus ſatis cõfectꝰ ẽ Gen̄·xviij·
Accelera tria ſata farine cõmiſce
⁊ fac ſb̃cinericios paẽs azimos
Cinis autẽ ſb̃ q̃ coctꝰ ẽ pa̅is iſte
eſt cinis mortalitatis ⁊ hũilitatis
huius Math·xiij· ſimile ẽ ꝛgnũ
celoꝝ fermento qđ acceptuꝫ mu
lier abſcondit ſub farine ſatis tri
bus donec fermẽtaret̃ totũ· fer
mentũ eſt caritas dei ad nos que
ſb̃ dictis ſatis eſt abſcõſa donec
totũ calore caritatis penetratum
eſt prebeat vt diximꝰ corpꝰ in ci
bũ aĩaꝫ· in preciũ ⁊ deitatem i cõ
dimentũ Pſ̃· adipe frumenti ſaci
at te (Qui venerit ad me non eſui
et) quomodo enĩ eſuriet q̃ õniũ
bonoꝝ in ſe habet abundanciã ⁊
nulliꝰ rei defectũ ꝯ Apoc̃·vij· Nõ
eſuriẽt neqꝫ ſiciẽt ãpliꝰ neqꝫ ca
det ſup illos eſtus vel ſol· ſed con
tra h̃ videt̃ qđ dicit̃ Ecc̃i·xxiiij·
Qui edũt me adhuc eſurient· ꝫ
ad h̃ dicendũ ꝙ duplici de cauſa
ſurgit eſuries ſpũal̃· eſt enim fa
mes deſideriũ vt cibꝰ ſpũalis non
habitꝰ habeat̃ ⁊ ſic non eſurit
qui ad paneꝫ vite ꝑuenit Eſt ite
rũ fames ſiue eſuries vt iã habi
tus cibꝰ cõtinuet̃ ⁊ ſic ꝯtinue eſu
rit q̃ ad panem vite ꝑuenit ⁊ ſic
loquit̃ Eccleſiaſticꝰ Qꝫ aũt h̃ di
cit̃: q̃ venit: itelligit̃ ſic ꝙ ille venit
q̃ cõtinue illi pani appropinquat
ꝑ fidei deuocõeꝫ· per ſpei ꝓtenſio
nẽ ⁊ per caritatis vnionem ⁊ per·

aſſimilacōis icorpacōez ⁊ p int
nam dilectōem. De venientibus
p fidei deuocōem in pſal. Accedi
te ad eum ⁊ illuminamini ⁊ faci
es ⁊c. fidei eñ eſt illuminaē ⁊ cer
ta veritas cui fides innitit̃ non p
mittat cōfundi. De veniētib⁹ per
ſpem ⁊ eternoꝝ expectacōez Phi
lip. iij. frēs ego me non arbitroꝛ
ꝯprehendiſſe ſequoꝛ autē ſi quo
cōprehendā in quo ⁊ ꝯprehēſus
ſum. hec eſt eñ ꝓtenſa ſpes q̄ ſp
ſeqn̄do ſe ꝓtendit vt ꝯprehēdat
De appropinquātib⁹ p dilectio
nē vt dilectōis vnionē Cañ. p̄.
Trahe me poſt te currem⁹ in odo
rē vngentoꝝ tuoꝝ Panis enim
iſte q2 ōni pinguedine vnct⁹ eſt
hui⁹ vnctōis odoꝛ venit ad dili
gētē Nū. xi. manna erat ſaporis
oleati panis. De appropinquāti
b⁹ p intnū ſaporē Gen. xlix. aſer
pinguis panis ei⁹ ⁊c. ſic eñ tra
hit̃ ad panez vite (⁊ q̄ credit in
me) credēs aſſentit p̄me veritati
ꝓpter ſe ⁊ ſup ōnia. ⁊ hoc eſt vt
dicit Ypo⁹. ad apolliphanū dat
veritati manus. qui autē dat vei
tati man⁹ ducitur a veritate ⁊ h
non errat. vñ Ypo⁹. dediſti veri
tati manus ⁊ falſitatis ⁊ erroris
nexibus es abſolutus. hic eñ ē
de quo dicit pſal. Tenuiſti manū
dexterā meam ⁊c. Hic eñ qui ſic
credit intus veritate iam paſcit̃
dulcedine veritatis afficit̃ ⁊ dic.
Q̃ñ dulcia faucib⁹ meis eloquia
tua ⁊c. vñ Glō. qui credit in me
⁊ comedit Prouerb. vltimo Gu
ſtauit ⁊ vidit qm̄ bona eſt nego
ciacio eius non extīguet̃ lucerna
eius. qui enim caritate veritatis
paſcitur dulcedine veritatis af
ficitur ⁊ hui⁹ veitatis lucerna in
nocte falſitatis ⁊ erroris nō extin
guit̃ ⁊ hic ſic nutritus pane vi
te qui de ore dei procedit (non ſici
et) Glō. Idem eſt nō ſiciet ⁊ nō
eſuriet. vtroqz eñ v̓bo eterna ſi
gnat̃ ſacietas Sed eſt intelligē
dum q̧ triplex eſt ſitis. vna q̄dē
quādo cibus indigeſt⁹ ex ſtoma
cho fumat ad viam yſophagi ⁊
pectoris ⁊ exiccat illas vias ⁊ h̃ ſi
tis quāto pl⁹ bibitur tanto ma
gis inualeſcit nec ſedatur niſi p
ſomnum ⁊ digeſtionem ⁊ hec ſi
tis ſimilis eſt deſiderio carnalis
delectacōnis qui quo plus hauri
tur tanto plus ſititur Joh. quā
to Qui bibit ex aqua hac ſiciet
ineternum Et poeta Quo pl⁹ ſūt
pote plus ſiciuntur aque. Alia
cauſa ſitis eſt cibi ſiccitas ⁊ ſoli
ditas qui p membra nō decurrit
niſi humore fluere incipiat ⁊ hec
eſt ſitis naturalis que potu dulci
⁊ delectabili ſedatur ⁊ huic ſimi
lis eſt ſitis conſolacōnis ſpirit⁹
ſancti ⁊ iuſticie. quia ſine dulcedi
ne eius cibus virtutis non reficit
⁊ per mēbra anime nō diſcurrit
Pſalmiſta. Sitiuit in te anima
mea q̄m mlt̃. ⁊c. ij. Regū. xxiij. O ſi

quis darꝫ michi aquã bibere de
ciſterna q̄ eſt in bethleem hoc ē
de refrigerio cõſolacõis que eſt ĩ
domo panis hoc ē in xp̄o·a quo
fluit cõſolacio ſpũſſancti Tercia
cauſa ſitis eſt mẽbrorum omnium
a proprio nutrimento deſtitucõ
que nõ ſedat̃ niſi bono cibo mẽ
bris exhibito ꝛ hec ſitis eſt cui ꝑ
methaphorã iſta ſitis cõpatur ē
v̾tute eſuries·ꝛ ideo dicit gloſa
ꝙ idẽ eſt eſurire ꝛ ſitire tñ in deſti
tutis ꝛ arefactis cicius ſbuenit̃
mẽbris ꝑ liquidũ q̃ꝫ ꝑ ſiccũ·ideo
natura in illis ſitit cicius q̃ꝫ eſuri
at ꝛ ſic eſt ĩ pane veritatis ſolidi
tas v̾tutis q̄ paſcit ꝛ liq̃ditas veri
tatis q̄ infũdit ꝛ potat ꝛ ideo ad
v̾tutẽ eſt eſuries ꝛ ad veritatẽ eſt
ſitis ꝛ hac ſiti eſt xp̄s videns ſe
mẽbris ſuis deſtitui cũ ex timore
fugerẽt dixit Joh·xix·ſicio: et ſic
dicit Aug⁹·ĩcorporauit ſibi latro
nem ad mẽbroꝝ confortacõnem
Yſa·xxi· Occurrẽtes ſiciẽti ferte
aquas de iſtis duab⁹ aq̃s dicit̃
Joh·iiij·qui biberit aquã quã
ego do: non ſiciet ãplius ſꝫ fiet in
eo fons aq̄ ſalientis in vitã eter
nã Eccĩ·xv·aq̃ ſapiẽcie ſalutaris
potũit illũ·yſa·xxxiij·Panis ei da
tus eſt aque ei⁹ fideles ſũt (Sꝫ
dixi vob̃) ecce incredulorꝝ redar
gucio Mar·vltio·exprobrauit ĩ
credulitatem eorꝝ ꝛ du·cord eorꝝ
(quia ꝛ vidiſtis me) videre xp̄m
ĩ corporali viſione non ꝓdeſt ad
fidem ꝛ de hac non loquit̃ h̃·ſed
de viſione interiori cauſata ab ex
teriori·videbãt enĩ exteri⁹ opera
q̄ nemo ali⁹ fecit ſic dicitur·ioh·
xvi·ꝛ ex hoc viſu potẽciam diuinã
in eo latẽtem viderunt ꝑ interio
rem mentis cõſideracõnem vel de
facili vidẽ potuerũt Joh·iij·Ne
mo poteſt hec facere ꝛc·Joh·ix·
A ſeculo nõ eſt auditũ qꝛ quis
apuit oculos ceci nati ſi nõ eſſet
h̃ a deo non poterit facere quicq̃ꝫ
Videbãt ſic ſepe dixim⁹ modũ
in iſtis qꝛ non clauẽ vtebantur
ſed faciebat ſic poteſtatẽ habẽs
non per ſupplicacões vel exorciſ
mos·ſed ĩ plena poteſtate diuina
ꝓpť qd̃ hec opera digitũ dei voca
bat/Math·xij·ꝛ Luc·xi·per hec
enĩ infallibilia iudicia viderũt ꝛ
ↄgnouerũt·ſed contra hec obici
tur·p̊·Cor·ij·ſi ei ↄgnouiſſent
nunq̃ꝫ dñm glorie crucifixiſſent
Actu·iij·Scio fr̃es qꝛ per igno
ranciam feciſtis ſicut ꝛ prĩcipes
veſtri Sed ad hoc dicendum ꝙ
principes ſacerdotuꝫ ꝛ ſcribe in
lege doctiſſimi ex hijs que dicta
ſunt vel cognouerũt vel cognoſce
re potuerunt eum: quia ꝛ ſi hũili
tate carnis obumbrata videretur
eſſe diuinitas tamen fulgebat in
modo operum ꝛ in ipſis operib⁹
ꝛ ſic de facili vincibilis erat igno
rãcia ex carne cauſata ꝛ ideo ipu
tãdũ erat eis ſi non ↄgnouerunt
Et quod dicitur de apoſtolo ꝛ de

actibus dicendū ꝙ quidē ignoꝛā
uerunt hoc eſt pfectam de ipō co
gnicōem habuerunt velatam ſi
cut diximus ⁊ ideo remedio peni
tencie peccatū eorū purgari pote
rat · tamen ; viderūt ⁊ cognouerīt
ſicut hic dicitur qꝛ infallibiliter
oſtendebat ſe illis Ipſi autē au
tendo ſe ab eo viderunt ⁊ idō im
perfecte cognouerunt ⁊ hui⁹ im
pfectōis cauſa ipſi fuerūt · auer
tens enī ſe p indignacōem ⁊ ide
uocōem : videt quidē licet impfe
cte figit oculū quē auertit ⁊ hoc
modo dicit̄ hic ꝙ viderunt eū · et
de talib⁹ dicit̄ in pſal · Proxim⁹
fui generacōni huic ⁊ dixi ſemp
hij errant corde ⁊ ideo ꝓximū qui
dem viderunt · ſꝫ auertētes ſe ab
ipſo figere oculū nō curauerunt
Sap · ij · Grauis eſt nobis eciā
ad videndum · ſed adhuc obicit̄
de hoc qd̄ dicit Aug⁹ · ꝙ fides ē
eaꝝ rerum que non videtur ⁊ ſic
videt̄ nō bene dicere : vidiſti⁹ me
(⁊ nō credidiſtis) Dꝫ ad hoc di
cendū ꝙ fides p aſſenſū quē hēt
ē inuiſibiliū ſꝫ p inducēciā ad fidē
eſt viſibilium ⁊ audibiliū ⁊ gnā
liter ſenſibiliū ⁊ hoc mō loquit̄
hic ⁊ ideo impropat dicens ⁊ nō
credidiſtis cū tot inducencia ad
fidē habētis Io · xx · quia vidiſti
me thoma credidiſti ⁊c̄ · Ioh̄ · ix ·
Quis eſt filius dei vt credam in
eum : Rn̄dit ih̄s ⁊ dixit ⁊ vidiſti
eum ⁊ qui loquitur tecum ipſe ē

Et reſpondit Credo domine ⁊ p
cidēs adorauit eū Dij āt perit⁹ ide
uoti ⁊ vidērt eū īdicio infallibili
ſue deitatis ⁊ n̄ crediderīt Ioh̄ · p̄ ·
In ꝓꝑa venit ⁊ ſui eum non rece
perunt Item · v · Ego veni in noī
ne patris mei ⁊ nō recepiſtis me
Iohānis tcio · Quod ſcimus lo
quimur ⁊ quod vidim⁹ teſtam̄
⁊ teſtimoniū noſtrum non acci
pitis (Oē quod dat michi pat̄)
hic incipit oſtendere vias venīē
di ad illum quē veruꝫ panē vite
eſſe oſtendit Dicit autē hic tria ·
In quoꝝ pmo oſtendit quis ve
nit · In ſcd̄o q̄ꝫ benigne venien
tē ſuſcepit · tercio cauſā illius ſu
ſcepcōis diligenter deſcribit Di
cit ergo : Omne qd̄ dat michi pr̄
Pater enī eſt qui paterno affcū
dat gratuito ⁊ dat filio p genera
cōem quē diligit ſicut ſeipſum ·
Pater autem ideo pater eſt ⁊ vo
catur · quia paterno ſpiritu for
mat filium ad ſimilitudineꝫ pa
tris · h̄ enim fieri non poteſt niſi
ſpiritu patn̄o formetur affectus
ad patris veram innouacōnem ·
ſpiritus autem patris eterni eſt
ſpirit⁹ idē filij plenitudine copie
manās ex ipſo ⁊ ideo in ſpū illo
cognoſcitur · qꝛ pr̄ eſt filij pr̄ ⁊ i
ſpū cognoſcit̄ ꝙ pr̄ de⁹ eſt filij di
pater Gal · iiij · quia eſtis filij di
miſit de⁹ ſpiritū filij ſui in corda
veſtrā clamantē abba pater Rō ·
viij · Ipē ſpūs reddit teſtioniūm

ſpitui noſtro ꝙ ſumus filij dei· ſi
autē filij ⁊ heredes· heredes quidē
dei· coheredes autē xpi· Luc· xi· pa
ter veſter dabit ſpiritum bonum
petētib⁹ ſe· ſic ergo ī h̄ ſpitu dat
⁊ quicquid dat in h̄ ſpiritu dat
⁊ in hoc ſpitu ōne qđ dat pater
filio per eternā electionem ⁊ pn̄
tē inſpiracōem (venit ad me) h̄
eſt ad filium qꝛ patris donū flu
it ad filium ⁊ in ipo ſpitu qui do
num eſt filius cognoſcit̄ naturaľ
eſſe filius patris qui eūdem ſpi
tū nō ad menſurā accepit· vnde
gloſa Veniet ad me hoc eſt ꝑ fi
dē michi vnitur Et alia gloſa Pa
ter trahit ad filiū illos qui ideo
credunt in filium qꝛ credunt eū
patrem habere deum (Et eū qui
venit ad me) Tangit benignā
h̄ ſuſcepcōnem· cum enim quis ve
nit paſſib⁹ fidei ⁊ v̓tutū profectu
⁊ fructu bonoꝝ opeꝝ : venit aūt
ille: ⁊ ꝑuenit q̊ fidei ꝯgnicōne ꝑ
cipit ꝙ eſt de⁹ dei fili⁹ qui virtu
te ſe ſibi ꝑmanſionem cōiungit
qui fructu operū non vacuis ma
nib⁹ accedit h̄ eſt de quo dicit̄·
ij· Coꝝ· iij· Nos omnes ṙuelata
facie gloriā dn̄i ſpeculātes i ean
dē ymaginem trāſformamū a cla
ritate i claritatem tāq̄ a domini
ſpiritu Hic enī venit qui cū xpo
vn⁹ ſpūs efficit̄ cum ergo q̊ ſic ve
nit (Non eiciam foras) qꝛ ille ſi
cut dicit gloſa manebit in ſecre
to beatitudinis de qua Math· x

xv· Intra in gaudiū domini tui
q̇ñ ymo inducam ī interiora ſecre
toꝝ Geñ· xxiiij· Ingredere bene
dicte dn̄i cur foris ſtas ⁊c̄· Foris ei
ſtāt q̊ ad familiam dom⁹ nō per
tinēt ⁊ qui n̄ coicant Yſa· lvi· da
bo ei in domo mea ⁊ in muris me
is locum ⁊ nomē melius a filijs
⁊ fratrib⁹ Hic enī mecū cenabit
in pane vite Apoc· iij· Si q̊s ap
ueit michi ītrabo ⁊ cenabo cū eo
⁊ ipſe mecū ōnis ergo talis intro
ducit̄ in cōuiuium meū (qꝛ deſcē
di de celo) Hic ponit hoꝝ q dixit
cauſam Dicit autē h̄ tria· in quo
rū p̄rio tangit cauſam· ƺ qꝛ cau
ſa eſt voluntas paterna Ideo ſpe
cificat ſecūdo voluntatē paternā
tercio autē oſtendit quo merito
venitur ad illā· dicit ergo: quia
deſcēdi: ideo nō eiciā foras michi
herentem hūilem: de celo: ſm na
turē ſeruiľ aſſumpcōez· ſm ſtat⁹
hūilitatem· ſm fortune paupta
tē· ſm hūanā reputacōnem· ſm
aſperitatis laborē· ſm exilij tedi
oſā ꝑegrinacōnez· ⁊ ſm redēpcō
nis difficultatē De nature ſeruiľ
aſſumpcōne· Phil· ij· hūiliauit
ſemetipſū pro nobis formā ſui
accipiens in ſimilitudinē hoim
factus ⁊ hitu inuentus eſt vt ho
mo De ſtat⁹ hūilitate dicit̄· yſa·
liij· quaſi abſcōditus vultus ei⁹
⁊ deſpect⁹ vnde nec reputauim⁹
eū ⁊ ibidē Vidim⁹ eū nouiſſimū
viroꝝ viꝝ dolorū ⁊ ſciētē ifir· ⁊c̄

De fortune paupertate. pſ. Ege
nus ⁊ paup ego ſum ⁊ cor meū cō
turbatū eſt intra me. De hoim re
putacōe. p̄. Cor. iiij. Tanq̄ pur
gamenta hui⁹ mundi facti ſum⁹
ōnium perip̄ſima ita q̄ homines
nos reputant eē tales qui expur
gandi eēnt de mundo. De aſperi
tate laboris pſ. laboraui clamās
rauce facte ſunt fauces mee ⁊c. De
exilij tedioſa pegrinacōe dr Ihe
re. xiiij. quare q̄ſi colon⁹ futurus
es in terra ⁊ q̄ſi viator declinās
ad manēdū. pſ. Heu m̄ q2 inco
latus me⁹ ꝓlōgatus ē ⁊c. De re
dempcōis difficultate. ſic ergo de
ſcendi de celis celeſtia terrēis ige
rens ōnes autē diuicias celi ap
portauit Io. p̄. Vidim⁹ gloriam
ei⁹ glām quaſi vnigeīti a patre.
ſic ergo deſcēdi de celo viſibil' fa
ctus in terra vt dicat glō. vt hūi
lem deum ſequat' ille quē puderz
ſequi hoiem hūilem (nō vt faciā
volūtatē meā) diſcretā que ſi pre
iret voluntatē pr̄is mea eēt ⁊ ma
la ⁊ ꝯpria. ōnis eñ volūtas que
preit volūtatē pr̄is ꝯpa eſt ⁊ ma
la (ſ3 voluntatē ei⁹ qui miſit me)
pr̄is ⁊ ideo merito ſua voluntas
preit volūtatē meā Math. xxvi.
nō mea voluntas ſ3 tua fiat. Phi
lip. ij. Factus obediēs vſq3 ad mor
tē morte autē crucis Heb. x. vo
luntatē dei facientes reportetis re
promiſſiones Math. vi. fiat vo
lūtas tua ⁊c. (hec eſt eñ volūtas
ei⁹ q̄ miſit me pr̄is) Specificat
hic volūtatē pr̄is eciā in filij miſ
ſione. q2 pater in illa miſſiōe bo
na cogitauit de nobis Ihe. xxix.
Cogitacōes mee cogitacōnes pa
cis ⁊ nō afflictōis p̄. Thi. ij. qui
vult ōnem hominē ſaluū fieri ⁊c.
p̄. Theſſ. iiij. hec ē volūtas dei ſ. u.
Rō. xij. vt pbetis q̄ ſit volūtas di
bn̄placēs ⁊ pfcā (vt oē qd̄ dedit
michi) ab eterno eligēdo ⁊ ſcōz
pn̄tē iuſticiā vocando ad me. pſ.
Poſtula a me ⁊ dabo tibi gentes
hereditatē tuā Io. xvij. tui erant
⁊ michi eos dediſti ⁊ ſermonem
tuū impleuerūt (nō pdā3 ex eo)
aliquid qd̄ datū eſt q2 ex me cō
ſeruat' ⁊ ſi pditur ipſe pdit ſeip
ſum Oſee. xiij. Perdicō tua ex te
iſrl' tm̄ ex me ſaluacio tua Ioh.
xvij. Nemo ex hijs perijt niſi fili
us pdicōnis vt ſcriptura implea
tur (ſ3 reſuſcitē illud) eciā i eo qd̄
corpalit' perijt (in nouiſſiō die)
qn̄ cōe erit oim iudiciū. vn̄ q̄n
pdo i aīa ſit pria reſurrectōe q̄
reſuſcito in die nouiſſiō ſit reſur
rectōe ſecūda ſic dic glō. Lu. xij.
capilli capitis vr̄i oēs nūati ſūt
Rō. viij. q̄ ſuſcitauit xp̄3 a mortu
is viuificabit ⁊ mor̄lia corpa vr̄a
ꝓpter inhitantem ſpm̄ ei⁹ in vob
Phil. iij. Saluatorē expectam⁹
dn̄m nr̄m ihm xp̄m q̄ re. cor. ⁊c.
(hec eſt eñ volūtas pr̄is q̄ miſit
me) hic tāgit meritū quo ad bo
nā patris voluntatē puenit. pſ.

Benigne fac domine in bona vo
lũtate tua ſyon vt edificent̃ mu
ri iherlm Yſa·lxij·vocaberis volũ
tas mea in ea: ⁊ terra tua inhita
bit̃ qꝛ ↄplacuit dn̄o i te (vt oĩs
qui) oculo interioris cogitacõis
(videt filiũ) eũ pro opera filium
dei recognoſcẽs Luc·x· beati ocu
li qui videt que vos videtis·⁊ ex
tali viſione (⁊ credit in eũ) aſſen
ciens veritati ⁊ ꝑ amorẽ tendens
in ipſũ (habeat vitã eternã) in
deficientẽ in fõte ſuo hauſtam ⁊
totã ſimul ⁊ ꝑfecte poſſeſſam vt
dicit boeci⁹·p̊·Coꝛ·xv· abſorp
ta eſt mors i victoria·Apoc·xxi·
mors vltra non erit·p̊·Coꝛ·xv·
ĩmica mors deſtruet̃·ioh·xiiij·
Ego viuo ⁊ vos viuetis (⁊ illũ)
talem ſic credẽtem (ego reſuſcita
bo) c̄ꝑuis eñ pat̃ reſuſcitet ⁊ ſpi
ritus ſanct⁹·tamẽ ego per meam
reſurrectionem cauſa ero reſurre
ctõis ſue ⁊ ſic dicit Aug⁹·Xp̄i
reſurrectio cauſa eſt efficiens nr̄e
r̃ſurrectõis Ozee·vi·Viuificabit
nos poſt duos dies ⁊ in die tc̃ia
ſuſcitabit nos·p̊·Theſſꝫ·iiij·ſi eñ
credim⁹ ꝙ ih̄s mortu⁹ ẽ ⁊ reſur
rexit ita ⁊ de⁹ eos q̊ dormierũt ⁊c̃·
(In nouiſſimo die) qñ lux hui⁹
mũdi obtenebrabit̃ ⁊ icipit cla
ritas vite eterne Pſ̄·amict⁹ lu̇
ne ſicvt veſtimẽto·pſa·lviij·Orient̃
ĩ tenebris lux tua ⁊ tenebre tue
erũt ſic meridies (Murmurabãt
ergo iudei) Hic incipit hui⁹ do
ctrine·ſecunda pars in q̃ cõpeſci
tur murmur exortũ de doctrina·
Diuiditur autẽ in duas partes
In quaꝝ prima ponitur exorta
iudeorũ murmuracio·in ſecũda
autẽ ad murm̃ facta a domino rñ
ſio ibi Reſpõdit ergo ihesus In
pria duo dicũtur ſcꝫ ꝙ murmu
rabant ⁊ de quo·dicit ergo Mur
murabant ergo iudei Murm̃ vt
dicit Ambroſius ẽ occulta detra
ctio·detrahebãt ergo veritati ſer
monis ⁊ murm̃rabãt occulte·qꝛ
adhuc rẽcẽs erãt miraculũ de mul
tiplicacõne panũ nec apte ħmõi
cõtradicere audebãt·ſap·p̊·Cu
ſtodite vos a murmuracione que
nichil ꝓdeſt ⁊ a detractõne parce
lingue qꝛ ſermo obſcurus in va
cuum nõ ibit Rõ·p̊·ſuſurrones
⁊ detractoẽs deo odibiles (de illo
qꝛ dixiſſet ih̄s) ecce de q̊ murmu
rabãt·⁊ tãgũtur duo ſcꝫ de quo
murmurãt ⁊ modus murmuris
Murmurabant ergo de illo quia
dixiſſet qđ eciã doci⁹ ante habi
te doctrine fuit fũdamẽtũ (Ego
ſũ panis) intus reficiẽs (qui de
celo deſcẽdi) murmurabant aũt
maxime de iſta parte ꝙ dixit: q̊
de celo deſcẽdi: de celo dicens ſuã
originẽ eſſe cũ ipſi ſuã originẽ
hũilẽ in terra ⁊ a terra cognoue
rũt·Ioh·iij·qui de celo venit ſup
õnes eſt Itẽ·xvi·Exiui a patre
⁊ veni i mũdũ Iteꝝ relinquo mũ
dũ ⁊ vado ad prẽ Ioh·viij·vos

de deorſū eſtis ego de ſupius ſum
(Et dicebāt) tangit modū mur
muracōis ⁊ dicit duo ſcꝫ originē
terrenā ⁊ ex hoc impoſſibile eſſe
qđ dixit (Nōne) querit vnꝰ ab
alio vt ex cōi oīuim noticia ma
gis impoſſibile qđ dixit appeat
(hic eſt) ihꝰs quē nouimꝰ nōīe
ꝗuis ſignificatū ⁊ effcm̄ nōīs n̄
cognouerīt ſꝫ hoc nomī putabant
ēē terrenū ⁊ ab hoīb9 impoſitum
nō ab āgelis ⁊ ānūciatū ⁊ ab et̄
no ſibi innatū·pꝫ·Vocauerīt no
mina ſua in terris ſuis (filiꝰ io
ſeph) Lu·iij·vt putabat̄ filiꝰ io
ſeph qꝛ aliūꝰ xpī fuit (cuiꝰ nos
nouimꝰ) hoc putatiue dixerunt·
(prēm ⁊ mrēꝫ) matrē quidē verā
nouerūt ſꝫ pris nullā habuerūt
noticiā verā ⁊ huiꝰ cauſa tangit̄·
p̄·Cor·ij·Aīmalis homo nō pci
pit ea que ſūt ſpūs dei ſtulticia ē
eñ illi qꝛ ſpī·exa·Yſa·vi·Exceca
cor populi huiꝰ ⁊ aures aggrua
⁊ oculos eius claude ne forte vi
deant oculis ⁊ auribꝰ audiant et
corde intelligāt ⁊ cōuertātur ⁊ ſa
nē eos (quō ego dicāt) ac ſi dicāt
quō pōt ſḿ veritatē dicere (qꝛ de
celo deſcēdi) cū terrena eiꝰ origo
cōtrariū atteſtet̄ nobis oībꝰ·ꝓ
uerb·xviij·Nō recipit ſtultꝰ vͣba
prudēcie niſi ea dixeris que verſā
tur in corde ſuo·huic autē ſḿoī
reſpondet dn̄s Jo·vij·Et me ſci
tis ⁊ vn̄ ſim ſci·⁊ qꝛ a meipō n̄ veī
ſꝫ eſt verax q̄ me miſit quē vos ne

ſcitis (Rn̄dit ihꝰs ⁊ dixit eis) hic
icipit rn̄ſio dn̄i ⁊ habꝫ duas
pticulas In quaꝝ pīma ponitur
reſponſio ad murmurātes·⁊ ī ſe
cunda ad murmuracōem In pri
ma rn̄ſione tria dicūtur ſcꝫ mur
muracōis repſſio ⁊ quaē murmu
rantes nō veniant ad eū onſio ⁊
me p quā ad eū venit̄ declaracio·
dicit ego (nolite murmurare ī in
uicē) p̄·Cor·x·neqꝫ murmuraue
ritis ſicut quidā ex eis mur·⁊c·
Ecci·x·vir prudēs ⁊ diſciplinatꝰ
nō murmurabit Ecci·xxxiij·pcor
dia fatui quaſi rota carri q̄ fenū
portat ⁊ murmurat Yſa·xxvi·in
tribulacōe murmuis doctrīa tua
eis (nēo pōt ad me veire) duo tā
git ſcꝫ quaē ad eū nō venit̄ ⁊ qđ
vtilitatis ꝯſequūtur venīētes·di
cit ergo nemo q̄ ab humo factꝰ ē
pōt cū non ſit ī ipſo niſi humi po
tēcia Joh·iij·qui de terra ē de ter
ra loquit̄ veire ad me q̄ de celo ſū
(niſi pat̄) q̄ eſt in celis (q̄ miſit
me) p hoc ꝙ icarnari pcepit (tra
xerit eū) ac ſi dicat idō p ꝯſēſū ſi
dei verboꝝ meoꝝ nō veitis ad me
qꝛ pr̄ meꝰ vos nō trahit·tractus
autē iſte intelligit̄ tractꝰ interior
qui fit duplici fune ſcꝫ veritatis
⁊ delectacōis·veritas q̄dem tra
bit intellectū ad cōſenſū·ſꝫ delcā
cio trahit voluntatē p amoris vi
culū·Dicit̄ autē pater trahere qꝛ
hoc de filio reuelat Mat·xvi·Ca
ro ⁊ ſāguis nō reuelauit tibi·ſed

paẗ me⁹ qui in cel' eſt Trabit āt
pater p filiū in reuelacōne verita
tis ⁊ t'bit ad filiū quādo p veritā
tē reuelatā ad filiū fidei deuocōe
accedit'. trabit ad filiū per ſpitū
ſāctū qn̄ per amorē veritatis vbi i
carnati filius diligit'. trabit ad
ſpiritūſāctū per ſpiritū. ſ. qn̄ per
amorē ſpitus in donis ſuis percī
pit' ⁊ q2 prima autoritas miſſio
nis eſt in pr̄e. ideo paẗ per appro
priacōnē trabere dicit' ſic ⁊ i cor
poralibus pmo dicitur trabere
qui prīo ad ſe mouet qd̄ diſtat
Trabit autē filius ad patrē per
modū inducentis q2 veritas reue
lata inducit ad patrē Trabit eciā
ani ſpiritusſanct⁹ ad patrē quā
do amori i cordis deſiderio docet
⁊ mouet ad inuocādū prē propter
ter qd̄ dicit' Rō. viij. ⁊ Gal'. iiij.
miſit deus ſpiritū filij ſui clamā
tē abba pater Ozee. xi. in funicu
lis adā trabā eos i vinculis cari
tatis Ihē. xxxi. In caritate perpe
tua dilexi te ideo miſerās attraxi
te Dic dī. ioh. xij. Oia trabā ad
meipſū. Sz obicit' Si ei nō vei
unt n̄ tracti a patre: nō videt' eis
eſſe imputandū ſi nō venerit q2
tracti nō fuerunt. ſ3 ad boc dicen
dum q isti obicem ſpiritūſācto
⁊ patri poſuerūt. q2 cū fides ſit
ex auditu ⁊ ex ſenſibus vt in anī
bitis dictū eſt ex bijs que viderūt
venire potuerunt ⁊ tūc tracti fuiſ
ſent. ⁊ ideo ſibi imputent ſi tra

cti non fuerunt Cant'. p̄. Trabe
me poſt te curremus in odorē vn
gentoꝝ tuoꝝ. ⁊ ideo ſeqtur (et
ego reſuſcitabo eum) talez ſic tra
ctū ad me tāq̄ mēbrū quod perti
net ad vnitatē corporis mei reſu
ſcitabo ad vitā glorioſam (in no
uiſſimo die) q2 ſic omnia mēbra
mea ſpitu viuificant' Ita ⁊ vno
ſpitu ad eternam vitā reſuſcita
buntur. Rō. viij. Qui ſuſcitauit
ihesū a mortuis ⁊c̄. p̄. Coꝝ. xv.
ſicut in adā oēs moriūt' ⁊c̄. Io.
xi. Ego ſum reſurrectio ⁊ vita ⁊c̄.
ſic ergo patet cauſa quare ad ip
ſū iſti murmurātes non veniunt
Que āt ſit via veniēdi ita vt ſint
inexcuſabiles aperit cū ſbiungit
(Scriptū eſt in pphis) non in
vno ſ3 in multis Ecc̄ā. xxxvi. ſuſci
ta precaciones quas in noie tuo
locuti ſunt pphe priores. ſic enī
dicit gloſa Omnes pphe vno co
deq3 ſpū licet diuerſa pphetarent
tamen ad idē ire intēdebant (Et
erūt oēs docibiles dei) ac ſi dicat
ſi obicē n̄ poneretis docibiles eſſe
tis a deo. ſic teſtant' pphe ⁊ per
banc doctrinā ad me traberemi
ni. Iē. xxxi. nō docebit vltra vnuſ
q̄ſq3 proximū ſuum ⁊ vir fratrez
ſuum dicēs cognoſce deū q2 ōnes
ſcient me a maiore eoꝝ vſq3 ad
minimū Iohel'. ij. vbi nos babe
mi⁹ dedit vob' doctorē iuſticie: ibi
b3 trāſlacio. lxx. erūt oēs docibi
les dei. pſa. liiij. Ponā vniūſos

filios tuos doctos a dño Johel.
ij. Effundã de ſpũ meo ſup õnez
carnẽ ⁊ ꝓphabunt filij vrĩ ⁊ filie
vrẽ. ſic ergo in multis ꝓphis ſcri
ptũ eſt. ſi ergo vos non trahimini
vobis imputetis q2 (õnis q̃ au
diuit a prẽ) explanacõ eſt ei9 qđ
eſt docibiles ẽẽ dei vł trahi a prẽ
q2 õnis qui audiuit auditu inte
riori cauſato ab exteriori. ſi ei au
diuiſſent auditu interiori ea q̃ vi
derũt exteri9 ⁊ audiuerũt tũc ſci
uiſſent ꝙ a patre õnia didiciſſz
q̃ faciũt ⁊ hoc eſt qđ addit (⁊ didi
cit) q2 interi9 oportet diſcere ⁊ ex
teri9 audiẽ ⁊ gñaliter pcipe Yſa.
xxviij. quẽ docebit ſciaz ⁊ quẽ in
telligẽ faciet auditũ auulſos a l.
ablac. ẽ ab vberib9. q̃ enĩ iteri9
pcipere ſciũt nõ infantilẽ doctrĩaz
ſz q̃ loqͥtur ſpũs illi audiũt a pre
Job. iiij. q̃ſi furtiue ſuſcepit au
ris mea venas ſuſurrij eius Job
xxxiij. apit aures virorũ ⁊ erudi
ens inſtruit diſciplinã vt auertat
hoiem ab hijs q̃ facit ⁊ liberz euz
a ſuperbia qui ergo ſic interi9 di
dicit (venit ad me) p fidei deuoci
onẽ. ſic ergo dr Apoc. vl. qui au
dit dicat veni q̃ ei audit prẽz ſic
vocantẽ õnia ſua inuitat ⁊ vẽit ne
credãt ꝙ exteri9 appareat pĩ vt
homo docens ideo ſubdit (nõ q2
prẽm vidit quiſq̃) pfecta cõpre
henſionis viſiõe (niſi is) fili9 (q̃ a
deo eſt) p ſbalez gñacõez (hic)
ſbalis exñs (videt prẽz) Jo. i.

deũ nemo vidit vnq̃ v unigenit9 fi
li9 q̃ ẽ in ſinu pr̃is ipẽ enarrauit.
Mat. xi. Neo nouit filiũ niſi pr̃
⁊ neo nouit prẽz ñ filius ⁊ cui vo
luerit fili9 reuelare. pr̃ enĩ trahẽs
non exteri9 apparz ſz interi9 reue
lãs veritatẽ q̃uis tñ inuiſibil' ſit
tñ neo credit veritatẽ i xp̃i dictis
vel factis ñ ipſe docuerit (Amen
amen dico vobis) confirmacio ẽ
veritatis ex dictis quaſi diceret
ex quo enim ego vidi patrez tra
hẽtẽ ⁊ reuelãtem: certum ẽ omne
qđ dico (q̃ credit in me) q2 illuz
pr̃ trahit (hz vitã eternã) nũc in
cã ⁊ in futuro in effcũ Ro. iiij. cre
denti in eũ q̃ viuificauit mortuos
reputabit' fides ad iuſticiã Non
ego diſcredatis (q2 ego ſũ pais
vite) ex q̃ credẽtes in me viuifico
ſic ergo t'minata eſt rñſio fcã ad
murmurãtes: ego ſũ panis vite:
h' eſt rñſio fcã ad murmuracõez
habz ãt tres pagraphos In q2
pmo panẽ vere vite diſtinguit
a pãe figurali In ſecũdo manife
ſtat hũc panẽ p originẽ ⁊ p opa
cõez effcũs ꝓprij. In t'cio declarat
eundẽ p veritatez ſuppoiti ⁊ figti
ꝓprij corporis ſui. In pmo horum
tria dicit ſcđm ꝙ ipſe eſt panis
⁊ ꝙ deficit ab ipſo panis figura
lis ⁊ ꝙ in ipſo inuenitur veritas
omnium que deficiunt in figura
Dicit ergo: Ego ſum panis vite:
quia vere facio vite effectum
quod vt melius intelligatur.

Sciend᷒ ꝙ pāis qui vere pāis ē
panis eſt de frumēto ⁊ h̄ quatu
or facit vite opa Conſuat eni vi
tā· incorpatur membris· fortiſſi
me adherz ⁊ iter ḡna ꝑpt ſue ſbe
puritatē nature magis ꝯueit· ⁊
primū xp̄o ꝯueit· ſecūdū aūt ei
nō ꝯueit· qꝛ nos xp̄o ⁊ non ipſe
nob̄ incorpamur vnde dictū eſt
Aug⁹· nō tu me mutab̄ in te ⁊c̄·
In hoc tñ ſimile eſt qꝛ ipſe nob̄
vnit̄ vt dicit hylari⁹ nature ſue
aſſumpte vniōne Joh̄· xvij· vt
ſint vnū ſic tu pater in me ⁊ ego
in eis vt ſint in vnū ꝯſūmati· ſic
eni adheremus dño· deut̄· iiij·
Vos qui adheretis dño viuitis
vniūſi De puritate aūt ſbſtācie·
p̄· Cor· x· Vn⁹ pāis vnū corp⁹
multi ſum⁹ in xp̄o· nō eni ſecūz ē
vnus pāis q̄ ſecūz puritate non
ꝯuenit· ſic ergo eſt panis vite q̄
vitā ſui ſpūs quo totū viuificat
ſuū corpus ſecū pticipam⁹ Eccī·
xv· Cibauit illū pane vite ⁊ itel
lect⁹ ⁊c̄· (Prēs vrī) Diſtinguit
hunc panē a pane figuāli ⁊ ideo
dicit: patres vrī: non tā carne ꝙ
infidelitate (manducauerūt mā
na) qd̄ hūc panez figuauit ⁊ nō
intellexerūt (et) ideo (mortui ſūt
i deſerto) vtraqꝫ morte carnali ⁊
ſpirituali Pš· adhuc eſce eorū
erāt in ore ipſoꝝ ⁊ ira dei aſcēdit
ſup eos Numeri· xi· Mortui ſūt i
ſepulchris ꝯcupiſcētie (Hic ē)
verus (panis) nō figuratiu⁹ (de
celo) trinitatis non aereo (deſcē
dens· p̄· Cor· x· Panis quē fran
gim⁹ nōne cōicatio corporis xp̄i
eſt: vn̄ ver⁹ panis· hic ꝑponitur
figuāli pāi de celo trinitatis deſcē
dēs)· ſap· xvi· Paratū panem de
celis paſti illꝰ ſine labore habētez
in ſe ōne delectamētum ⁊ ōnem
ſaporē ſuauitatis Ver⁹ eni pāis
dicit̄ quadrupliciter ſcꝫ veritate
effect⁹ pmi· ⁊ veritate effectus ſa
cīmēti· ⁊ veritate effect⁹ nutrimē
ti ⁊ veritate forli Veritate effect⁹
primi ſic filius dei verbum incre
atū dicit̄ verus panis· qꝛ veitatē
facit eſſe ſuis qui eſt cor ꝯfortare·
hoc eni qd̄ faciat panis accepit
a veritate prima· pš· Panis cor
hōis ꝯfirmet· veritate aūt ſacra
menti panis eſt panis ſub quo
ꝯtinet̄ corpus xp̄i Ille eni verita
tē continet ſac̄menti ⁊ ideo ſac̄mē
tum dicit̄ veritatis ⁊ de hoc dicit
Hic eſt pāis ver⁹ q̄ de celo deſcē
dit De veritate autez eſſe ſuis nutri
mēti ſic aliqn̄ grā ſacramentalis
dicit̄ pāis in hijs qui ſpūaliter
māducāt panez xp̄i· qꝛ ſpūalit̄
māducās vere māducat: qꝛ vere
ad vitā reficitur Sac̄mentaliter
autē māducās aliqn̄ iſtam non
habet refectionez· ſed aliqn̄ vt di
cit Aug⁹· vſqꝫ ad ſac̄menti per
cepcōnez māducat ⁊ nō vſqꝫ ad
pcepcōnem rei ſacramentalis vn̄
Aug⁹· vt q̄d paras dētē ⁊ vētrē
crede et manducaſti· Johis· vi·

Verba que locutus ſū ſpirit9 ⁊
vita ſunt hoc eſt ſpūaliter accep
ta vita ſūt. Panis autē in verita
ta forme panis eſt panis quē de
tibus atterim9 q̄ corpus vegetat
ad vitā mortalem Trib9 ergo ve
ritatib9 pmis ⁊ maxime in pmo
ſenſu dr hic: hic eſt panis verus
qui de celo: trinitatis deſcēdit p.
Cor. xi. Accipiens panē bndixit
⁊ fregit ⁊ dixit hoc eſt corp9 meū
Pſal. Paraſti in dulcedine tua
paupi deus (vt ſi quis mādūca
uerit ex ipſo) ſpūaliter vt dicit
glo. intus in corde intelligendo ⁊
amādo (nō moriat) in morte et
na q̄ntum eſt de virtute ſacramē
ti. q2 ſi per ſe auerſus cadat a vir
tute ſacrmenti vt iudas morietur
qui pmo ⁊ ſacramētaliter ⁊ ſpūa
liter mādūcauit ⁊ q2 non ex defe
ctu vegetacōis ſacramēti. ſz ex pec
cato pprio auerſus eſt mortu9 ē
eternāliter. q2 in ſpū corpus xpi
vegetāte nō remanſit Jo. vi. Si
cut miſit me viuēs pat ⁊ ego vi
uo ppter prēm ⁊ qui manducat
me ⁊ ipē viuet ppter me (Ego ſū
panis viu9) declarat hic hūc pa
nē a pprio effectu dicens: ego ſuz
panis viu9: hoc eſt viuificās a q
vita fluit in ōnes ſumentes (qui
de celo deſcendi) a quo nō deſcen
dit niſi viuū. celum enī vite prin
cipiū eſt vniuerſis. q2 ōnia in ce
lo viuūt ⁊ in celis eſt vita beata.
Jo. v. Sicut pater habz vitam
in ſemetipō ſic dedit ⁊ filio habe
re vitam in ſemetipſo (Si quis
manducauerit ex hoc pane) ſacr
mentali ⁊ ſpirituali manducacio
one vel ſaltem ſpirituali mandu
cacōne (viuet in eternum) q̄ntum
eſt de effectu panis manducati.
q2 ille viuificat in eternum vita
glorie. q2 id quod nūc in ſpecie
ſacramenti gerimus in gracia ali
quādo rerū veritate capiem9. q2
ſicut nunc xpm ſumim9 hic inui
ſibiliter in ſpecie ſacramēti ita in
fluet ſe nobis aliquādo in verita
te dulcedinis ſue deitatis ſicut di
cit beat9 Dyo9. Yſaie. lxvi. Ecce
ego declinabo in vos ſicut flumē
pacis ⁊ tāq̄ torrentē inundātez
gloriā gencīū quā ſugetis. Ps.
Inebriabuntur ab vbertate do
m9 tue ⁊ i torrēte voluptatis tue
potabis eos Lu. xxij. vt edatis ⁊
bibatis ſup menſā meam in reg
no meo (⁊ panis) declarat hunc
panem per ſignificacōem ſuppo
ſiti que eſt res ⁊ ſacramentum in
eucariſtie ſacramento dicens Et
panis hoc eſt ſignatum p panē
(quē ego) vt ſummus ſacerdos
de quo in pſalmo dicitur. Tu es
ſacerdos in eternum ſcdm ordiez
melchiſedech (dabo) ei ſpiritua
liter manducanti ſupple ⁊ ſacra
mentaliter mādūcāti (caro mea
ē) latens ſub ſpecie panis Gen.
xiiij. Occurrit ei rex ſalem melchi
ſedech offerens panem ⁊ vinum

erat enī ſacerdos dei ſūmi (ꝓ mūdi) totꝰ (vita) ſufficiēter ꝗ ſi nō efficiēter efficiat in q̄buſdā culpa eſt eorū Math. xxvi. ꝗ Marc. xxiiij. Hoc eſt corpꝰ meū qđ ꝓ vob tradet. hoc enī ſacmēto nos ſibi xp̄s vniuit ꝗ ſic ſpūi vite cōiungit vt ſpū vite ōnes viuificemꝰ. vnū ei corpus vno ſpū xp̄i viuificat. p̄. Cor. x. Vnꝰ panis vnū corpus multi ſumꝰ i xp̄o quotq̄t ex vno pane pticipamus. ſic ergo de pane vite determinatum ē. (Litigabāt ergo iudei) Hic tāgit pars tercia inducta ɔtra litigiū iudeorū Diuidit aūt in duas ptes. in q̄rū pria tāgit iudeoꝝ litigacio. in ſecūda autē litigij ſedacio per ſapiencie rūſionem In pria duo dicūtur ſcȝ lis ꝗ de q̄ litigabant Dicit ergo litigabāt qꝛ murmuracio occulta iam in aptū prorupat. ſic dꝛ. ij. Thi. iij. mali homines ꝓficiūt in peius errantes ꝗ in errorē mittētes ꝗ ſic occulta rebellio ad verba dn̄i ꝓceſſit ad litem aptā Non autē poterat eſſe lis niſi ex diſcordia. qꝛ ex ipſo diſcordabant. aliqui enī deuoti ſermones eius reuerent receperūt q̄uis nō itelligerēt ꝗ in māſuetudine expectauerūt donec ipſe ſmones ſuos exponeꝛ Jac. p̄. In māſuetudie ſuſcipite verbū inſitū qđ pōt ſaluare aīas vrās. alij autē ſmonem impoſſibilem reputauerūt ꝗ ideo murmurābāt litigātes ꝗ hij maxime qui ꝓpter ventris ɔcupiſcēciam ſequebant. qꝛ ıllū videbat ex ſmone ꝙ corpalem cibū vlteriꝰ nollet exhibere. Jac. iiij. vnde bella ꝗ lites i vob nōne ex ɔcupiſcēcijs vrīs que militāt in mēbris veſtris. litigabāt autē iudei quia ipſi ſēper fuerūt carnales carnalia deſiderātes. Vn̄ ecīā nūi. xxi. Dicūt aīma nr̄a nauſeat ſup cibū hūc leuiſſimuȝ māna faſtidientes et flagrabāt deſiderio carniū Jta et nūc celeſteȝ faſtidiētes carnalē appetebāt. litigabāt āt ad inicē nō cū diſcipulis vel apoſtolꝰ qꝛ illi ꝓpter reuerēciā magri apte ɔtradicē nō audebāt Vn̄ ꝓuerb. vi. dꝛ de apoſtata. prauo corde machinatur malū ōmi tpe iurgia ſemiat De diſcipulꝰ āt dꝛ yſaie. l. Erigit māe māe eigit michi aurē ut audiam eū tāꝗ magr̄m. ij. Thi. ij. Noli verb cōtēdē. ad nichilū enī valet niſi ad ſubūſionem audiēciū. proteruꝰ enī ꝗ nō diſcipulꝰ ē qui cōtradicit Oſee. iiij. Populus tuꝰ ſic hij q̄ contradicunt ſacerdoti ꝗ corrues hodie ꝗ corruet tecū ꝓpha. ij. Thi. ij. ſeruū dn̄i nō oportet litigare (dicētes) Ecce de quo litigabāt (q̄uo pōt hic) nō querūt modū qꝛ oēm modū ſermōis illiꝰ reputant ipoſſibilē nō attēdētes qđ dꝛ geneſ. xviij. Nūqđ deo q̄cꝙ eīt difficile Luc. pmo Nō erit ipoſſibile apđ deuȝ ōne verbū: q̄uo pōt: (nobis

dare carnē ſuam ad manducan
dū) qꝛ carnalibus cogitacōib⁹
pleni argumētabant̄ qꝫ ſi carnez
dat de ſe carnez abſcindere opor
tet ⁊ ſic moritur ⁊ ſi moritur da
re nō poteſt. qꝛ mortuus nichil
dat. Adhuc humana caro non ē
munda vel licita ad ſumendū et
qđ non cōgruit in cibum ſumere
dare non poterat. Adhuc autez
pauca ſūt animalia que ſue ſpe
ciei carnibus veſcuntur. ergo in
naturale eſt ꝙ nobis carnem ſu
am det ad mādu candū. Adhuc
inter feralia vicia ponit̄ a pħis
carnes humanas comedere. ergo
inhūanum eſt ꝙ det nobis carnē
ſuam ad manducandū. Iſte car
nales racōes inter eos cauſam de
derunt litigio. p̄. Corinth. ij. Ai
malis homo nō pcipit ea q̄ ſūt ſpi
ritus dei (Dixit ergo eis ihs) con
tra litigiū ſapiencie oppōit reſpō
ſum. Diuiditur autem iſta pars
in duas partes. In quaꝝ prima
plene oſtendit effectuz panis quē
p⁹ dixit eē i ſeipſo. In ſecūda oñ
dit ꝙ mānā quod fuit huius pa
nis figurā deficiebat ab eodem ef
fectu qui eſt in iſto pane. In prio
tria dicit. In quoꝝ pmo ꝯfirmat
que dixerat. In ſecūdo veritatis di
cti ſui cauſā ꝯuenientē aſſignat.
In tercio autē inducit cauſā cau
ſe q̄ totū ſermonē pbat. In pria
a utē in qua ꝯfirmat q̄ dixerat q̄
tu oꝛ facit ſcʒ ꝯfirmat p negacio
nē. cōſequenciā ſermōis manife
ſtat per affirmacōem. propoſitū
cōcludit p vitam que ex viuifico
ſuo eſt corpe. potenciā ad vite re
ſurrectōem talib⁹ ineſſe declarat
Dicit ergo (Amen amen dico vo
bis) hoc eſt vere vere dico vobis
qꝛ ⁊ veritate pfiguracōnis ⁊ veri
tate diuina ſigno. prefigurabat
enī in lege cibās eos ſigno hui⁹
panis p totū exilij eoꝝ tēpus q̄
ad priaz tendebāt qđ figurabat
ꝙ cibo panis eucariſtie cibandi
eēnt per tempus hui⁹ exilij q̄ ad
priam celeſtem tendimus. Veri
tate autem diuina dicit qꝛ ipē eſt
vnigenitus qui eſt in ſinu pris
cui⁹ omnia verba cum reuerēcia
ſunt accipienda (niſi manduca
ueritis) hoc ē ſi n̄ mādu caueritis
(carnem filij hominis) qꝛ ꝙ carnē
habʒ mānducabilē in ſacramēto
hoc eſt in hoc ꝙ eſt filius hōis (⁊
niſi biberitis ei⁹ ſanguinē) hec ē
cōſequencia ⁊ fundat̄ in hoc ꝙ
nō eſt niſi vnū vite pricipiū quo
ea q̄ vni⁹ generis ſunt viuificat̄
Secūda autē ppoſicio ē ꝙ opor
tet pricipium vite ⁊ cōforme ⁊ cō
naturale eſſe hijs qui viuificant̄
Tercia propoſicio eſt ꝙ oportet
vnum vite principio omnes qui
pticipant vitam ipſi⁹. Cū ergo fi
lius dei qui vitaz habet in ſemet
ipſo ſit vite pricipium. p carnez
autem aſſumptam ſit connatu
ralis nobis nec ſibi poſſumus

vniri n̄ p carnis ſue manducacō
nez: qua ſibi incorporam̄ Deqꝫ
ꝙ neceſſario n̄ mādūcaueritis car
nez filij hoīs ꝛ biberitis eius ſan
guinē ꝙ non habebitis vitaz in
vob̄ q̄ non habet in vob̄ niſi pri
cipiū vite ſit in vob̄ Hec ergo eſt
ꝯſequēcia ꝛ neceſſaria ꝛ ideo ꝯpe
ſcit litigātes Dicit ergo: Niſi mā
ducaueritis carnē viuificā advi
tā grē ꝛ glīe: filij hoīs: q̄ ex homi
ne habz carnē ꝛ vite principiū a
patre celeſti Exo. xij. Comedetis
carnes aſſas igni Nume. xi. ſan
ctificamini. cras ei comedetis car
nes hoc eſt in futuro Job. xxxi. ſi
nō dixerūt viri tabernaculi mei q̄s
det de carnib⁹ ei⁹ vt ſaturemur viri
tabernaculi xp̄i ōnes ſancti priar
che ꝛ ꝓphete fuerunt qui ōnes in
ſpiritu ſaturitatē corporis xp̄i deſi
derabant: ꝛ biberitis ei⁹ ſāguinē
qꝛ ſicut carne accipitur viuificatiū re
ſtauratiuū ſpūalis ꝛ ōnē vite in
nob̄ deꝑdite Ita p ſanguinē ac
cipit timorꝫ aſpſio et emūdacio
contra ōnez feditatē impedientez
Heb. ix. ſine ſāguinis effuſione
nō fit emūdacio Exod. xij. ſāgui
ne agni liniēt vtrūqꝫ oſtij poſtē
Oſtiū autē quo tota vita voluit
ꝛ mouet ad introitum ꝛ exitū ē
cor in quo duo poſtes ſunt intel
lect⁹ ꝛ affect⁹ Intellect⁹ linit fide
ſāguinis. affect⁹ aūt dilcōne ſan
guinis eiuſdē Heb. ix. per ꝓpri
um ſanguinez introiuit ſemel in

ſācta re. et. iuē. (nō habebitis)
nec vos nec alij (vitā) hoc ē pig
nus vite grē ꝛ glorie (in vobis)
cauſa hui⁹ dicit Joh. i. In ipſo
vita erat ꝛ ideo q̄ in ipō nō eſt et
in quo ipſe nō eſt nō habz vitaz
p cauſā vite ꝛ pignus ꝛ ideo pig
nus vite vocat eukariſtia a bea
to gregorio Joh. x. Ego veni ut
vitā habeāt ꝛc̄ Deut. iiij. vos q̄
adheretis dn̄o viuitis vniuerſi.
adheret autē deo qui dn̄o incor
porat Querit autez h̄ vtrꝫ intelli
gat iſtud de ſpūali mādūcacōe
vel ſacramentali. ſi de ſpūali: ꝯtra
hoc videt qꝛ paruuli ſpūali man
ducacōne nō manducāt per fidez
ꝛ dilectōnē cū v̓tutes nō habeāt
in vſu ſed in munere et tn̄ vitam
habēt in ſemetipſis Si aūt d̄ ſa
cramētali intelligit mādūcacōne
tunc nō videt verꝫ. quia multi ſa
cramētalit non mādūcāt ꝛ tn̄ ha
bent vitā i ſeipſis. ad hoc nō eſt
difficile reſpōdere Dicendū ergo
eſt ꝙ ſpiritual̄ manducacō ē per
quam xp̄o incorpamur ꝛ ſacm̄ē
talis manducacō nō facit hoc niſi
cū ſpūali ꝛ ſic dicit aplus. p̄. Co.
x. Qꝛ patres nr̄i oēs eandē eſcā
ſpūalē manducauerūt ꝛ omnes
eundē potū ſpūalez biberunt. bi
bebant āt de ſpūali ꝯſequēte eos
petra. petra autē erat criſtus Qꝫ
autē obicit de puulis pōt dici ꝙ
ſicut puuli habent fidē ꝛ dilectō
nē nō i vſu ſꝫ in munē Ita habēt

eciam xp̄i incorpacōnez ⁊ nichil
ſequitur inconueniens. Si au
tem queritur quare ſpiritualis
manducacio dicitur māducacio
⁊ ꝑ quas ſimilitudines a corpa
li hoc nomē tranſfertur mandu
cacōne. Dicendum ꝙ in corpali
manducacōne ſunt ſex a quib⁹
tranſfertur ad ſpiritualem man
ducacōez. Quoꝝ ꝑmuȝ eſt attri
cio cibi quod natura ideo facit ꝙ
vnūqd̄qȝ a qualibȝ minima pā
te ſugi poſſit id quod eſt cōueni
ens in cibo. Secūdū eſt degluti
cio. Terciū eſt digeſtio Q̄rtum
eſt puri ſuctio. Q̄ntuȝ eſt ad mē
bra delacio. ⁊ ſextum eſt vnio q̄
vnit̄ membris ⁊ de corpe efficit̄
Attricio autē eſt frequēs redicō
mandibulaꝝ ⁊ oris ſup idem ciui
reſpondet i ſpūali manducacōe
freqns reditus mentis ⁊ racōnis
ſup cibum ſpūalem vt bene diiu
dicetur quid a quo ⁊ in q̄ effectu
⁊ ꝓpter quid accipitur .p. Cori.
xi. Judiciū ſibi māducat ⁊ bibit
nō diiudicās corpus dn̄i ⁊ ibidē.
Probet autē ſeipſū homo ⁊ ſic de
pane illo edat ⁊ de calice bibat.
Deglutacio autē eſt i inſūpcione
cibi ita ꝙ cibus fit in manducan
te ⁊ ſic in ſpūali māducacōne ca
uendū eſt ne manducās extra ci
bum remaneat ꝑ infidelitatē vl̄
diſſenſuȝ nec ꝙ cibus remaneat
ex ipſum ꝑ grē ꝑuacōez Joh. vi.
Qui manducat carnē meaȝ ⁊ bi
bit ſanguinem meū in me manȝ
⁊ ego in eo. Digeſtio autē que ē
ſeparacō puri ab impuro tota re
fertur ad comedentez. quia in ci
bo iſto nichil eſt impurum ſed i
purum aliquādo eciā in comeden
te impedit nutrimētū ⁊ tūc opor
tet ꝙ humor malus digeratur ⁊
eiciatur Jere. xv. Si ſepaueris
purum a vili quaſi os meuȝ eris
De ſuctione autem qua interius
ꝑ venas nutrimentum ſugit̄ ma
xime eſt attendendum. quia illa
pficitur deſiderio incorpandi in
xp̄o quo deſiderio ipſū in nos tra
him⁹ ⁊ nos in ipſū. yſa. lxvi. de
clinabo in vos quaſi flumē pacis
⁊ q̄ſi torrētem inūdantē gloriaȝ
genciū quā ſugetis ⁊ ibidē vt ſu
gatis ⁊ repleamini ab vberibus
cōſolacōnis eius ⁊ mulgeatis et
delicijs affluatis ab omnimoda
gloria eius. Delacio autē ad mē
bra ſpūaliter perficitur qn̄ cibus
iſte ſingulis virtub⁹ cordis innit
titur vt in racōe ſit claritas lucis
in voluntate feruor dilectōnis. i
memoria cōſeruacio meditacōis
abſqȝ obliuione. in ꝯcupiſcibili
deſiderium boni. in iraſcibili dedi
gnacio pcti. in ſenſibili ymagia
cio exempli. in tota anima dulce
do ſpiritualis cibi Sapiē. vij. ꝑ
nacōnes in anias ſanctas ſe trāſ
fert aīcos dei ⁊ ꝓphetas ꝯſtituit.
ſic in ōnib⁹ iteriorib⁹ ſuis īfuſus
fuit q̄ dixit. ſic api de ⁊ pīguedie

repleat anima mea ⁊ labijs exul
tacōis laudabit os meū· pſa·lxᵒ·
Audite audientes me ⁊ comedi
te bonū ⁊ delectabit in craſſitudi
ne anima vr̄a· vnio autē perficit
in hoc ꝙ xp̄o vnim̄ ⁊ ſpū ei⁹ viui
ficamur q꞉ iſte cib⁹ nō mutatur
in nos· ſ꞉ nos i ip̄m ⁊ meliores ef
ficimur Joh̄·xvij· tu in me ⁊ ego
in eis vt ſint i vnū ↄſūmati· prīe
Coꝛ·vi· qui adheret deo vn⁹ ſpi
rit⁹ ē· ſic per cibū ſacramēti etiaʒ
nos noua efficimur cōſperſio· p̄·
Coꝛ·v· vt ſitis noua cōſperſio
ſicᷓ eſtis azimi· ſed tūc q̄rit quaꝛ̄
ad iſtā mādicacōeʒ oportuit ad
dere de ſpūali potu Ad hoc dicen
dū ꝙ cib⁹ ſine potu eſſe non pōt·
Quinqʒ enī facit pot⁹ ↄueniēs in
corpore ſine quib⁹ nō pficit cibi
opacio· hec autē quinqʒ ſunt q꞉
lauat ſordida ne cū cibo cōmiſce
antur· ſecūdū q꞉ extīguit icēſa·
terciū q꞉ humectat arida vt cibo
ↄparaͤretur· quartū ē q꞉ lubricat
aſpera vt p ea cib⁹ moueat· qui
tū eſt ꝙ ſbtiliat groſſa in cibo ⁊
mēbris vt facile penetrent ⁊ pene
trētur· hec autē quinqʒ ſāguini x̄
ſpūalit̄ cōueniunt· hic enī lauat
oīa ſordida p hoc ꝙ ē ſāguis ex
piacōis Apoc·vij· Lauāt ſtolas
ſuas in ſanguine agni· extīguit
incēſa p hoc ꝙ eſt ſāguis redēpci
onis redimēs nos a peccati incē
dijs ⁊ cōcupiſcencie· Heb·xij· Ac
ceſſiſtis ad ſāguinis aſperſioneʒ

melius loquenteʒ q̄ꝫ Abel q꞉ ſan
guis Abel clamauit vīdictā· xp̄i
autē ſāguis clamat redēpcōeʒ ⁊
remiſſionem Hic eſt qui humec
ctat arida p hoc ꝙ ē ſāguis pie
tatis· q꞉ oī pietate maioꝛ fuit ꝙ
ſic ſāguinē ſuū nō tm̄ fudit p no
bis· ſ꞉ eciā īfudit nob̄· ſic enī ōne
coꝛ ad pietateʒ deducit ⁊ aridita
tem amittit ſic̄ dr̄ Luc·xxij· ꝙ fa
ct⁹ ē ſudoꝛ ei⁹ q̄ſi gutte ſāguinis
decurrētis in terrā vt ſc꞉ coꝛ tuuʒ
terrenū currē faciat Lubricat aūt
aſpera ⁊ ad lenitatē adducit p h̄
ꝙ eſt ſanguis agni manſueti· p̄·
Pet·p̄· non corruptibilib⁹ auro
vel argēto re·eſ·a·va·v·cō·pat
ne t̄dicōis· ſ꞉ p̄cioſo ſāgne agni
tanq̄ꝫ imaculati xp̄i· Subtiliat
autē groſſa p hoc ꝙ eſt ſanguis
ſac̄mēti· ſic ei īducit ad ſbtilitatē
intelligēcie ſpūalis ⁊ ſic vocat̄ ſā
guis teſtamēti quo ſpūalia ↄfir
mātur Zach·ix· tu vero in ſāgui
ne teſtamenti tui emiſiſti vin·de
la· in quo nō eſt aqua· hac ergo
de cauſa tāgit de potu ſanguinis
(Qui manducat carneʒ meā) h̄
qd̄ h̄ dicit vim ↄcluſiōis habet
Infert enī ſi deſtruat̄ cōſequēs
añcedētis cōſequēcie ſic· ſi nō mā
ducaueitis carnem filij hoīs: nō
habebitis vitā i vob̄· ergo ſi vitā
habetis in vob̄ mādicabitis car
nē filij hoīs ⁊ q꞉ cauſa immedia
ta eſt carnis mādicacio tūc con
uītit̄ ↄpoſicio ꝙ ſi manducabitis

carnē habebitis vitā Non enī po
nit hic aliquā conſequenciā niſi
eā que eſt cauſe ad effectū ⁊ ecō
uͤſo ⁊ hͦ eſt ergo qͦd dicat: qui mā
ducat meā carnē: que pignus ē
vite ⁊ principiū qꝛ in carne ē dei
tas q̄ viuificat Exoͦ. xi. Caput
cū pedibꝰ ⁊ inteſtinis vorabitis
⁊ ſi q̊d reſiduū fuerit cōburetis
igni (⁊ bibit) ſpūali potu (meū
ſāguinē) Cāt. v. Comedite ami
ci ⁊ bibite ⁊ inebriamini cariſſi
mi Math. xx. poteſtis bibere cali
cē quē bibiturꝰ ſū. p̄. Coꝛ. xi. ꝓ
bet āt ſeipſū homo ⁊c. (habet vi
tā eternā) qꝛ hꝫ principiū viuifi
cans in eternū. hic ē fructus lig
ni vite in medio paradiſi. hoc eſt
in medio eccīe Gen. ij. ꝓu. iij. Li
gnū vite ē hijs q̊ apprehenderit
eā ⁊ q̊ tenuerit eā beati Apoc. ij.
Dabo ei edere de ligno vite qͦd ē i
paradiſo dei mei (Et ego reſuſcita
bo eū in nouiſſimo die) qrtū ē in
q̊ tāgit ꝙ ex ipſo habet potēcia
ad vite reſurrectionē. qꝛ ſic xp̄s
v̓tute in ſe latētis diuinitatis reſur
rexit. ita ōnes q̊ in xp̄o reſurgūt
v̓tute illius principij viuifici in ſe
latētis reſurgere hn̄t. v̓tute enī il
lius ⁊ deſtruit mors ⁊ fit reſurre
ctio Apoc. xx. btūs ⁊ ſanctꝰ q̊ ha
bet ptē in reſurrectione pria in
hijs ſecūda mors ptātē non hꝫ
⁊ q̄uis alij reſurgāt nō tn̄ reſur
gūt ad vitā ſed ad mortem. pſ.
Nō reſurgūt ipij i iudicio ⁊c. ij
Mach. vij. pociꝰ eſt ab hoībꝰ
morti deditos ſpē expectarē a deo
iterū reſuſcitādos tibi āt reſurre
ctio ad vitā nō erit (Caro enim
mea) Hic tāgit dictoꝝ verā cau
ſā. dicit āt duo ſcꝫ ꝙ caro xͥ eſt vi
te cibꝰ ⁊ ꝙ per carnis ſue mandu
cacōez homo manꝫ i ipſo in q̊ eſt
fōs vite perpetue. dicit ergo Caro
enī mea vnita deitati (vere ē cibo)
Cibꝰ enī i veritate cibi facit id qͦd
cibꝰ accepit facere in pria cauſa
que fecit ipſū eſſe cibū hoc eſt āt
vegetare ad vitā. ſed hec eſt vita
veriſſima que prīe vite eſt ſimili
ma ⁊ hec eſt vita gracie ⁊ glorie ⁊
ideo veriſſime cibus iſte vegetat
ad vitam diuinam que ē gracie
⁊ glorie. hic enī cibus maxie ha
bet racōnē ciboꝝ eo ꝙ nichil eſt i
ipo ipuꝝ (Et) ſimilit̓ dic̓ (Sā
guis meꝰ) totꝰ purꝰ (vere eſt po
tꝰ) yſa. xxv. Faciet dn̄s in mōte
hͦ oībꝰ gentibꝰ cōuiuiū pinguiū
cōuiuiū vindemie. cōuiuiū medul
latoꝝ pinguiū ⁊ vindemie defē
cate ⁊ ideo vere cibꝰ ē ⁊ potꝰ qꝛ ni
chil habet admixtū de cōtrario
Ex q̊ ſic ē ꝙ iſte cibꝰ trāſmutat
ad ſe eū qui ſumit illum tūc ꝯſe
quēter (Qui mādūcat meā car
nē) vt ſpūalē cibū Math. xxvi.
accipite ⁊ cōme. hͦ ē coꝛ. meū Pſ.
Paraſti in conſpectu meo menſā
aduſus eos q̄ tribulāt me (⁊ bi
bit ſāguinē meū) vt ſpūalē potū
Math. xxvi. hic ē ſanguis noui

teſtamēti q̄ ꝑ multis effundet͛ Cā
tico·vij· Dignuꝫ dilecto meo ad
potādum labijſq̄ꝫ ⁊ dētib⁹ ad ru
minandum Hic ergo tal͛ (in me
manet) ꝑ incorꝑacionem fidei ⁊
deuocōis ⁊ caritatis q̄b⁹ fit ſpūa
lis mādūcacio ⁊ a ſpū meo viui
ficat͛ ⁊ vegetatur Eph̄·iiij·donec
occurram⁹ ōnes in virū ꝑfectuꝫ i
mēſuraꝫ etatis ⁊ plenitudis xp̄i·
ꝑ·Cor·xij·vos eſtis corp⁹ xp̄i ⁊
mēbra de mēbro (et ego in eo) ꝑ
ḡcie inhabitacōnem ⁊ ſicut vite
pricipiū ē i viuificatis Joh̄·xiiij·
ad euꝫ veniem⁹ ⁊c̄·ꝑ·Jo·iiij·de⁹
caritas eſt ⁊c̄·Sacramētū eīn eu
kariſtie eſt ſacramētū caritatis ⁊
vnionis h̄ ergo eſt qđ dic̄ (Si
cut me miſit viuens pater) Hic
tāgit cauſā cauſe q̄ eſt pricipiū ⁊
cauſa prīe vite in qua ſtat ois in
tellcūs ⁊ nichil vltra q̄rit ⁊ ꝑ illō
tota ſoluit͛ lis iudeoꝝ Eſt aūt cō
texio ex tribus · primū eſt ꝙ di
cit: ſicut miſit me: ad mundū vi
uificādum ⁊ ſaluandū viuēs pa
ter· ſic eīn miſit ꝙ vite ois cauſa
eſt i meipſo ꝑ ipſum· ꝑ· Ubi·vl
tio· qui ſolus habꝫ immortalita
tē Apoc̄·iiij· Dabāt gloriaꝫ ⁊ ho
norē ſedēti ſup thronum viuēti i
ſecula ſeculoꝝ (Et ego viuo ꝓpt͛
patreꝫ) qꝛ ab ipſo habeo dimita
tē q̄ eſt vite pricipiū· qꝛ ꝓpoſicio
ꝓpt͛ q̄ ponitur hic notat pricipiū
qđ ē in h̄itudine cauſe efficiētis
vl͛ q̄ſi efficiētis ⁊ non in h̄itudie
cauſe final͛ Apoc̄·ꝑ·Ego ſū ꝑm⁹
⁊ nouiſſim⁹ viuens ⁊ fui mortu⁹
Et ecce ſū viuens in ſecula ſeculo
rū ⁊ habebo claues mortis ⁊ infer
ni Rō·vi· Xp̄s reſurgēs ex mor
tuis iaꝫ nō morit͛ (Et qui mādu
cat me) mādūcacōe ſpūali que
dicta eſt· qꝛ ille michi incorpoā
tur ⁊ a ſpū meo viuificat͛ Nō eīn
eſt aliqđ mēbꝝ xp̄i qđ nō viuat
ſpū x̄ vt dicit Aug⁹·Jo·xi·Ego
ſum reſurrectio ⁊ vita ⁊c̄·(et ipe
viuet ꝓpter me) hic vita gr̄e ⁊ i
futuro vita glorie Et ꝓpoſicō ꝓpt͛
itꝝ denotat cauſā efficientē Gal·
ij·Viuo ego iam nō ego· viuit vē
ro in me xp̄s· ꝙ aūt nūc viuo i fi
de viuo filij dei q̄ dilexit me ⁊ tra
didit ſemetipſuꝫ ꝓ me vt ſcꝫ me
ā morte libearet ⁊ tradidit ſemꝫ
ipſū michi vt in me eſſet eterne
vite pricipiū Coloc̄·ij· vita nr̄a
abſcōdita eſt cū xp̄o in deo cum
autē apparuerit xp̄us ⁊c̄·ſap·v·
Juſti iꝑpetuū viuēt ⁊ apud do
minū eſt merces eoꝝ·h̄ eſt ergo
qđ ītēdit (Hic eſt pais verus)
Tagit h̄ diſtinctionem iſti⁹ pa
nis ab antiqua hui⁹ panis figu
ra Dicit autē tria que ꝑficiunt di
ſtinctionē ſcꝫ veram originē cum
dicit· hic eſt panis ver⁹: in quo ⁊
vera ⁊ pura eſt refectio (qui de ce
lo) nō aereo ſ; de celo trinitatis
deſcēdit tāq̄ ab eſſe ⁊ loco ꝑpe
tue vite vbi vita ōniū eſt ⁊ nemo
morit͛ Ozee·xiiij· Conuertentur

ſedentes in vmbra eius viuēt tri
tico ⁊ germinabunt q̄ſi vinea me
moriale eius quaſi vinū libani·
hic eſt adeps tritici in quo mich
il eſt impurū quo ōnes illud p̄ti
cipantes viuunt ⁊ in gaudio ſpi
tus germinabunt ⁊ in memoria
habent gaudiū vini libani qđ
de mōte candoris eterni exoritur·
Hic ergo panis viuificus de ce
lo deſcendit per carnis aſſumpcō
nē viſibiꝉ apparens fact⁹ ē pāis
hoīm qui prius fuit panis ange
lorum (Non) autē deſcendit de
celo aereo neq̄ eſt panis (ſicut
patres veſtri manna) hoc eſt pa
nē de celo aereo (māducauerūt)
corporaliter māducantes ⁊ ſacra
mentū future ſignificacionis n̄
intelligentes ſicut nec vos in pa
ne vobis exhibito ſpiritualē itel
lectū habetis ⁊ ideo illi patres ve
ſtri ſunt non carne ſolū ſed eciā
carnalis ſēſus ⁊ infidelitatis imi
tacione De illis enim dicitur in
Pſalmo Adbuc eſce eoꝝ erāt
in ore ipoꝝ ⁊c· (⁊ mortui ſūt) i
deſerto ꝓpter lites ⁊ m̄muracio
nes quas mouerunt contͣ dn̄m
Nūi·xiiij· Nō videbunt terrā ꝓ
q̄ iuraui p̄rib⁹ eoꝝ nec q̄ſq̄ q̄ de
traxerunt michi ītuebiᵗ eā·pš·
Quib⁹ iuraui ī ira mea ⁊c· ⁊ h̄ ē
cauta āīo mīcō· ex q̄ enī ꝓbatū ē
q̄ ꝑ māducacōē ſpūalē habeᵗ
eterne vite p̄ncipiū ⁊ pign⁹ qđ
caueāt ſibi ne ꝓpᵗ icredulitatem

amittant ſicut illi amiſerunt (q̄
autē manducat) ſpirituali man
ducacōne (hunc panem) ſb̄ quo
corpus meum exhibeo (viuet in
eternū) nec vnq̄ꝫ mori poteſt ha
bens vite principiū in ſeipſo ī me
vt dicit gloſa·qui ſū vita Joh·x
iiij· Ego ſū via ⁊ veritas ⁊ vita Vn̄
apoc̄·xix· Beati q̄ ad cenā nup
ciarum agni vocati ſūt (Hec dix
it in ſynagoga) Hic tāgit locū
doctrine oñdēs ꝓ ſollennis eāt
locus vbi multi erāt ſapientes ⁊
contradicere non potuerūt q̄uis
ante m̄murauerint ⁊ litigauerīt
vn̄ dicit Hec dixit in ſynagoga
in q̄ locus publicus eāt docendi
Joh·xviij· ego ſemper docui i ſy
nagoga quo ōnes iudei conuene
runt ⁊ in abſcondito locutus ſū
nichil (docēs) docere eſt q̄n cau
ſa aſſignatᵗ eoꝝ q̄ dicitᵗ vt audi
ēs cogatᵗ aſſentire·p̄hus ſignū ⁊
oīno ſciētis ē poſſe docē Ecc̄i·xxii
ij·Adbuc doctrinā q̄ſi an̄lucanū
effundā ⁊ enarrabo illā vſq̄ ī lon
ginquū (In capharnaū) q̄ fuit
c̄itas ſollennis galilee ne creda
tur ī rure ⁊ ī occulto factū fuiſſe·
ecc̄i·xxiiij· in eccl̄ijs altiſſimi api
et os ſuū ⁊ ī cōſpectu v̄tutis illi⁹
gloriabiᵗ·pš· Exaltēt eū ī eccl̄ia
plebis ⁊ in cathedra ſenioꝝ lau
dēt illum (Multi ergo audiētes
ex diſcipulis ei⁹) Hic incipit p̄s
que ē de ſcādalo diſcipuloꝝ ꝓpᵗ
ſmones auditos ⁊ nō itellectos

Et diuidit̃ in ptes duas· in q̃rũ
pria tãgit diſcipulorũ ſcãdalum
In ſecũda autẽ tãgit diſcipulorꝝ
diſcrecõnez p h̃ q̃ q̃dam abierĩt
q̃dam aũt pſtiterĩt: ibi ex h̃ mul
ti diſcipulorũ ei⁹ ⁊c̃· Adhuc aũt
in p̃ori barũ p̃ciũ ſũt tria· in q̃rũ
p̃rio poĩtur diſcipulorꝝ ſcandalũ
In ſecũdo ſedacio ſcãdali q̃ñtuz
debuit fieri· in tercio autẽ verbuz
euãgeliſte· in q̃ dep̃hẽdit̃ q̃ xp̃s
v̓tute ſue deitatis h̃ ſcandalũ in
diſcipul̃ dep̃hẽdit cũ eſſꝫ ocultũ
In p̃rio horꝝ duo dicunt̃ q̃rꝝ pri
mũ eſt q̃ eciã diſcipuli ſcandali
zabãtur· ſecũdũ autẽ de q̃ ſcãda
lizati ſunt Dicit ergo multi ergo
audiẽtes: ⁊ ꝑpt̃ cecitatẽ cordis ñ
itelligẽtes ex diſcipul̃ eius q̃ mi
n⁹ ſcãdalizari debuerĩt Luc̃· ij·
Ecce poĩtus eſt h̃ in ruinam ⁊ in
r̃ſurrectionem multorꝝ in iſrahel
⁊ i ſignũ cui cõtradicet̃ (dixerĩt)
ergo ſcandalizati h̃ eſt turbati·
(Dur⁹ ẽ h̃ ſmo) h̃ eſt difficil̃ q̃z
dicit q̃ nõ eſt ſalus ad vitaz ſine
carnis ei⁹ mãducacõe cũ ibũanũ
ſit ⁊ ferinũ ei⁹ carnes ꝯmedẽ (et
q̃s põt eũ audire ?) ita q̃ ſidẽ ad
bibeat ſmoni Durũ ãt putabãt
ad itelligẽdum Jnaudibile vero
ad faciẽdum· in ſmõe eñ illo q̃
tuor eſſe arbitrabant̃ ſcꝫ inhũa
nũ· ferinum· impoſſibile ⁊ ñ diui
num· inhũanuz q̃dẽ· q̃z abhomi
nacõez gñabat carnẽ hũanã da
re ad mãducandum Ferinum q̃z

q̃z h̃ ferale eſt ⁊ nulli v̓tuti cõſo
num: laceráre carnes crudas ſue
ſpeciei ⁊ deuorarẽ illas q̃d nõ faci
unt ñ ad furiam ⁊ caninã famez
r̃dacti hoĩes ſic̃ dr̃ Treñ· iiij· ma
n⁹ mulierũ miſericordiũ coxerũt
filios ſuos ad menſurã palmi fa
cti ſũt eis i cibum i cõtricõne filie
populi mei Falſũ autẽ ⁊ ipoſſibile
dicebant q̃z nõ conſiderantes po
tẽciã dei putabãt q̃ abſcis̃ carni
b⁹ ⁊ comeſtis ipſe viu⁹ remanẽ
nõ poſſet ⁊ ſic dare nõ poſſet car
nes ſuas Indiuinũ vero q̃z deus
ipſe dixerat Geñ· ix· ſãguinẽ v̓im
req̃rã de maũ hoĩs ⁊ beſtie cũcta
rũ aĩanciũ ⁊ noluit eciã q̃ ſãguis
aĩaliũ biberetur Leuit̃· x· ⁊· xi· ⁊
ido ⁊ deo ⁊ roĩ ⁊ naturẽ putabãt
hũc ſmonem eſſe ꝯtrariũ· ⁊ ideo
dicebãt durꝝ ⁊ inaudibile homi
ni (Sciẽs aũt ihefus ⁊c̃·) Hic
tãgit̃ r̃nſio ad ſcandalum hoc ſe
dandũ Et hꝫ q̃tuor ptes· in q̃rũ
p̃ria oñdit euãgeliſta pfectõnez
eius q̃ dixit ſmonem· in ſecũda
hunc ſmonẽ facit eſſe credibilẽ·
in tercia ſmonis dat quãdã ex
planacõez· in quarta aũt int̃ au
diẽtes facit diſcrecõnem Dicit er
go: Sciens autẽ ih̃s: p v̓tutẽ di
uinitatis q̃ ſola nouit cogitacões
⁊ intẽciones cordiuz· heb· iiij· Di
ſcretor cogitacõnũ ⁊ itencõnũ cor
dis· ps̃· Qui finxit ſigillatim cor
da eorꝝ apud ſemetipm nullo nũ
ciante Joh̃· ij · non erat ei neceſſe

vt q̄s teſtioniũ ferret de hoīe·
Ipſe enī nouit quid eēt in hoīe
(qꝛ murmurauerūt de hoc) ocul
te (diſcipuli) Prouerb·p̄·Deſpe
xiſtis ōne ꝯſiliū meū ⁊ interp̄tacī
ones meas neglexiſtis (dixit eis)
ecce ſecūdū in quo duo facit: iſir
mitatē increpat ⁊ ſermonē ōnez
facit credibilē·dicit ergo (hꝯ vos
ſcādaliſat?) interrogatiue ⁊ ē in
terrogacio nota increpacīōis ac
ſi dicat erubeſcite iſirmitatē fidei
vr̄e quibꝰ tot ſecreta miſtica diſ
ſerui Marc·iiij·Seorſū autē ō
nia diſcipulis diſſeruit qꝛ p tot
expimēta miraculoꝝ potēciā mee
diuinitatis oñdi Jo·ij·hoc iniciuz
ſignoꝝ fecit ih̄s coraz diſcipulis
ſuis ⁊ manifeſtauit gl̄am ſuā q̄
bus tot modis veritatē ꝯſilij et
mi reuelauit Jo·viij·Oīa queꝗ̄
qꝫ audiui a pr̄e meo nota feci vo
bis·adhuc hoc deni q̄ꝺ p̄ oībꝰ
morē meū ad vos oñdit ⁊ vos in
⁊ me vobꝭ vnit: vos ſcandaliſat:
q̄ꝺ pociꝰ ad iꝯpabilē dilectōez
vos debet aſtringē·pſ̄·p eo vt
me diligerēt detrahebāt michi·
Querit̄ autē cū dominꝰ docuerit
Math·xviij·multū cauenduz eē
a ſcandalo infirmoꝝ quare mō
occaſionē p̄ſtitit ſcādalo·Ad hꝯ
dicendū ꝙ aliqñ cauſa dat̄ ſcan
dalo directe ſcꝫ qñ aliquis dicto
vel facto minꝰ recto q̄ptū eſt de ſe
dat cauſā ruine Yſa·iij·Et corru
it populꝰ vir ad viꝝ vnuſquiſqꝫ

ad p̄ximū ſuū ⁊ hoc ſcandalū nl̄
lo mō eſt faciendū qꝛ fieri nō p̄ōt
ſine mortali pc̄tō·Aliqñ autē p̄xi
mꝰ accipit occaſionē ſcādali ⁊ ru
ine nō a dictꝯ vel facto q̄ꝺ videt̄·
ſꝫ pociꝰ a diſpꝯſicōe quā habꝫ in
ſe malā que cōtraria eſt dicto vl̄
facto recto q̄ꝺ vidꝫ in alio ſicut
phariſei ꝓpter carnalē intellectū
legis ⁊ nature ⁊ amorē ſuaꝝ tr̄di
cionū ſcādaliſabant̄ circa v̄ba ve
ritatis Mat·xv·ſcis qꝛ phariſei
audito hoc verbo ſc·ſūt·⁊ rñdit
dñs Sinite eos ceci ſūt ⁊ duces
cecoꝝ ⁊ hoc ſcādalū qꝛ ē in paciē
te ⁊ nō ī docēte nō impedit doctri
nā veritatis ⁊ tale eſt ſcandaluz
quo hic diſcipuli ſūt ſcandaliſa
ti ⁊ hoc quidē ſedatur ſed doctri
na veritatis ꝓpter hoc non dimit
titur·hoc enim ſcandalū vertitur
in increpacōem Yſa·viij·Erit ī
lapidem offenſionis ⁊ in petram
ſcandali duabus domibꝰ iſrahel
(ſi ergo videritis) Facit creduli
tatem ſermōis vel credibile eſſe
quod dixit dicens: ſi ergo videri
tis: oculis cordis ⁊ corporis (fili
um hominis) in pſona (aſcendē
tem) localiter ſm humanam na
turā (vbi) in dextera pr̄is (erat)
ab eterno (p̄us) q̄ꝫ carnē aſſume
ret ⁊ ſumendo inuiſibilis appare
rꝫ ⁊ locucō eſt defectiua ⁊ ſic ſup
plēda·ſi ergo videntis aſcēdētez
pr̄i coeq̄lē eē intelligetis ⁊ ſermo
nē ſuum eſſe in p̄tāte qui omnia

ꝯpleat q̄ dicit· aſcēſio eni̅ xp̄i oñ
dit dignitatē poteſtatē ⁊ ad pa
trē oīno ꝯformē voluntatē Digni
tas attēdit̄ qꝛ ad eq̄litatē pr̄is i
natura humana quam ſuſcepit
aſcēdit Col·iij· vbi xp̄s ē ī dexte
ra dei ſedēs Ptās autē qꝛ ⁊ ōnia
ſbiecit ⁊ de ōib⁹ triūphauit mū
do ⁊ morte ⁊ inferno· pſ̄· Iter fa
cite ei q̄ aſcēdit ſup occaſū domi
n⁹ nomē illi Dominꝰ autē nomē
ē ptātis vt dic̄ ambro· dn̄m aūt
pfecte ptātis ſe demōſtrauit qn̄
ſup occaſū hoc ē p mortē ⁊ ſuper
mortē ad prēm ſe eleuauit· cōcor
dē etiam voluntatē ad patreꝫ oñ
dit qꝛ diſcors voluntas a celo in
īfernum ꝓiecta ē· oīno autē con
cors eius voluntas mōſtrata ē qn̄
eū in dextera pr̄ collocauit ⁊ oēs
inimicos ei⁹ q̄ eū a prē diſcorda
re dicebant ꝯculcauit· pſ̄· Dixit
dn̄s dn̄o meo ſe· ⁊c̄· vñ Io·xvi·
dicit ꝙ ſpūs veritatis arguet mū
dum de pctīs ⁊ de iudicio ⁊ de iu
ſticia Et ſingulorū ſbiūgit rōes
De pctō q̄de qꝛ nō crediderūt in
me qd̄ ātonomatice pctm̄ ē cuꝫ
tot miraculoꝝ argumentis ⁊ per
tot modos miracula faciendi ꝓ
bauerī ꝙ ex ꝓꝑa ptāte natuē mi
racula fecerī ⁊ ipſi tn̄ nō credide
rūt De iudicō vero qꝛ in hꝰ ꝙ me
iudicauerūt dānantes ad mortē
iam pricęps mundi iudicatꝰ ē ⁊
ſic patꝫ ꝙ meū quod ab eis ſuſti
nui iudicium nō fuit malefacto
ris· ſꝫ redemptoris q̄ dānari non
debuit De iuſticia autē qꝛ ad pa
trē vado p aſcēſionem p quā pa
tet ꝙ nec dicto nec facto fallax vł
iniuſtꝰ fui· ſꝫ oia ꝓbant̄ eſſe con
ſona veritati ⁊ iuſticie ⁊ voluntati
pr̄is q̄ regula ē ōnis dicti ł facti
recti qꝛ alit̄ p dicta vel facta non
ad prēꝫ· ſꝫ ad īfernū irē· ſic ergo
p hoc ꝙ aſcendit ōnia dicta ⁊ fa
cta ſua in rectitudīe cōſiſtē ꝓba
uit vñ in pſal· cū dixiſſet mirabi
lis ī altis dn̄s : ſtati ſbiūxit teſti
monia tua credibilia facta ſunt
nimis Eſt ergo ſenſus hic: Si er
go vos: q̄ ſenſu veſtro ſermones
meos auditis nō creditis· ſꝫ ſcan
dalum ruine in eis accipitis vide
ritis oculis cordis ⁊ corporis: fili
um hominis: hꝰ ē pſonam iſtā di
uinam q̄ ſb forma latꝫ filij hōis
aſcēdētē ſua ꝓꝑa v̓tute· pſ̄· Exul
tacē dn̄e in v̓tute tua cā· ⁊ pſ· ⁊c̄·
Yſaie·lxiij· quis eſt iſte q̄ venit
de edom tīctis veſtib⁹ de boſra· iſte
formoſus in ſtola ſua gradiens
in multitudīe fortitudinis ſue:
vbi: in eq̄litate: erāt ꝑus: ab eter
nō tūc igr̄ cuꝫ hꝰ videritis occula
ta fide ꝓbabitis iſtos ſmōes eē
dictos in ptāte ⁊ nō in īfirmitate
Actu·p̄· Videntib⁹ illꝭ eleuatꝰ ē
⁊ nubes ſuſcepit eū ab ocul̄ eoꝝ
Et ibidem Cūqꝫ intuerētur in ce
lum eūtē illum ⁊c̄· et hoc ſigtum
eſt· iiij· Re·ij· Rem difficilem po
ſtulaſtis ⁊c̄· ac ſi dicat qd̄ nunc

difficile eſſe putatꝰ tūc facile fiet ꝛ facile intelligetur· qꝛ tūc tāta erit noticia virtutis ꝛ ꝑtātis mee ꝙ ōnia que nūc dico dicta in ꝑtāte ꝛ nō ī infirmitate credātur ꝛ ītel ligentur ꝙ ſcȝ in mādūcacōe ſacꝰ mēti dentes cōedenciū nō diuidet carnes meas ſꝫ formas ſēſibiles panis ꝛ vini nec ego mutabor in natura cōedēciū ſꝫ michi eos vni am ꝛ in ſpū meo viuificabo ꝛ co meſtꝰ viuꝰ manebo ꝛ diuiſꝫ ſacra mēti formis ego integer ſanꝰ ma nebo nec q̄cq̄ꝫ in hijs ē abhoiabi le vel ferinuȝ ſꝫ totū ſacramētaliꝰ diuinū ꝛ ſalutiferꝫ ꝛ hoc ē qd dicē ītēdit Si autē querītꝰ vtꝫ iſta vꝰ ba ꝯueniāt nature vel ꝑſone Di cendū ꝙ ꝯueniūt ꝑſone in natu ra hūana accepta· hec eīn racōne natuē hūane aſcēdit illuc vbi ꝑ us fuit in eq̄litate priꝰ ꝑm ꝙ fuit eadē ꝑſona ab eꝰno / Malꝰ·iij·ego deꝰ ꝛ n̄ mutor In hijs ei q̄ aſſūp ſit ſic dicꝰ Criſꝫ· ꝛ ſ Nycea ſynodꝰ nec ꝯmixtionē paſſus neqȝ diui ſionē neqȝ mutacōeȝ aliquā ſuſti nuit· aſſumpſit ei qd nō erat ma nēs qd erat· ꝑs̄· Tu idē ipē es ꝛ ā ni t· n· de· Ad hāc autem explana cōem inducit hoc ꝑ qd dī ꝛ ſeqꝰ (ſpūs ē q̄ viuificat) ꝛ dicit duo In q̄ꝫ ꝑmo dicit datorē intelle ctꝰ verboꝫ iſtoꝫ In ſcdo dicit ip ſū eē verboꝫ intellcū· dicit ergo: ſpūs qui a pre ꝑcedit ꝛ a pre q̄ me miſit ē q̄ viuificat oēs michi

adherētes ꝛ vitalē tribuit intelle ctū Ezech· xxxvij· Ingreſſus eſt ī ea ſpūs vite ꝛ vixerīt (caro) au teȝ hoc eſt carnalis in verbꝭ iſtis intellectꝰ quē vos habetis (nō ꝑ deſt q̄cq̄ꝫ) ſꝫ multū obeſt qꝛ vos venire ad me ꝑ fidē nō ꝑmittit ꝑ pter qd Jo· xvi· dicit Expedit vo bis vt ego vadā ꝛc· niſi eīn ſbtꝰ haꝰ ꝑn̄cia infirmitatis q̄ corda vrā detinet q̄ ōnia dicta mea īfir mitati attribuitis non veniet ad vos ſpūs virtutis q̄ doceȝ ōnia eē dicta in ꝑtāte ꝛ vꝰtute· ij· Corꝰ· iij· lrā occidit ſpūs āt viuificat/ Ma th· xvi· Caro ꝛ ſāguis nō reuela uit tibi ꝛc· (verba q̄ locutꝰ ſū vo bis) ad vtilitatē vrāȝ de ſacramē to eucariſtie (ſūt) ꝑ cauſā (ſpūs ꝛ vita) totū ei qd opaꝰ in ſacro ꝑtās eſt ſpūs ꝛ tocꝰ ſacmēti eſt vita Qd q̄liꝰ ſit verꝫ notādū ꝙ ī ſacro ſunt octo que nō ſunt niſi ꝑtāte diui ſpūs Id eīn qd in ſacꝰ mēto ē ſacrm tm̄ ſpecies ē ſiue ac cidēcia ꝛ forme pāis ꝛ vini ꝛ hꝰ ē ꝑmū Id autē qd in ſacro ē res ꝛ ſacrm ē corpꝰ xp̄i verꝫ qd accepit in virgine ꝛ in quo vixit in hūa ne nature veritate ꝛ in quo pepen dit ī cruce ꝛ reſurrexit in beatitu dine Terciū autē quod vocatur continencia corporis criſti veri ſub ſpecie ſacramentali ꝛ ſic to tus criſtus eſt ſub forma panis ꝛ totꝰ ſub forma vini ꝛ totus ſꝰ qualibet parte vtriuſqȝ ſpeciei·

Quartū autē diuiſio ſpecierū ſa
cramētaliū ad q̄rū diuiſionē nō
diuidit̄ corp⁹ x̄ ſed manȝ itegrū
⁊ ſaluū Quītū ſup cō corpis qua
immutabiliter corp⁹ x̄ ⁊ ipaſſibi
liter ſe hn̄s in oib⁹ que ſūt i illa
ſup cōe Sextū ē qd̄ ē i forma ſa
cram̄ti q̄ licet ſit ab ore ꝓlata ſa
cerdotis tn̄ ex vi illa opat̄ qua a
verbo ꝓceſſit increato Septimū
ē q forma nō opat̄ extra intēcio
nē qꝛ eciaȝ ſi i altari multe hoſtie
eſſent dūmō circa eas nō itendit
ſacerdos opa i forma v̄borū circa
eas nichil opeāt̄ Octauū ē q licȝ
h̄ forma diuiſa ſit idiuiſibiliter
tn̄ operat̄ ex tōlitate ſua circa ſac̄
mēti ſp̄es Hec aūt ōmia p cauſā
nō facit n̄ ſpit⁹ diuin⁹ operās i ſa
cram̄to ſp̄es eīn ſacram̄ti q̄ in ſa
cram̄to videnť ſūt ibi ſine ōni ſb̄
iecto ⁊ hui⁹ cauſa ē qꝛ in q̄ cūqȝ
eſſent ſic i ſbiecto illud afficerēt
⁊ mutarēt ⁊ in illud p ſuas ꝓprie
tates ducerēt Corp⁹ autē x̄ cū ſit
imutabile talib⁹ accidētib⁹ affici
nō pōt ⁊ ideo ieſſe nō poſſunt ſi
autē eſſent in circūfuſo aere ſicut
q̄dā dixerūt tūc i illud ducerēt ſic̄
in illō qd̄ nutriret cibādo ⁊ potā
do qd̄ eſſ; falſitas in ſacram̄to ve
ritatis qꝛ aer nō cibat nec potat
Adhuc autē in ſb̄ſtancia panis
⁊ vini nō ſūt qꝛ ſb̄ſtācia illa nō
manȝ ⁊ ideo relinq̄tur q in nullo
ſūt ſic i ſbiecto ⁊ h̄ nō pōt ꝯferre
accidentib⁹ n̄ ſpirit⁹ diui⁹ ad cō

poſicōeȝ ſacram̄ti cū ei corp⁹ paſ
ſibile inaiatū materiale trāſſub
ſtāciet̄ i ſuū aīa⁹ ſcȝ in corp⁹ im
paſſibile aīatū glorioſum dn̄ī
Cōſequēs ē vt id qd̄ nō trāſit ſi
cut ſp̄es accn̄tales ad minus ad
ꝓpetatē ſb̄ſtancie in h̄ trāſeāt q
p ſe exiſtēcia ſint i ſacramēto ita
q ſapor ⁊ color ſint i q̄ntitate q̄n
titas i nullo ſȝ ſtans in ſeipſa re
maneat ⁊ h̄ q̄dem in diuinis val
de frequēs ē q creature mutātur
vl̄ ad vindicādum ꝯt̄ iniuſtos
vl̄ eciam ad ꝯſolādum ꝓpter bo
nos ſic patȝ in plagis egipti in
q̄b⁹ ignis i aq̄ ardebat ⁊ aq̄ na
turā extīctiuā v̄tutē nō habuit
In filijs autē iſrahel ipſū tormē
tū accepit v̄tutē ꝯſolacōnis vn̄
ſap̄ xvi Creatura eīn tibi creato
ri deſuiēs exardeſcit in tormētū
adūſus iniuſtos et lenior ſit ad
bn̄faciēdū ꝓ hijs q̄ in te ꝯfidūt
In corpore autēȝ x̄ qd̄ ē res ⁊ ſac̄
mētū h̄ mirābile ē accipere q̄uis
ipſū fuerit paſſibile qn̄ dedit i ce
na ⁊ ipaſſibile ſit hodie ⁊ ſēp fue
rit poſt reſurrectionē ⁊ cū ipſū de
derit vt cibū in ſacramento tamē
nullā i ſacram̄to vl̄ tūc vel poſtea
ſuſtinuit paſſionē Nō eīn ibi ex
hibuit vt paſſibile vl̄ nō paſſibi
le ſȝ vt paſſibile exhibuit in cru
ce i redēpcōeȝ vt ipaſſibile i celo
exhibet vt glorificatiuū nr̄oꝝ cor
poꝝ ſȝ vt ſpūalem cibuȝ exhibet
in ſacramento De exigencia autē

talis cibi nō eſt vt paciat᷑ · ſʒ poci
us vt nos ad ſe ꝛ in ſe ↄuertat ꝛ
in hoc ſaluat᷑ veritas nos ſpūali
ter cibantis qꝛ ſpūaliter cibat ſi
ue ſpūaliter ſiue ſacramētaliter
māducetur ꝛ ideo non exhibet i
ſacramento corp⁹ ſuū niſi in veri
tate ſubſtācie ꝛ in veritate ciban
tis· Ad veritatē autē ſb̄e corpis
xp̄i ꝛ ad veritatē cibacōis nō exi
gitur ꝙ ſit paſſibile vel impaſſi
bile ꝛ idō nec actuʒ paſſiōis nec
actum impaſſibilitatis ibi exhi
bet· ſʒ in veritate ſb̄e ſue exhibet
ibi actū vere cibantis ꝛ hoc ē qđ
dixit ſupra Caro mea vere ē cib⁹
ꝛ ſanguis me⁹ vere ē potus· Ter
ciū autē erat cōtinencia corpis x̄
veri ſub ſpē ſacramenti q̄ nō eſt
ↄtinencia loci· qꝛ qđ loco ↄtinet᷑
illi principiū ꝛ mediū ꝛ finis aſſi
gnat᷑ in loco qđ non pōt fieri in
corpe xp̄i ſub forma ſacramētali
ſed hec cōtinencia perficit᷑ ex duo
b⁹ ſcʒ ex cōtinēcia ſignati ſub ſi
gno ꝛ ex ↄtinēcia locati i loco· hʒ
eñ ciī ↄtinencia in loco ꝙ vere ꝑ
ſēcialit᷑ corpus xp̄i eſt i ſpeciēb⁹
illis ſicut vere locatuʒ p̄ncialiter
corpus xp̄i eſt in loco · Et habet
cuʒ cōtinencia ſigni ſub ſignato
ꝙ ſicut ſignatū ſignificat᷑ in q̄li
bet parte ſigni totū ꝛ in toto to
tum· Ita corpus xp̄i veruʒ eſt in
qualibʒ pte ſpeciei ſacramental᷑
totū ꝛ in toto totum· Circul⁹ eñ
ſignificat vinū ꝛ totum vinuʒ ſi
gnatur in qualibʒ pte circuli et
totum ſignatur in toto circulo·
Similiter fum⁹ ſignificat ignē
Ignis autem in qualibet parte
fumi totus integr̄liter ſignifica
tur ꝛ totus integraliter ſignatur
in toto fumo ꝛ ſic continencia cri
ſti ſub ſpecie ſacramenti ſimilitu
dinem trahit a duabus continē
ciis loci ſcʒ ꝛ ſigni· a continencia
loci habens veritatem p̄ncie ſꝫm
ſb̄ſtanciam· ſʒ loci continencia de
ficit ab ea in hoc ꝙ locatum non
totum eſt ſub loci qualibʒ parte
Cum ↄtinencia autem ſigni con
uenit in hoc ꝙ totū eſt ſub toto
ꝛ totū ſub qualibet parte· ſʒ ſig
ni cōtinencia deficit ab ipſo in h̄
ꝙ ſignū nō ſemꝑ ↄtinet ſig̃tum
ſꝫm veritatē ſb̄e ꝛ p̄ncie· ſʒ ſpēs ſa
cramētales ſemꝑ ↄtinēt totū xp̄ʒ
ſꝫm veritatē ſb̄e ꝛ p̄ncie ſue· Et idō
dixerūt antiq̄ ꝙ corpus xp̄i eſt in
ſpeciēb⁹ ſacramētalib⁹ in loco ſic
deus eſt i loco ꝛ non ſicut corpora
naturalia ſunt in loco Deus eñ ē
in loco ita ꝙ in loco toto eſt tot⁹
non incluſus ꝛ in qualibʒ parte
loci eſt totus non incluſus tamē
eſt in loco ꝛ in qualibʒ parte loci
eēncialiter potēcialiter ꝛ p̄ncialit᷑
Ita corpus xp̄i eſt in ſpeciebus
totū non incluſum in toto ita ꝙ
eciam nō ſit extra ꝛ in qualibʒ p
te ſpeciei totum non incluſum et
tamē et in tota ſpecie et in quali
bet parte ſpeciei eſt eſſencialiter·

potēcialit̄ ⁊ pn̄cipalit̄ vnde ipſe
dixit Luc. xxij. Accipite ⁊ diuidi
te īt̄ vos h̄ ē corpꝰ meū qḋ verū n̄
eſſꝫ ſi ī q̄libet forma panis diuiſa
⁊ diſcipul̄ porrecta xp̄s nō fuiſſꝫ
Q̄rtū āt diuiſio ē q2 licꝫ forme
diuidant̄ tn̄ frāgēdo formas nō
diuidit̄ xp̄us. Et huiꝰ cauſa ē q2
nō afficiūt corpꝰ x̄ ſpēs ille ſicut
diximꝰ. ſꝫ id qḋ p ſe ibi diuidit̄
ē quātitas ⁊ ad illiꝰ diuiſionē di
uidūt̄ ⁊ color ⁊ ſapor. q̄uis autē
fractura ad corpꝰ x̄ nō ptīgat tn̄
ſignificat diuiſionē q̄ ē ī corpore
miſtico qḋ ē eccleſia q̄ tripartita ē.
q̄dam enī ps eiꝰ triūphat in cel
iam vnita capiti p gloriā. q̄dam
autē militat ī terris vnita capiti
p grāꝫ. quedā aūt purgat̄ in pe
nis expectās capitis miſericordi
am ⁊ tn̄ vnita capiti p ḡciam ⁊
ſpem certiſſimā ⁊ ideo ecīā fractu
re ſiūt tres vt vna ſit laus ꝓ triū
phāte. vna autē īterceſſio ꝓ mi
litāte. ⁊ vna ſupplicacio pro ea q̄
purgatur in penis Phil. ij. Vt ī
noīe ih̄u ōne genu flectat̄ ⁊ ōnis
lingua ꝯfiteat̄. q2 dn̄s ih̄s xp̄s
in dextera ē dei pr̄is. vnus īteger
laus btōꝝ grā merētiū ⁊ ꝓpicia
cio liberādorū. In hijs fractōibꝫ
ſpecierū ſacramtaliū ātiq̄ dixeīt
exēplū de ſpeculo. in q̄ q̄n oppoi
tur rei alicui tota ymago illiꝰ re
p̄ſētat̄ in toto ſpeculo. ⁊ nichil
āpliꝰ ⁊ ſi frāgat̄ ſpeculū in mul
tas ptes: tota ymago in q̄libet p
te fracte ē ſpeculi rep̄ſentatur. De
derūt eciā q̄dam exemplū de an
guilla vel ſ̄pēte in q̄ toto eſt vna
aīa motiua ⁊ ſēſibil̄ ⁊ ſi diuidā
tur in multas ptes dicit Augꝰ.
q̄ h̄ eadē aīa per ſēſū ⁊ motū ma
nifeſtat̄ in q̄libet pte diuiſa ⁊ q̄
uis iſta exēpla deficiēcia ſint ad
tātā excellēciā q̄ ē in ſac̄mento tn̄
aliq̄ modo īpfecte declāt x̄ ſb̄ ſac̄
mēto īdiuiſibilitatē. vn̄ ſi q̄s di
cat obiciens. ſi ī q̄libet fracte ho
ſtie ē totꝰ xp̄s eo q̄ ī diuiſus ſit
xp̄s. ⁊ ideo vbi ē ps ibi eſt totū
ergo vbi ē oculꝰ ibi ē manꝰ ⁊ vbi
ē pes ibi ē caput. illud ē vel mon
ſtruoſū vl̄ cōmaſſatū. patꝫ q̄ n̄
valꝫ huiuſmōi ſophiſtica argu
mētacio. q2 iā dictū ē q̄ corpꝰ x̄
ſb̄ forma ſac̄menti nō ē abſolute
ſicut locatū in loco. ſꝫ ī multis ē ſi
cut ſignatū ī ſigno. licꝫ ī paucis
ſit ibi ſic in loco ⁊ ideo nō ſeq̄tur
q̄ vbi ſit oculus ibi ſit manꝰ. ſꝫ
pociꝰ q̄ vbi ſignificet̄ oculus ibi
ſignificet̄ ⁊ manꝰ ⁊ h̄ eſt verū q̄
uis ī illo ſigno ſit eſſencialit̄ ⁊ po
tēcialit̄ ⁊ pn̄cialit̄ totꝰ xp̄s ⁊ hoc
ideo eſt q2 ſic dicit Innocēciꝰ pa
pa ī libro de ſac̄mētis. xp̄s p tria
q̄ ſūt in ipſo inuenit̄ in tribꝰ. p
h̄ enī q̄ ē deꝰ ē vbiqꝫ ī ōni loco. p
hoc autē q̄ hꝫ corpꝰ hūanū diui
ſis figuris mēbroꝝ diſtinctū ē ī
celo. Per h̄ autē q̄ ē cibꝰ fideliū ē
in ſacramēto. ⁊ ideo nō refert̄ ad
ſacramēti ꝯtinēciā p h̄ q̄ habet

corpus ſub diuerſitate figurarū
in mēbris diſtinctuꝫ qđ phi vo
cant ethorgeneū· ſꝫ ſm racōem cī
bi fideliū ⁊ iđo ſic quelibꝫ ps ſpe
ciei ſacmētalis ſignū eſt cibi · ita
xp̄s in qualibꝫ pte ɔtinetur vt cī
bus ⁊ vlteri⁹ ex illa ꝓpoſicōne ni
chil poteſt inferri· qꝛ ſpecies ſac
mentales p ſimilitudines corpa
les ſpūalia ſignāt ⁊ hoc quidem
methaforice habent· Ex metha
foricis auteꝫ non poteſt aliquis
arguere vltra ſimilitudineꝫ quā
ponunt qꝛ peccatum eſt in ꝓbleu
matib⁹ vt dicit̄ in ſecundo thopi
coꝝ ſicut ſi dicā hominē eē plata
num ſequit̄ ꝙ homo ille ſit lōg⁹
vel altus ⁊ nō ſequit̄ ꝙ homo ille
ſit arbor vel lignū· qꝛ platan⁹ po
nit ſimilitudinē nō ad naturā ſꝫ
ad ſtaturā De iſta autem indiui
ſione in ſacramento ꝙ ad diuiſi
onem ſpecierū nō diuidit̄ · dicit̄
p̄· Corinth· p̄· Diuiſus ē xp̄us q̄
ſi dicat non diuiſus eſt Exo ·xij·
Os nō ɔminuetis ex eo Joh· xix·
Non fregerunt eius crura ⁊ ibiđ
qꝛ ptiti ſunt veſtimenta mea que
ſignāt ſpecies ſacr̄mentales qui
bus veſtitur corp⁹ xp̄i ſꝫ tunica ī
cōſutilis que integritatē xp̄i ſig
ficat integra ⁊ īdiuiſa pmanſit·
Quītum autē eſt vera ſūpcio veri
corpis xp̄i ſacramentalis in qua
corpus xp̄i impaſſibile ⁊ immu
tabile pmanet· qꝛ in illa ſumpci
one nec dentib⁹ teritur nec dige

ſtione mutatur ⁊ coq̄tur nec ad
comedentis naturaꝫ mutatur qꝛ
ſic periret cum comedentis natu
ra· ſed pocius ſumpcione illa ſu
mentibus vt dicit Hylarius na
turaliter hoc eſt ſcđm ꝓpriam na
turalem ſubſtanciam infundit ⁊
in viſceribus eorum infunditur
tam diu manens in eis q̄diu ma
nent ſpecies ſacramentales · ſed
ſic ſumptum nos ſibi attrahit ⁊
nos in melius alterat ⁊ nos ſibi
incorporat ⁊ vnit ⁊ viuificat vita
ſpiritusſancti· Vnde dictum eſt
Auguſtino· Creſce ⁊ manduca
bis me nec tu me mutabis in te
ſicut cibuꝫ carnis tue· ſed tu mu
taberis in me· In eo autem qui
ſacramentaliter manducat ⁊ in
digne a ſpecie non tranſit in ani
mam· ſed pocius tranſit in celuꝫ
⁊ non incorporat illum ſibi ſed
abicit ſicut iudam Johānis deci
motercō· Poſt bucellam intrauit
in eum ſathanas ⁊ hoc intendit
Canticoruꝫ· v· Comedite amici
mei ⁊ bibite ⁊ inebriamini cariſ
ſimi· quia ſicut ebrius non ma
net in ſe ſed mutatur in vini vir
tutem ſic ſumens illum cibum ⁊
potum non in ſe manet · ſed mu
tatur ad virtutem xp̄i· hinc eſt
ꝙ dicitur· iij· Re· xix· ꝙ helyas ā
bulauit in fortitudine cibi ſūpti
ab angelo ⁊ nō in fortitudine ꝓ
pria vſqꝫ ad montem dei oreb ·
quia ipē mutatus fuerat ad cibi

illi⁹ fortitudinē q̄ i iſto cibo figu
ralit̄ ſignificabat̄ ⁊ h̄ ē cibus ſac̄
mēti illi⁹ Dextū eſt ꝙ in forma
iſti⁹ ſacramēti q̄ ꝯſiſtit in forma
v̄borꝝ q̄ verba ſup corp⁹ q̄de ſūt
iſta· hoc ē corp⁹ meū cōiūctio eñ
q̄ iterpoīt̄ ſic· h̄ ē eñ corp⁹ meū
poīt̄ ad ꝯiūgēdū orōnē cū p̄cedē
ti clauſula q̄ dixit· accipite ⁊ co
medite ex hoc oēs: h̄ ē eñ corp⁹
xp̄i· ſꝫ ipſa for̄ q̄ operat̄ i ſacramē
ti trāſſubſtāciacōez: nō ē niſi hoc
qđ dixit· h̄ ē corp⁹ meū ⁊ qđ p̄ce
dit cū dicit· Accipite ⁊ comedite
nōt iniūctiōez officij· q2 tunc ipi
diſcipuli ⁊ in eis ōnes ſacerdotes
acceperūt huius officij iniūctionē a
xp̄o Qꝫ autē dicit comedite: pre
ceptū nōt ꝯionis· q2 ſacerdos ex
eodē cōicat ⁊ ꝑplus· ꝙ autē dicit
ex h̄: ꝑticionez notās itelligit di
uiſionē q̄ ē in ſpēb⁹ ſacramēti· et
ꝙ addit oēs· nōt ꝙ ōib⁹ ad ſa
lutē vnica h̄ ſacramēti hoſtia ſuf
ficit ⁊ nulli deficit i hijs q̄ ptinēt
ad ſalutē Id aūt qđ ſequitur: qđ
ꝓ vob̄ tradet̄ i remiſſionē pctōꝝ:
hoc dicit ꝓpt̄ ſacramēti hui⁹ ꝓpꝛiū
effectū quē habuit p oblacōnem
quā xp̄s q̄de pfecit in cruce· oīs
autē ſacerdos cōtinue pficit in cō
memoracōne qñ celebrat miſſam
Hec ergo ē for̄: h̄ ē corp⁹ meū:
ſic dictū ē q̄ opatur in pane trāſ
ſbſtāciacōez· ⁊ h̄ nichil penitus
opatur i vino Forma aūt alia ſā
guinis ē iſta Hic ē calix ſāgnis

meī ⁊ ſimilit̄ cōiūctio q̄ interpoīt̄
ē nō cōiūctionis hui⁹ orōnis ad
p̄cedētē· ⁊ qđ ſeq̄tur noui ⁊ eter
ni teſtamēti nō ē de for̄· ſꝫ nōt hu
ius ſacramēti dignitatē· q2 nouū
ē ⁊ inouās i inſtitucōe ⁊ effectu i
nouacōis ⁊ modo rit⁹ q̄ celebrat̄
Teſtamētū autē eſt q2 legatū vl
time volūtatis xp̄i ad paſſionē eun
tis· eternū autē q̄ntū ad cōſiliū et
ne p̄deſtinacōnis in nr̄am ſatiſfa
ctionē ⁊ in ſignū hui⁹ cōſilij eter
ni pfiguratū ē añ legis ſacramēta
i oblacōe melchiſedech q̄ panē
⁊ vinū obtulit ſ̄m autē ordinem
melchiſedech nouū ſacerdociū xp̄i
ē iſtitutū· ſic dicit Pſ· Tu es ſacer
dos in eternū ſ̄m or· ⁊c̄· Qꝫ autē
dicit̄: miſteriū fidei: nō operatur
trāſſubſtācionē· ſꝫ dicit fidei nr̄e
cōfirmacōem eo ꝙ ſic dicit fides
q2 p iſtud ſacramētū tendim⁹ in
fidei veritatem q̄ ē vnio nr̄i cū xp̄o
ſ̄m ꝙ i iſto viuim⁹ ſacramēto vt a
ſpiritu xp̄i viuificem̄ eodē ſpū viuē
tes i vita diuina q̄ ipſe viuit Et qđ
addit̄ q̄ ꝓ vob̄ ⁊ multis effunde
tur notat ꝙ ſāguis xp̄i ⁊ a ſacerdotē
mūdat ⁊ ꝑplm ⁊ multis q̄de effi
cient̄ valet· ōib⁹ aūt ſufficient̄:
in remiſſionez pctōꝝ: q2 licet oīa
ſacramēta aliq̄ modo remiſſionē
opereñ pctōꝝ· tñ in oīb⁹ iſtis per
ſe remiſſionē ſāguis xp̄i opat̄ Iſte
ſūt ergo forme q̄ operāt̄ tranſſub
ſtāciacōem· ⁊ h̄ for̄ ſāguinis ni
chil valerꝫ ſup panē ꝓnūciata·

Sed queritur ſi totus xp̄s cum ſanguine ꝛ anima ꝛ diuinitate ſb̄ forma panis ſit quae aſſumitur vinum ꝛ forma ſanguis que dicitur ſupra vinum. Ad qđ dicendum ꝙ q̄uis totus xpus in corpe ꝛ ſanguine ꝛ deitate ſit ſb̄ ſpē panis nō tñ tot9 eſt ibi ex vi ſac̄menti. ʒ corp9 ſolū eſt ibi ex vi ſacramēti. ʒ qꝛ corp9 nō eſt ſine ſāguine ꝛ ꝓpter naturalē vnionem ad aīam eſt ibi aīa ꝛ ꝓpter vnionē aīe ad deitatē eſt ibi diuitas. Et ſimilit in calice ex vi ſacramēti nō eſt niſi ſāguis. ſed qꝛ ſāguis vas eſt corp9. ido oportet ꝙ ſit ibi corp9 ꝛ qꝛ corp9 nō eſt ſine aīma ideo eſt ibi aīa ꝛ qꝛ aīa ꝛ corp9 nunꝙ fuit ſine deitate aſſumente ea ideo eſt ibi deitas ꝛ ſic ī vtroqꝫ ſcʒ pane ꝛ vino ē totus xp̄us

Si aūt adhuc q̄rat ꝛ dicatur ꝙ s̄m hoc verū ſit ꝙ xp̄s totus integer ſit in forma panis ꝛ ideo ſupfluū videt eē ꝙ fiat eciā ſub for̄ vini. qꝛ ſub vna forma facere poteſt q̄cq̄d ſub vtraqꝫ for̄ facere potent. Ad qđ dicēdū ꝙ alia eſt grā ſacramentalis vt ſacramētalis ꝛ alia grā virtutis vt v̄tutis Grā eñ ſacramētalis diuiſim hētur ꝛ habita vna grā ſacramētali nō ꝓpter hoc habet alia. ʒ in v̄tutibus ſic eſt ꝙ habita vna conſeq̄nter habet ꝛ alia. et ideo cū ſic ſupra habitū eſt alia ſit grā cibi ſpūalis ꝛ alia grā potus ſpūalis ad hoc ꝙ ꝑfectū ſit ſpūale nutrimentū oportʒ ꝙ vtraqꝫ grā ex vi ſacramenti habeat ꝛ ideo habita vna iſtaꝝ formaꝝ non eſt ſufficiencia ʒ oportet vt habeat ꝛ alia. nec tamē ꝓpter hoc ſunt duo ſacr̄menta qꝛ ad vnuʒ referunt qđ ē res cōtenta in ſacramento ꝛ ſacramentū ꝛ hoc eſt corpus xp̄i ꝛ ad vnū finez referūtur qui eſt perfectio ſpūalis nutrimēti. Et ſi quādoqꝫ dicūtur ſacramenta ſic dicit Grego. Perficiāt in nobis domine tua ſacramēta qđ cōtinent hoc eſt ꝓpter ſpēs diuerſas ꝛ nō ꝓpt diuerſas res q̄ in ſac̄mento ꝯtientur. hoc ē ergo qđ dicēduʒ eſt de formis ꝛ ſpēb9 iſti9 ſac̄menti. ſic eñ dicit Amb. verba hec q̄ dixit ſaluator ꝓcedūt a verbo īcreato ꝛ ī hac virtute ꝓferūtur ab ore ſacerdotū ꝛ ido ſic v̄bū increatū habʒ mutare creaturas ita in verbo creato verbū increatū mutat ꝛ trāſ̄bat creaturas paīs ꝛ vini ī corp9 ꝛ ſāguīeʒ xp̄i Heb. i. Portās oīa verbo v̄tutis ſue Jo. p̄. Oīa p ipʒ fcā ſūt. ps. mutab̄ eos ꝛ mutabūtur ꝛc. Septimū ē ꝙ hec forma nō opatur niſi circa id qđ intendit ſacdos et ideo ſi multe hoſtie ſint in altari ꝛ multe ampulle vini. tamē non tranſubſtāciantur niſi ille circa quas intendit ſacerdos et huius cauſa eſt. qꝛ ſermo vt dicit Hylari9 ad ītēcionē dicētis eſt referēdus. q̄a

ſm̄o intēcōni vt nō intēcō ſm̄o
ni deſuit ⁊ alit̄ ridiculū ⁊ negli
gēcia fierꝫ. ſi tot hoſtie cōſecrate
viderent̄ q̊tquot i eccleſia vł i al
tari ex negligēcia vł ex dolo aliqn̄
remaneret̄ Nec enī xp̄us aliū pa
nē trāſſubſtāciauit. nͥ quē corā ſe
habuit ordinatū ad diſcipuloꝝ
cōmunionē Math. xxvi. Accipi
ens panē gr̄ās egit ⁊ fregit ⁊ de
dit diſcipulꝰ ſuis Et ſimilit̄ cū vīs
forte plurimū vinū eſſꝫ i mēſa. tn̄
aliud nō mutauit i ſāguinem ꝗ̈
qd̊ i calice habuit ⁊ diſcipulꝰ ex
bibiit. ſic ibidē legit̄. ⁊ ideo eciā
nūc ext̄ intēcionem ſacerdotis ex
iſtēs nichil ꝯſecrat̄ Ad h̄ enī ſuf
ficit porrigere intēcionē qd̊ cōſe
cratur ad fideliū cōmunionē. ⁊ ſi
militer in hac hoſtia illū panē bn̄
dixit quē diſcipulꝰ porrigere intē
dit ⁊ quē turbis apponi p̄cepit.
Et ſimilit̄ Math. xv. ⁊ Luc. ix.
Actaui est ꝙ for̄ licet ſit diuiſa
in dictiones ⁊ ſillabas tn̄ indiui
ſibiliter operat̄. ⁊ h̄ ideo ē q2 oīa
referūtur ad rē q̄ eſt vna ⁊ idiui
ſa ⁊ ideo licet res illa ꝓfert ſb̄ voce
ſigñtur: operatur in ſacramēto tn̄
diuidūtur opacōes duarum for̄
mā. q2 cū dicit̄: hoc ē corpꝰ meū:
ſup panem eſt totū ſacramētum
ibi corporis āteq̈ ꝓnunciet̄ Hic
eſt ſāguis meꝰ: vna illarum for̄
mā nō expectat aliā ſicut dixerūt
āntiqui. ſꝫ diuiſim quelibet opera
tur ſup corpꝰ ⁊ ſup ſanguinem.

pſa. lv. Verbū quod egredietur
de ore meo nō reuertetur ad me
vacuū. ſed faciet quecūqꝫ volui ⁊
proſperabit̄ in hijs ad que miſi
illud Luc. xxi. Celum ⁊ terra trāſ
ibūt: v̓ba autē mea nō trāſibūt.
Trāſirēt āt ſi ſine effectu fruſtra
ꝓnūciarentur Hec ergo ſunt q̄ i
ſacramēto ſpūſſanctꝰ operatur.
ſicut ei i vtero v̓gis carnē ⁊ ſāgui
nem ſpūſſanctꝰ eſt operatꝰ. ita ⁊
i ſacramēto ſpūs dn̄iꝰ operatur
ōne qd̊ in ſacramento eſt operan
dum. ⁊ ideo dicit̄ Verba q̄ locutꝰ
ſū vob̄ ſpūs ⁊ vita ſunt: q2 cauſa
ōnium que dixit ſpiritꝰ dei ē. nec
alius ſpiritus iſta pficere poſſet
Et vita: Vita autē eſt in hijs ver
bis ſm̄ ꝙ a ſpiritu operante p̄ce
dunt ⁊ nō ſm̄ ꝙ carnaliter ſunt
intellecta Sūt āt vita p effectuꝫ
q2 vitā efficiūt p ſpiritū operātēꝫ
in ſacramēto Vita aūt iſta ē actꝰ
diui ſpūs. q2 ſic h̄ dixit ſpiritus
eſt q̄ viuificat Per effectū aūt vi
te eſt iſtud ſacramētum ad fōtē
vite bn̄s vnionem. ad omnes ri
uos vite cōionem. ad ipſā vitam
amoris colligacōnēꝫ. ad autorēꝫ
vite v̓itatis ꝯpaginem. ad finē
ōmiū viuoꝝ acceptabilitatē ⁊ in
ipſa vita mirabilem dilectacōnēꝫ
Et hij ſūt ſex effectꝰ huiꝰ ſacram
ti. fons autē vite v̓bum dei incar
natum eſt a quo nob̄ fluit vera
vita. pſ. Dn̄e apud te eſt fōs vi
te ⁊c. Zach. xiij. erit fōs patēs

domui dauid Johānis·iiij· fiet
in eo fons aque ſalientis in vitā
eternam· huic autem fonti vite
nos vnit hoc ſacramentū·p ſum
pcionē eni tā ſacramentalē q̄ ſpi
ritualem ipſe nobis vnitur ·per
incorpacōnem vero nos vnimur
ſibi ſic dicit Hylari⁹ in libro de
ſynodis·ix· Jo·xvij· Tu in me ⁊
ego in eis vt ſint in vnū cōſūma
ti·⁊ ibid vt dilectō qua dilexiſti
me in ipſis ſit ⁊ ego in ipſ· Hic
ergo hoc ſacramētū eſt vniōis ⁊
habz v· dicit Aug⁹· mirabiles
q̄ſdam quatuor vniōes Eſt eni
hec oblacio vna cū eo qd ꝓ nob
offertur·vna cū offerēte·vna cū
eo cui offertur ⁊ vna cū hijs ꝓ q̄
bus offertur· Vna quidē cuz eo
qd offert̄ q2 nō iam multas hoſti
as offerim⁹ ſʒ vnā in ōnibus ſig
natā Yſa·p̄·quo michi multitu
dinē victimarꝫ vrarꝫ Heb·x·per
vnā hoſtiā ꝯſūmauit in eternū ſā
ctificatos ⁊ ibidē parꝫ an·hic au
tē vnā offerēs in ſempiternuz ho
ſtiā· De cetero ſedʒ in dextera dei
expectās donec ponant̄ inimici e⁹
ſcabellū pediū eius·ſic ēgo hec ho
ſtia ī oib⁹ alijs hoſtijs ſignifica
ta ⁊ intēta fuit vnica ⁊ ab ipā ac
ceptat̄ quecūqʒ deo accepta ē vel
fuit ⁊ hoc Mal̄·p̄·ſignatū ē vbi
dicit̄ de hoſtijs legis nō ē michi
voluntas in vobis ⁊ mun⁹ nō ſu
ſcipiā de manu vrā·ab ortu ei ſo
lis vſqʒ ad occaſū magnū ē nom

meum in gentibus ⁊ in ōni loco
nomini meo offert̄ oblacio mun
da ⁊ vna eſt que ī ōni loco offer
tur· Hec ergo eſt vna in ōnib⁹
oblacōnibus accepta oblacō·q̄c
quid ergo offerimus dummodo
iſti vniatur oblacōni acceptum
erit in oblacōne iſta·ne autem re
futetur ꝓpter ſacerdotem offerē
tem eſt eciam vna cum offerente
quia ipſe eſt ſacerdos ⁊ hoſtia q̄
ſeipſum obtulit ī ara crucis ⁊ no
bis tr̄didit miniſteriū oblacōis
nec reſpicit pater ad manus no
ſtras ſed ad man⁹ primi offerē
tis ⁊ nob miniſteriū imponentis
Pſal̄·Olocauſtum pro pctō non
poſtulaſti·tunc dixi ecce venio vt
faciam volūtatem tuā deus·hoc ē
venio offerens meipſū q2 hec eſt
voluntas tua Yſa·liij· Oblatus
eſt q2 ipſe voluit huius ſacerdo
tis vicē agentes quādo offerim⁹
ipſam hoſtiā ipē in nobis offert
ſicut ⁊ Daniel̄ ſeptimo ſignifica
tur vbi dicitur q2 ī conſpectu ei⁹
hoc eſt antiqui dierum obtulerit
eum·omnis enim offerens in ſa
cerdocio xp̄i offert ⁊ ido ſicut ſeip
ſum pater refutarē non poteſt·ita
nec hanc oblacōem Johānis de
cimo· Ego ⁊ pater vnum ſumus
⁊ ad hanc vnitatem vocamur vt
ad patrē reducamur ⁊ patri vni
amur ⁊ ad principium a quo exi
uimus recolligamur Hic ei dicit
Mat̄·xij· Qui nō colligit meaz

diſpergit· ſic pſ· Cōgrega nos de nacōibus vt cōfiteamur nōi ſancto tuo ⁊ gloriemur in laude tua Hic eſt ſinus Abrahe q̄ prima credendi via eſt in quē ōnes in criſtū credentes reducti cōgregam̄ hoc ſacrificiū h3 eciā3 vnionē au3 hijs ꝑ q̄b⁹ offertur· hoc ē cū fidelibus nō tm̄ i vnione nature· ſ3 eciā in ſpiritus viuificantis ſocietate· heb· ij· Pueri cōicauert carni ⁊ ſanguini ⁊ ipſe ſimiliter pticipauit eiſdē· ⁊ ibidē Nuſq̄ em̄ āgelos apprehen· ſed ſe· ab· app̄· noſtra autē aſſumens ſua largitus eſt in ſpitūſāctū nos ſociās· qd̄ ſignificauit· Jo· ij· qn̄ de ſuo ſpū iſufflauit diſcipul· ⁊ dixit Accipite ſpitūſcm̄· tūc nos ſpū ſuo viuificauit ⁊ nos ōnes ſibi in eodē ſpiritu vniuit ⁊ ſic de ſpitu ſuo donauit nobis qd̄ fig̃tū eſt Nū· xi· vbi dicit̃ ad moyſen Tollā de ſpiritu tuo ⁊ dabo ſeptuaginta viris Hic ergo ⁊ nos ꝑ q̄b⁹ hoc ſacrificiū offertur acceptam̄ in ipſo ⁊ ſic dicit̃ ſacramentū vnionis Eſt aūt hoc ſacramentū vocatū eciā cōionis ſacramētū q2 cōicatiuū effectuū ſuoꝝ q2 dat cōionē ſāctoꝝ· ſancti em̄ cōicant ſua oīa ex vno quod eſt xpī pticipaciōn· p· Coꝝ· x· Panis quē frāgim⁹ nōne pticipacō corporis xpī eſt· p· Coꝝ· x· Vn⁹ panis vnum corp⁹ multi ſum⁹ q̄tquot ex vno pane pticipam⁹· ſic em̄ vn⁹ panis q̄ materia eſt ſacramēti iſti⁹ cōficit̃ ex multis g̃nis ſibi p oīa intima ſua cōicantib⁹ mixtione ⁊ vnius in alterū ſbintracōne· ita corp⁹ xpī verꝫ ex multis guttis ſāguinis nrē natuē in vtero glorioſiſſime v̓gīs ſuptis ⁊ ſibi pmixtis ē cōfectū ⁊ ſic fideles multi ſic multa g̃na per mundiciā deputata ⁊ p vnum cor ⁊ per vnā aiam in affectu permixta ⁊ xpo capiti ſic cōicancia: vnū conſtituūt corp⁹ xpī miſticē i ſuo vero corpe deſig̃tū· p· Coꝝ· xij· ſic in vno corpe multa mēbra habem⁹ oīa autē mēbra non eundem actū habēt ⁊c· ⁊ ideo hͦ ſacramētū nos cōicātes oīa bona nrā ⁊ tēporalia ⁊ ſpiritualia facit ⁊ oēs nos nob̄ inuicē coherētes ⁊ ideo hͦ ſacramētū in greco vocat̃ ſācta ſynaxeos hoc eſt cōio Jnde eſt q̄ i ſymbolo aplōꝝ dicit̃ Credo ſāctoꝝ cōionē Facit em̄ nos cōicaē oīa bō que ſunt in oīb⁹ nris vite in nos a capite xpo fluētibus ⁊ q̄ nulli⁹ bonū eſt ita ſuū quin oīs ſāct⁹ cōicet in eodē Pſ· participē fac me de⁹ ⁊c· Actu· iiij· Multitudīs credēcium erat cor vnum ⁊ aīa vna Jn eo em̄ quem cōiter pticipabāt oīa influebāt ⁊ ideo eciā nrī bonoꝝ a ſingul̄ pticipati ⁊ in ipſ̄ collecti iterū ex ipſ̄ in cōmune diuidebātur· pū· v· Deriuēt̄ fōtes tui foras ⁊ i plateis aq̄s tuas diuide· ſic vidua oleo

ā propheta accepto in omnia va
ſa īfudit ⁊ omnia bona que mu
tuo acceperat repleuit. iiij. Reg. ii
ij. A tali cōmunione ſegregatus
eſt excōmunicatꝰ michil habēs
in corpore iheſu criſti nec particī
pās in aliquo bona ipſius dicen
te apoſtolo Gal. vltio Si quis
non amat dominū iheſū xp̄m ſit
anathema maranatha Vnde eciā
am ille ſegregatus ſic a corpore
xp̄i dyabolo traditur puniendꝰ.
p̄. Cori. v. Cōgregatis vobis in
vnum ⁊ meo ſpiritu cū virtute dn̄i
iheſu t̄dere hmōi hoīeʒ ſathane
in interitū carnis. habet eciaʒ hoc
ſacramentum ad ipſā vitaʒ amo
ris colligacioneʒ ⁊ ideo ſacramen
tū amoris ſiue caritatis vocatur.
qꝛ indiſſolubili vinculo amoris
aſtringit criſtū nobis ⁊ nos ſibi
⁊ nos nob̄. Eſt enī vt dic̄ Augꝰ.
amor vitta ſiue vinculū amātis ⁊
amati que vitta ſiue vinculū amā
tem tranſponit in amatū ⁊ econ
uerſo amatū ī amanteʒ qꝛ ſicut
amor trāſitiuus eſt. ita eciā eſt re
tranſitiuus. cū ergo hoc ſacramē
tum xp̄m in intima noſtra ponat.
⁊ nos in ſpūtū xp̄i reponat. pateʒ
qꝫ directe in nobis facit actum
amoris ⁊ ideo amoris ſacramētū
vocatur mouens dominuʒ iheſuʒ
xp̄m in nos ⁊ nos in ipſū Vnde
Joh. xiij. Cū hoc ſacramētuʒ in ce
na xp̄us tradere vellet p̄miſit cuʒ
dilexiſſet ſuos qui erant in mūdo

in finem dilexit eos qꝛ fineʒ oīs
dilectionis ⁊ virtutem ſue carita
tis oſtendit quādo ſeipſum viſce
ribus eorū infudit et immiſit ni
chil ſui ſibi reſeruans qd̄ ſuis nō
infunderet Iſte enim eſt vitulꝰ
ſaginatus quē in omni leticia ⁊
dilectōne ſuis in epulas exhibu
it Luc. xv. pſ̄. Sicut adipe ⁊ pi
guedine repleat aīa mea Ideo cla
mat ſponſa in Cañ. quīto. Come
di fauum cū melle meo ⁊ bibi vi
num meum cum lacte meo Fauꝰ
enim cum melle eſt dulcedo deita
tis cuʒ puritate ſāctiſſime huma
nitatis Vinū iocunditatis eſt io
cunditas deitatis cuʒ lacte dulciſ
ſimi ſanguinis. hoc enim eſt ⁊ cō
tentū vinum ſb̄ ſpecie vini in ſa
cramēto. de quo Cant. ſeptimo.
Guttur eius vinum optimum di
gnum dilecto meo ad potādum
labijſqꝫ ⁊ dentibus eius ad rumi
nandum Dilectus enim eſt ī gut
ture per qd̄ ad nos fluit ſpiritus
vite maxime deſiderabilis. cum
ſpūtu enim vite per guttur fluit
eloquiū veritatis ⁊ calor amoris
que nobis eum faciunt dilectum
⁊ potabilem ſicut vinum quod i
iocunditate nobis infunditur ⁊
hoc labijs cordis que ſunt intel
lectus ⁊ affectus ruminamus et
ſibi incorporamur ⁊ per amoreʒ
noſtri obliuiſcentes incorporati
ſibi ad ſpiritum cordis ſui tranſ
imꝰ ⁊ ſic ergo ē amoris ſacrāmētū

Eſt autez faciens eciam ad auto
rem vite ⁊ veritatis compaginē
ꝓpter qḋ eciam ſacramētuz voca
tur veritatis qꝛ ipm̄ ē veritas oī
um figurarū q̄ noſtri quidē cum
xp̄o ſignificabāt cōnexionem · ſ;
nō pfecerīt · qꝛ ſic dicit · heb · vij ·
Nichil ad perfectuz adduxit lex
Et ideo que non cōnexit · ſ; ↄnectē
dum ſignificauit · non veitas ſac̄
menti · ſ; vmbra fuit Hoc aūt ſa
cramentum qḋ ōnia perficit ſac̄
mentum veritatis eſt ⁊ vocatur ·
Omnia enī veritatis ꝓmiſſa ha
bem⁹ in ipſo · in corpore q̄dem cōi
onem · i ſāguine expiacōez · in aī
ma preciū ad rēdēpcōnem · in ſpi
ritu viuificacōez ⁊ ōniū eorū que
de ſpūali vita in nobis deperdita
ſunt ad integrū reſtitucōnez · in
deitate autē ipſi⁹ ōnis grē ⁊ v̓tu
tis pfectionem ⁊ i hoc ꝓbatur eſ
ſe vere ſacrās ſacramētū ⁊ non vm
bra veritatis Corp⁹ enī i cōionez
eſt traditū · ſic dixit dn̄s Math ·
xxvi · Accipite ⁊ comedite ex hoc
oēs ⁊ ideo q̄ ex hoc nō cōicat ſicut
diximus eſt excōicat⁹ · p̄ · Coꝝ · xi ·
Qui māducat ⁊ bibit idigne iu
diciū ſibi manducat ⁊ bibit nō
diiudicās corp⁹ dn̄i ſic dicitur ·
Actu · p̄ · Qz omnes perſeuerātes
erāt i fractione panis · fractio autē
panis erāt diſtribucio cōicatia cor
pis dn̄i · h' ſigtur eciā · ij · Re · vi ·
vbi dauid cū reducerz archā di
uiſit populo colliridā panis ⁊ ptē

bubale carnis ⁊ ſimilam frixam
oleo de quibus ōnes accipiebāt ·
Collirida panis ſigt corp⁹ macerā
tū plagis · ⁊ pars bubale carnis
q̄ ad torrum eſt ſigt ſb' obediēcia
patris exercitatū Simila autez
frixa oleo ſignificat mūdiciā car
nis oleo miſericordie īfuſā · ⁊ hec
oīa conueniunt corpori ſacramen
tali cui cōicant fideles · ⁊ per hoc
ꝙ illi cōicant oīum bonoꝝ ſuoꝝ
que in ſe vel in mēbris ſuis operā
tur efficiunt participes ⁊ i bōis ei⁹
aſſociati Jhere · xxxi · Inebriabo
aīas ſacerdotum pinguedine ⁊
populus meus replebitur bonis
Expiacio autē ablutiua datur ī
ſanguine q̄ in ōni ſacrificio iten
debatur ſic dicit · heb · ix · ſine ſan
guinis effuſione non fit munda
cio · ps̄ Aſperges me dn̄e yſopo
⁊ mūdabor ⁊c̄ · Yſop⁹ enī eſt ſan
guinē purificans ⁊ cauſam poīt
ꝓ effectu · hoc eſt yſopū ꝓ ſāgui
ne purificato in quo lauatur om
nes qui purificātur Apoc̄ · vi · la
uit ſtolam ſuā in ſanguine agni
Animā autē dedit in redēpcōis
preciū ſic agn⁹ ymolabatur ad
liberacōnem ab āgelo extermina
tore Exoḋ · xij · Joh · x · Aimā me
am pono pro ouibus meis Spi
rit⁹ autez reſtituit ea que in vita
ſpirituali per mediā incōſumpta
fuit ſic dicitur · ſap · p̄ · Spiritus
domini repleuit orbē terrarū · nō
eī replerz ſi nō deꝑdita rēſtituerz ·

qꝛ qͦd euacuauit inedie longiſſi
mi defect⁹ reſtituit cib⁹ ſpirituo
ſus Actu·ij·repleti ſunt õnes ſpi
ritu ſancto· ita ꝙ eciã iude⁹ alum
nos ꝓ ructare muſti ɔ̃pulã ɔ̃puta
rꝫ Deitas autẽ ꝑ hᷦ ꝙ in cibo eſt ⁊
cõdimentũ preſtat ⁊ õnẽ ꝑficit
v̓tutis opacõez ⁊ roboris Actu·
ix· Cũ accepiſſet cibũ cõfortat⁹ ẽ
Gen̄·xviij· Ponaz bucellam pa
nis ⁊ cõfortet corv̄ra· pᷣs panis
coꝛ hoīs cõfirmet ·hic ẽ qꝛ in coꝛ
pe cõio· in ſãguine expiacõ· i aīa
preciũ· in ſpũ reſtauraẜ deꝑditũ
⁊ in deitate virtutis operacio ꝑ
ficitur· ideo in pane illo õne dele
ctamentũ ſpũale eſſe ꝓhibetur·
Sap̄·xvi·paratũ panez de celo
ꝑſtitiſti eis ⁊c̄· ⁊ ideo ſacramẽtũ ve
ritatis dicitur· qꝛ quicquid in vm
bra alia ſacramẽta ſignificabant
⁊ maxime ſacramentũ agni pa
ſchalis hoc iſtud ſacramentũ ex
hibuit in veritate· habet eciaz hᷦ
ſacramẽtũ ad finez õmĩu viuoₓ ac
ceptibilitatẽ Finis eni ad quem
õnia viua reducuntur õnis vite
ẽ principiũ a quo fluit õnis vita
⁊ ad illud mare viuum ⁊ viuifi
cans ordinantur per illud ſacra
mentũ ⁊ hoc notatur Jo͡his·vi·
vbi dicit Sicut me miſit viuens
pater ⁊ ego viuo propter patrez
⁊ qui manducat me ⁊ ipſe viuet
propter me· ac ſic dicat vita inde
ficiens eſt pater que vita per ge
neracõnem manat i me ⁊ vita ex
ine refluit in eum qui me. in hoc
ſacramento ſpiritualiter ſumit ⁊
ſic ad primũ ordinacm̃ vite auto
rez Sic eciaz intelligitur qͦd dici
tur Apoc̄·xix· Agnus dei reget il
los ⁊ ducet eos ad vite fõtes aq̄
ruz qui non paſcitur hoc vite tri
tico ad autorez mortis ſociatur·
Tren̄·iij· matribus ſuis dixerũt
vbi eſt triticũ ⁊ vinuz cum exala
rent animas in ſinu matrum ſu
arum Habet eciam in ipſa vita
mirabilem gracie delectacionem
⁊ ideo eciam eucariſtia hoc eſt bo
na gracia vocatur Unde·pſa·lv·
Comedite bonum ⁊ delectabitur
in craſſitudine aīa veſtra Craſ
ſitudo enim omnis boni eſt domi
nus ih̄us xp̄us qui totus in hoc
ſumitur ſacramento Unde·ꝑ·Pe
tri·ij· Si tamen guſtaſtis quo
niam dulcis eſt dominus Pſal·
Guſtate ⁊ videte quoniã ſuauis
eſt dominus ⁊c̄· Cui autem non
eſt dulcis illius infectum eſt os
felle amaritudinis Actu· octauo
In felle amaritudinis ⁊ obliga
cione iniquitatis video te eſſe Ecõ
tra dicitur de Jonatha filio colũ
be·ꝑ· Reg̃·decimo qr̃to Guſtaui
paululũ de melle iſto ⁊ illumina
ti ſunt oculi mei quia eciaz cibus
bonũ ſpm̃ generãs ad lrãz ꝯm na
turã oculos illuiat· hᷦ ergo ſunt
q̄ ad vitã opaẜ hᷦ ſacramẽtũ ⁊ ideo
dꝛ v̓ba q̄ loquit⁹ ſũ vobᷦ ſpũs ⁊ vi
ta ſũt (Sz ſũt q̇dã) ecce diſcrecõ

credenciū ꝛ non credenciū· di
cit ergo Sed ſūt quidam (ex vo
bis) qui corpore eſtis meū (q̄
nō credunt) ſed tm̄ p occaſionē
curioſitatis vel ſaturādi ventris
me ſequūtur: heb· iij· Videte fra
tres ne forte ſit in aliquo veſtrū
cor malū incredulitatis diſcedē
di a deo viuo Nū· xiiij· quouſq;
non credunt michi in ōmibus ſi
gnis que feci corā eis· Sciebat:
hec ſunt verba euangeliſte i qui
bus iterū oculo aquile xp̄i depre
hendit deitatem Dicit autē tria·
diſcrecōnem ꝛ noticiam credenci
um ad quos oculi beneplaciti do
mini· ꝛ diſcrecōnem ꝛprobando
rum ad quos eſt oculus ſimpli
cis viſionis· ꝛ ſignū vtruſq; ho
rum· dicit ergo (Sciebat enim
ab inicio) eternitatis (Jheſus)
vt deus (qui eſſent) tēpore ſue vo
cacōnis (nō credētes) ꝛ qui i fi
de pmanētes· ps̄· Qui numerat
multitudinem ſtellarum ꝛ oīb⁹
eis noīa vocat Oēs enī in fide lucē
tes vocat ex noīe· ij· Thi· ij· No
uit dominus qui ſunt eius· ps̄·
Nouit dominus dies immacula
torū Joh· x· ego cognoſco meas
ꝛ cognoſcunt me mee (ꝛ quis eſ
ſet traditurus eum) hic Judas ꝛ
oēs illi qui de familia ſua eſſe vi
dent ꝛ ſua accipientes qn̄tum in
ſe eſt tradūt i poteſtatē inimico
rū ſuorū· hoc enī ſcit ꝛ ſciuit ab
inicio Apoc· ij· ſcio opa tua ꝛ qꝛ

nomen habes vt viuas ꝛ mortu
us es· ſap· p· qui loquitur iniq̄
nō poteſt latere nec preteriet eū
corripiens iudicium (ꝛ dicebat
ꝓpterea dixi vob̄) Ecce ſignū vt
uſq; hoc· quia etiā h̄ dicto mani
feſtabat ea que dixit ſupra eodē
capitulo (qꝛ nemo poteſt) hoc ē
ex habitu gracie poteſtatis facul
tatem habet quis ab ipſa natu
ra habeat facultatem (venire ad
me) per fidei deuocōnem ꝛ ſacramē
ta pticipacōnē (niſi ei datum fu
erit a patre meo) qui cum affectu
paterno libēter ōmibus dat qui
recipere volunt Jac· p· dat ōib⁹
affluenter ꝛ non iproperat Eph· ij·
Gracia ei dei ſaluati eſtis per fidē
ꝛ hoc non ex vobis· dei enī donum
eſt Luc· xi· Pater veſter celeſtis
dabit ſpiritum bonum petētib⁹
ſe (Ex hoc multi) Hic icipit ps
illa que eſt de ꝛtroceſſione malo
rum ꝛ ꝓbacōne bonorum· habet
autē tres pagraphos· in quorū
primo agit̄ de retroceſſione ma
lorum· in ſecundo de ꝓbacōne bo
norum· in tercio de cōmonicōe re
proborum occultorū ꝛ ſb̄ ſimula
cōne cum domino exiſtencium Di
cit ergo Ex h̄ multi: math· xx· Mul
ti enī ſunt vocati· pauci vero electi
Eccl̄s· p· Stultorum infinitus
eſt numer⁹ (diſcipulorū eius) i
doctrina eius non perfectorū (ab
ierunt retro) Luc· ix· Nemo mit
tens manū ad aratrū ꝛ ꝛſpiciēs

retro aptus ē regno celorū Gen̄.
xix. Vxor loth reſpiciens retro
verſa eſt i ſtaturā ſalis (ꝛ iā cum
illo) credentes vł per penitenciaꝫ
redeuntes (non ābulabāt) Yſa.
p̄. dereliq̄rūt dn̄m blaſphemaue
rūt ſcm̄ iſrahel abalienati ſūt re
troꝛſum Ihē. ij. me dereliquerūt
fonteꝫ aque viue ꝛ foderunt ſibi
ciſternas diſſipatas cōtinere nō
valentes aquas (Dixit ergo ihe
ſus ad duodecim) ecce ꝓbacō bo
norum. ꝛ dicit duo. queſtiōeꝫ ꝓ
bacōis ꝛ reſpōſioneꝫ digniſſime
acceptcōis. dicit ergo (Nūquid
ꝛ vos) quos ſpecialiter elegi Jo.
xv. Ego elegi vos ꝛ poſui vos ꝛc.
(vultis abiē) qꝛ a me recedē i de
uiū ē abire Cāt. p̄. Si ignores
te o pulcherrima iṫ mu. eg̃. ꝛ abi
po. veſti. gre. hō ē recede a me ſeq̄
re aiales hoīes i nullo a pecudibꝫ
differentes (Reſpondit ergo ei
ſymon petrus) quia obediēs fu
it ꝛ firmus ſicut petra pro ſe ꝛ ꝓ
omnibus alijs dicēs (Domine)
in cuius dicione cūcta ſūt poſita
(ad quem ibim⁹) qꝛ non ē dux
veritatis niſi tu. vnde Auguſtin⁹
Si nos repellis a te da nobis al
terum te quem ſequamū. pō. Nō
deſcendimus a te viuificab̄ nos
(Verba vite eterne habes) hoc ē
docencia vitam eternam ꝛ ducen
cia ad ipſam ꝛ ideo intellexit i po
teſtate ſpiritus verba xp̄i ꝛ non
in infirmitate carnis Ecci. iiij. ſa
piencia vitam filijs inſpirauit ꝛ ſu
ſcipit exquirentes ſe ꝛ preibit in
via iuſticie. qui illaꝫ diligit: dili
git vitā. ꝓu. vi. Mādatū lucerna
ꝛ lex. lux ꝛ via vite increpacio di
ſcipline (ꝛ nos credim⁹) qꝛ Rō.
x. Corde creditur ad iuſticiaꝫ (et
cognouimus) per virtuteꝫ ſigno
rum tuorū ꝛ voceꝫ patris quam
audiuimus (qꝛ tu es criſt⁹) vn
ctus vnctione deitatis (fili⁹ dei)
pr̄is ꝑ naturā Joh. xi. Ego credi
di qꝛ tu es xp̄s fili⁹ dei viui q̄ in
hūc mūdū veiſti Cū āt hō ꝯfeſſio
mag̃ fuerit Querit criſoſtom⁹ q̄re
non laudatur ꝛ remuneratur ſic̄
illa Math. xvi. Tu es criſt⁹ fili⁹
dei viui Et reſpondet ꝙ huiꝰ cau
ſa eſt qꝛ quādo petrus hoc dixit
quod hic dicitur Judas erat iux
ta eum ſtans ex aduſo ꝛ qꝛ illuꝫ
petrus non ſegregauerat. ideo cō
feſſio eius nō laudatur. ſed hoc
nichil eſſe videt̄. qꝛ eciā Math.
xvi. quādo petrus confitebatur
etiam Judas fuit adhuc cū duo
decī Et ideo dicēdū ꝙ alia fuit ra
dix huiꝰ cōfeſſionis ꝛ alia illius
quā fecit Math. xvi. qꝛ iſtius ra
dix fuit mixta idignacōe cōtra re
cedētes Illi⁹ āt radix fuit ſola re
uelacō pr̄is ꝛ nō amoꝛ aliq̄s car
nal̄ Indignacio āt iſta petri ꝑmix
ta fuit amoꝛē carnli quem habuit
ad xp̄m ſic eciā Math. xviij. dix
it abſit a te dn̄e n̄ erit t̄ hō. ꝛ ideo
redargut⁹ fuit a xp̄o dicēte Vade

retro ſathanas ſcandalum mi
chi es. qꝛ non ſapis que dei ſunt
Aliter aũt dicit petro. vade retro
ꝛ aliter diſcipulis abeuntib⁹ Pe
trus eni inuitatur ad conſequen
dum conſiliũ dei ꝛ non preeundũ
De diſcipulis aũt dicitur ꝙ abi
erũt retro per receſſum a domino
(Reſpondit eis ihs) ecce doloſi
ꝯnomicõ (Nõne ego vos duode
cim elegi ꝫ) Math. x. Marc. vi.
Luc. ix. elegit duodecim quos ꝛ
apl'os nominauit Elegit aũt ſm
pñtem iuſticiam informans ele
ctionez noſtraꝫ que non niſi pre
ſencia in hominib⁹ cõſiderare poſ
ſumus. ꝛ ideo nõ errauit i electi
one (ꝛ ex vobis vn⁹ dyabol⁹ eſt)
hoc eſt deorſum fluens. nõ eni di
cit dyabolum ꝓpter naturã. ſed
ꝓpter caſus ſimilitudinez Ioh.
xiij. Cũ dyabolus miſiſſet in cor
vt traderet eũ iudas ſcariothis.
(Dicebat aũt de Iuda) filio (ſy
monis) qui cognoiabatur (ſca
riothis) h' eſt memoria mortis.
qꝛ mortem domini auaricia ſua
perficiendã cõtinue meditabat'.
(hic eni erat traditurus eum (ꝛ
iam tradicõnez cogitabat Eccĩ. x.
Auaro nichil eſt ſceleſtius Hic
iã aiam ſuam venalem habet (cũ
eſſꝫ vnus ex duodecĩ) ꝛ idõ debu
iſſet fidelis eſſe domino qui eum
ad apicez apoſtolice dignitatis
elegerat. pſa. ꝑ. Filios enutriui ꝛ
exaltaui: ipſi aũt ſpreuerũt me.

Poſt hec au ¶ Ca. vij.
tẽ ambulabat ihs) Hic
incipit pars illa que ẽ
de verbo incarnato ſm ꝙ eſt illu
minatiuũ per erudicõnez Diuidi
tur aũt i tres ptes. in quaꝝ prima
ponitur illuminatoris manifeſta
cio In ſecunda illuminacio per
doctrinã. ꝛ hec icipit in capitulo
ſequẽti. ꝛ in tercia illuminacõ ꝑ
exẽplum. ꝛ h' incipit i capitulo
decĩo Pria autẽ harũ pciũ q̃ eſt
de illuminatoris maifeſtacõne
diuidit' in duas ptes In quarum
pria agit' de illuminatoris mai
feſtacõe In ſecũda ponit ihu xpi
õmiũ illuminatoꝝ maifeſtacõez
ibi Nõne moyſes ꝛc. Adhuc aũt
prior haꝝ diuidit' in tres ptes.
In quarũ pria dicit' q̃re ad primũ
diẽ ſollẽnitatis aſcẽdere noluit.
ſecũdo ꝙ h' apud iudeos queſtio
ꝛ murm̃ fuit. tercio q̃liter ad me
diũ diẽ ſollẽnitatis aſcendit In
pria haꝝ quatuor ſunt paragraphi
In quoꝝ prĩo dñs a fratribus ad
aſcẽdendũ inuitat'. in ſecũdo rões
hui⁹ inuitacõis aſſignãt'. in ter
cio rõnes ille ꝑ ſapiẽciã eliduntur
In q̃rto oñdit' q̃liter fratribus
aſcẽdentib⁹ Ihesus prĩo manſit ꝛ
poſtea occulte aſcẽdit Dicit ergo
in prĩo quatuor ſcꝫ ꝙ ambulabat in
galileã. ꝛ quare nõ i iudeã. ꝛ quã
do h' facta ſunt. ꝛ qualit' vt ambu
laret in iudeam ẽ inuitatus Dicit
ergo Poſt hec: vt dic' Criſoſto.